సకల సజ్జనానంద సద్గుణ సాగరం

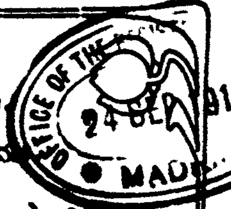
mohan
PUBLICATIONS
ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ నిలయం

మోహన్ పబ్లికేషన్స్
కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం - 533101.

శ్రీ

శ్రీగురుపరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీకార్తవీర్యార్జునేనమః

సకలసజ్జనానంద సద్గుణసాగరము

ఇయ్యది

సంస్కృత మనోరంజితం బగునటుల

మలుగూరు

పాలపర్తి. శ్రీనివాసశాస్త్రులవారి పుత్రులగు

వెంకటాద్రిశాస్త్రులచే

రచియింపబడి

పండితులచే పరిశోధితమై

శేషగూరు. ఎం. కృష్ణశాస్త్రులవారి సహాయముచే

మొదటి కూర్పు 2,000.

చెన్నపట్టణం.

[illegible] ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడినది.

1914

విషయసూచిక.

విషయసంఖ్య.		పుటసంఖ్య.
1.	మనుష్యజన్మ.	1
2	దారిద్ర్యదుఃఖం.	2
3.	స్త్రీవిషయము, మోహము	5
4.	పిండోత్పత్తిలక్షణం	14
5.	గర్భము నిలుచుటకు ముఖ్యకారణములు.	16
6	గర్భిణీ స్త్రీ పుంసవనవిధానము	17
7.	కర్మమునుగురించి	22
8	ప్రారబ్ధమునుగురించి	28
9.	జ్ఞానమార్గమునుగురించి	32
10	న్యాయాన్యాయము.	36
11	రతివిషయము	37
12	సురతసుఖసంధానము.	39
13.	స్త్రీ విద్యనుగురించి	44
14	పతివ్రతలక్షణములు.	46
15.	ప్రస్తుత స్త్రీ చర్య.	47
16	ప్రస్తుత స్త్రీ చర్యలో వైద్యులపద్ధతి.	49
17.	ప్రస్తుత స్త్రీ చర్యలో జ్యోతిష్కులపద్ధతి	50
18.	ప్రస్తుత స్త్రీచర్యలో అప్పులబాధ	51
19.	స్త్రీబాల్య వివాహము.	53
20.	బాల విధవావివాహము	63
21.	పురుషవిద్య.	73
22.	ధనముదాని చెఱుపు.	75
23	లోభి	76
24.	యాచ్ఞాదూషణ	77

25. దత్తాపహారము. 80
26. మిత్రత్వము. 83
27. స్త్రీ స్థైర్యము 84
28. జారపురుష జార స్త్రీచర్య. 92
29. పరస్త్రీ సాంగత్యముచే చెడుపు 99
30. సత్సాంగత్యము. 100
31. పరోపకారార్థమై పాటుపడువారలు 108
32. విరోధము పోవుమార్గము 113
33. విరక్తిమార్గము. 114
34. వేదాంతిమార్గము. 116
127 పేజీ మొదలు 186 వరకు [illegible]. ... ...

శ్రీరాములు.

సకల సజ్జనానంద సద్గుణసాగరము.

శ్లోకము॥ శ్రీరామంజనకాత్మజాకుచతటీ। శ్రీగంధపంకోల్లస।
ద్వక్షోవీధిముదారమాశ్రితముని ప్రాగ్మమర్త్యవత్కల్పకం।
బ్రహ్మేశానముఖామరస్తుతమజం బ్రంహాండభాండాధిపం।
వందేనలకన్యకానుతమహాం వారాశిగర్వాపహం॥

ఓం బ్రహ్మణేనమః॥

(మనుష్యజన్మ).

శ్రీవిరాట్పురుషుడగు నారాయణుండు ప్రతియుగంబున దుష్టజన శిక్షణ శిష్టజన పరిపాలనార్థమై జననంబొందుట ఎల్లరకును దెల్లమె. వైకుంఠవాసుడగు దేవాదిదేవుండు జన్మములలో ఉత్తమంబగు మానుష జన్మంబునందే మహాసాహసకార్యముల జేసియున్నాడు.

మానుషజన్మముతో సమానమైన జన్మము లేదని ఎట్టి అసాధ్య కార్యములనైనను అవలీలగా సాధింపవచ్చునని జన్మములలో ఉత్తమంబైన ఈమానుష జన్మమే శ్రేష్టమైనదనియు, దేవత్వముచే రంభాది సురకామినులయందు సౌఖ్యమునొంది యాపుణ్యము సమసినమీదట పునః అధోగతిని పొందుదురనిన్ని సమస్త పురాణములయందు జూచుచున్నట్టి మానవత్వమే మోక్షము నపేక్షించువారలకు ముఖ్యకారణము గదా. గోదాన,భూదాన హిరణ్యదాన అన్నదాన,అహింసాది సమస్తము లగు పుణ్యకర్మలచే దేవత్వమును సాధింపవచ్చును. ఈ శ్రేష్ఠమైన జన్మ

ములోపుల తనకుదేవుడు యిచ్చునంతలో బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేతరు
లైనప్పటికినీ గుడ్డివాండ్లకును, కుంటివాండ్లకును, చాలాబీదవాండ్లకును,
మూగివాండ్లే మొదలుగాగల పాత్రాపాత్ర వివేచనచేశి సత్పాత్రమును
చూచి దానముచేయవలయును. ఇట్టిపాత్రాపాత్ర వివేచన మార్గము
దెలశి దానము చాయకుండుటన్నట్టి.

శ్లో॥ అదానదోషేణ భవేద్దరిద్రో దారిద్ర్యదోషేణ కరోతిపాపం।
పాపాతవశ్యంనరకంప్రయాతి పునర్దరిద్రో పునరేవపాపి ।

(దారిద్ర్యదుఃఖం.)

మరియొక జన్మమునకు దరిద్రుడై పుట్టును. దరిద్రదోషముచే
జీవహింసచేయడము అబద్ధములు బల్కడంపరులయొక్క మనస్సునొప్పిం
చడం పరులసొమ్ము నపహరించడం, తప్పుసాక్ష్యము చప్పడం, ఈ మొద
లుగాగలిగిన పాపకార్యములుచేశి దేహావసానమందు మహారవరవాది
నరక మనుభవించి పూర్వజన్మ సంస్కారఫలముచేత పునః నరజన్మమెత్తి
నట్లైన దరిద్రుడై పుట్టును. మరియు పైవివరించిన పాపకార్యములకా
జేయును. ఈలాగు పూర్ధ్వధోలోకములలో పుట్టుట గిట్టుటయందు
ఎడతెగనివారలై మహాకష్టముల ననుభవించుచున్నారు. ఇట్టి మహా
పాపమైన దరిద్రము ననుభవించు పురుషునకు తల్లితండ్రులు. భార్యయు
బిడ్డలు మిత్రులు బంధువులు సర్వులూశత్రువులుగా దోచుచుందురు.
అట్టి దరిద్రపిశాచము పురుషునియందు ఆవరించిన.

శ్లో॥ దారిద్ర్యాధ్ధియమేతిహ్రీపరిగతః సత్వాత్పరిభ్రశ్యతే।
నిస్సత్వఃపరిభూయతే పరిభవాన్నిర్వేదమాపద్యతే।
నిర్విణ్ణశ్శుచమేతిశోకనిహతో బుధ్యాపరిత్యజ్యతే।
నిర్బుద్ధిఃక్షయమేత్యహో నిధనతాసర్వాపదామాస్పదం॥

యెట్టిరూపవంతుణ్ణైనను కమల్చివేసును. తనకు మిక్కిలి శత్రువునైనను నోరువిడచి అడుగునట్లుగా జేసును. బంధువులు మిత్రులుయొక్క గృహములకు వెళ్ళకుండాజేయును. సభలకు బోవు కుండనటజేయును. తానుకోరిన కోర్కెలను విఫలముగాజేయును. ఇట్టి మహాశ్రేష్ఠమైన జన్మములో యీలాటి దరిద్రపిశాచముచేజిక్కి కష్టమనుభవించుట దుర్లభముగదా!

శ్లో॥ జంతూనాం నరజన్మదుర్లభం ।

సమస్తమైన పిపీలికాది జంతుజన్మలన్నిటిలో నరజన్మమతి దుర్లభంబుగదా, యిట్టిజన్మలో దేవుడు శిక్ష చేయవలయునని దలంచితే దరిద్రదేవతను అనన్యముగా జేయుటేచాలును అదియే భూలోక నరకం॥

ముందు వివరించియుండు దరిద్రావస్థ ననుభవించు జన్మములో పలనే తనకు దైవమిచ్చినంతలో దానధర్మ పరోపకారముల జేయుచు,

శ్లో॥ మహతాపుణ్యపణ్యేన క్రీతేయం కాయనౌస్త్వయ ।
పారంముఃఖోదధేర్గంతుంతరయావన్నభిద్యతే ॥

పుణ్యమనెడు గొప్పవెలచేత యీదేహమను ఓడనుగొనిన నీవు అది నశింపక ముందే దుఃఖసాగరమును యీదిగట్టు చేరుము. యక్ష కిన్నరకింపురుష సురసిద్ధ సాధ్యనాగగరుడయక్ష పిశాచ యీజన్మముల వారికి మోక్ష మబ్బను ఇన్నిజన్మములలో మోక్షము గైకొనుటకై వడవవంటి నరజన్మమే శ్రేష్ఠమైనది. దారిద్ర్యమనుభవించువాడైనను తనకు దైవమిచ్చినదానిలో దానముచేసినట్లైన మరియొక జన్మమునకు పూర్వపుణ్యము రీతిగా ధనవంతుడై పుట్టుచున్నాడు. అప్పటిలో జ్ఞానమువహించి,

శ్లో॥ దాతృత్వంప్రియవక్తృత్వం ధీరత్వముచితజ్ఞతా।
అభ్యాసేననలభ్యంతే చత్వారిస్సహజాగుణాః ॥

అనురీతిగా దానము చేయడము. ప్రియమైనమాటలు. ధైర్యము. వుచితమైన దానిని తెలియడము యివిజన్యగుణములని చెప్పుచున్నది గాన దానము చేయుటలో వకరి ప్రోత్సాహమునకులోబడి యిచ్చుట గాక తన జన్యగుణముగా దాతృత్వమును వుంచుకొని, దానము, పరోపకారము, అహింస, సమస్త ప్రాణులయందును దయగలిగి యుండుట ఇట్టివారును మరియొక జన్మమునకు మిక్కిలి ధనవంతుడై పుట్టుచున్నారు అప్పటిలో,

శ్లో॥ అయశ్చణక చర్వణం ।
ఫణిఫణాన్మణేకర్షణం కరేణగిరితోలనం ।
జలనిధేః పదోల్లంఘనం నిశితఖడ్గసంస్పర్శనం ।
భవేత్సుకృతనామిదం నకృపణేన ధనస్యార్జనం ॥

ఉక్కు శెనిగలను నమలవచ్చును సర్పముతలనుండు మణిని తివ్వవచ్చును పర్వతమును అరచేతినవుంచుకొని తూకము చెప్పవచ్చును. సముద్రమును దాటవచ్చును. పదునైన కత్తిమీద చెయ్యివుంచి బలముగా రాకవచ్చును. ఇవి యెంతప్రియుండు మహాత్ములైనను కృపణునిచే ధనము తివ్వడము చాలాకష్టమని చెప్పియున్నారు గాన ఇట్టి లుబ్ధత్వమునకు మనస్సుచొరనీక దానముచేయవలయును. ధనవంతుడైనవాడు దానముచేయకుండిన,

శ్లో॥ చత్వారోధనదాయాదాః ధర్మాగ్నినృపతస్కరాః ।
జ్యేష్ఠభ్రాత్రవమానేన త్రయఃకుప్యంతిసోదరాః ॥

ధనమునకు సానుకూల్యమైన నలుగురన్నదమ్ములుగలరు. అందులో జ్యేష్ఠభ్రాతయను ధర్మమునుయివ్వక అవమానించినట్లైన ముగ్గురగు తమ్ములు చాలాపినుకుతెంది, అగ్నిపడును, లేక రాజుపాలగును, లేక దొంగలు దోచెదరు, ఇది అనుభవసిద్ధము కాబట్టి ధనవంతుడైనవాడు,

దాన, ధర్మ, ధర్మోపనయన, కూప, తటాక, వన, అన్నఛత్రమే మొదలుగాగల పుణ్యకార్యములు జేయుచుండవలెను. అప్పటిలో ధనమువున్నదనే మదాంధత్వముచే, చెడుకార్యములు చేయక, వకరి మనస్సునొప్పించక, సర్వప్రాణులయందు దయకలిగి, వర్తించుచు, మదోన్మత్తుడై యుండక, స్త్రీలవల్లలో జిక్కక.

—: స్త్రీవిషయము, దూషణ. :—

శ్లో॥ వేధాద్వేధాభ్రమంచక్రే కాంతాసుకనకేషుచ
తాసుతేష్వప్యనాసక్తః సాక్షాద్భర్గోనరాకృతిః ॥

బ్రహ్మ రెంటియందు మనుష్యులకు చాలాప్రేమవుండు నట్టుగా కల్పనచేశెను స్త్రీలయందు, బంగారునందు, రెంటియందు యవ్వానికి మమతలేదో వాడు సాక్షాత్ కైలాసవాసుడగు శంకరుడే భూలోకములో అవతరించినాడని తెలియవలయును. గాన స్త్రీలయందు ఆసక్తిలేక అరిషడ్వర్గములను జయించినట్టి యోగిపుంగవుడే స్త్రీలవలలో జిక్కనివాడు అట్టి యోగపుంగవునికి.

శ్లో॥ స్త్రీసాన్నిధ్యంవిరక్తానాం సతాంమజ్ఞాన సన్నిధిః ।
మనఃక్షోభకరంతస్మాత్ తత్సాన్నిధ్యంవివర్జయేత్ ॥

విరక్తిమార్గము నవలంబించియుండు యోగులకు యవ్వనరూపవంతులగు స్త్రీలుదగ్గర చేరడము, సత్పురుషులైన వారలకు దుర్జనసహవాసము, మనుస్సుకు చాలావ్యాకులము కలుగచేయుచున్నది. కాబట్టి విరక్తి మార్గము నవలంబించియుండు వారలకు స్త్రీలు శత్రువులు, విరక్తేతర పురుషులుకు స్త్రీలు మిత్రులాలంటె,

శ్లో॥ స్మితేనభావేనచలజ్జయాభిః పరాఙ్ముఖైరర్ధకటాక్షవీక్షణైః ।
వచోభిరీర్ష్యాకలహేనలీలయా సమస్తభావైః ఖలుబంధనస్త్రియః ॥

చిరునవ్వు హావభావవిలాసము, శిగ్గుగానటించుట, మంచిలీల, కడకంటిచూపు, సుగుణము, చిలుకుపలుకులు, అసూయ, కలహము, వీట్లచే అష్టాదశ విధములగు, హావభావ విలాసములచేత యెట్టివిరక్తునైనను వారివలలో జిక్కువేసుకొందురు. ఇప్పటిలో పురుషులు,

శ్లో॥ ప్రవృత్త్యేషుకిముత్తమంమృగదృశః ప్రేమప్రసన్నంముఖం।
ఘ్రాతిర్వ్యేష్వపికింతదాస్యపవనః శ్రావ్యేషుకింతద్వచః।
కింస్వాద్యేషుతదోష్ఠపల్లవరసః స్పృశ్యేషుకింతద్వపుః।
ధ్యేయఃకింనవయౌవనంసహృదయైః సర్వత్రతద్విభ్రమాః॥

అనురాగముతో యుక్తమైన, చంద్రబింబముతో సమానమగు, స్త్రీముఖము సమస్తవస్తువులలో జూడదగినదానికి యోగ్యమైనది, ముఖమారుత మేను వాసన వస్తువులలో ముఖ్యమైనది.

వ్యాఖ్యానం॥ నతుపరస్త్ర ధారాసిన్యాః పద్మినీజాతి త్వాస్త్రిదాస్య గంధస్య, పద్మినీజాతి స్త్రీయొక్క ముఖమునుంచి పరిమళముతో యుక్తముగా నుండును. మదవతులయొక్క మృదుమధుర పదములే శ్రావ్యము నానందించునవి. తొండపండువంటి పెదవియే రసములలో అమృతముగా వుండునది. మృదువగు సువర్ణచ్ఛాయగల స్త్రీ శరీరమే తాకుటకు యోగ్యమైనది, మంచి యెవ్వనవంతురాలగు పువ్వుబోణిని ధ్యానించుటయే ధ్యానములలో ఆనందమును బుట్టించునట్టి ధ్యానము, రసికులైన పురుషులకు స్త్రీలయొక్క యవ్వనమే లజ్జగలుగు జేయునది. యీలాగు సర్వత్రా భ్రమించి రూపముగల సుందరీమణులతో సమానమైన వస్తువు జగత్తునందు లేదని భ్రమించి స్త్రీలవలలో జిక్కు బడుచుందురు.

శ్లో॥ వక్త్రంచంద్రవికాశిపంకజపరీ హాసతమేలోచనే!
వర్ణస్స్వర్ణమపాకరిష్ణురళిసీజిష్ణుః కచానాంచయః।

వక్షోజావిభకుంభవిభ్రమహరా గుర్వీనితంబస్థలీ ।
వాచాంహారిచమార్దవంయువతిషు స్వాభావికంమండనం ॥

చంద్రునిబోలు ముఖమున్నా, కమలమువంటి కన్నులున్నా, బంగారుకాంతిగల దేహమున్నా, తుమ్మెదలవంటి కొప్పున్నా, యేనుగ కుంభములవంటి గొప్ప చన్నులున్నా, గుండ్రమగు గొప్పపిరుదులున్నా తేనెలొలుకు చిలుక పలుకులున్నా, కలస్త్రీ.

శ్లో॥ కుంకుమపంకకళంకితదేహా గౌరపయోధర కంపితహారా ।
నూపురహంసరణత్పదపద్మా కంసవశీకురుతే భువిరామా ॥

కుంకుమ మొదలైన సుగంధ ద్రవ్యములచే అలంకరింపబడి నట్టిన్ని వజ్రవైఢూర్య మాణిక్య మరకత గోమేధికంబులచే చెక్కబడిన కేయూరహారములు కుచకుంభములపై చలింపబడినట్టిన్ని, గజ్జలందెలచే ఘల్లుఘల్లుమనెడి శబ్దముచే యుక్తమైన హంసవలె నడకకలిగి నట్టి స్త్రీరత్నము యవ్వనితానే మోహింపజేయును, ఇట్లు మోహింపజేసి నప్పటికిన్ని,

శ్లో॥ మధుతిష్ఠతి వాచియోషితాం హృదిహాలాహలమేవ కేవలం ।
అతఏవనిపియ్యతేధరో హృదయంముష్టిభిరేవతాడ్యతే ॥

తేనెలొల్కు పల్కులచే అధరమునందు మధువుండును, హృదయమునందు విషము పదిలముగనుండును. కాబట్టి అధరమును పానముచేయుదురు, హృదయమును పిడికిట బొదుతురు ఇందుకై, స్త్రీల హృదయమందు విషముండుననియు, స్త్రీలను నమ్మకూడదనియు పూర్వీకులైన పెద్దలు గ్రంథములందు చాలాచెప్పి యున్నారు.

శ్లో॥ ఔదుంబరాణిపుష్పాణి శ్వేతవర్ణంచవాయసం ।
మత్స్యపాదంజలేపశ్యన్నారీహృదయం నపశ్యతిం ॥

వత్తిపువ్వునైనా జూడవచ్చును, తెల్లకాకినైనా వెదకికన వచ్చును, చాపలజాడ నీళ్ళలో కనిపెట్టవచ్చును. స్త్రీలయొక్క హృదయమును కనిపించుట చాలా అసాధ్యంబుగదా.

తే॥ గీ॥ వకనితోఁగూడిభాషింతురొక్కనిని ।
జూతురువిలాససంపదసొంపుగులుక ।
మరియునొక్కనిదలతురు మనసులోన ।
కూర్మిప్రియుడెవ్వడో ముద్దుగుమ్మలకును॥

వకనియందు మనస్సుచే మంచిమాటలాడు చుందురు, మరివకనినిజూచుచుందురు, మనస్సున నొకని దలంచుచుందురు. కాబట్టి కురూపినైనను యంతనీచ జాతివానినైనను మనస్సున దలంచకయుండరు వారికి ప్రియుడైన పురుషుడెవ్వడో తెలియదు.

శ్లో॥ స్మృతాభవతితాపాయ దృష్టాచోన్మాదకారిణీ ।
స్పృష్టాభవతిమోహాయ సానామదయితాకథం ॥

మనస్సునదలంచిన మాత్రముననే తాపమును, చూడడముచేతనే ఉన్మాదమును, ముట్టిన మాత్రముచేతనే వ్యామోహమును కలుగుచున్నది యిట్టివనిత దయిత యెట్లులాయె.

గీ॥ యంతలోనింతికన్నుల కెదుటనిలుచు ।
నంతలోనింపువాటించును మృతమట్లుకాక ।
లోచనమార్గంబు కడచెనేని ।
గరళముసకంటె ప్రాణసంకటము శ్రేయు ॥

మనస్సునదలంచుచున్న స్త్రీకంటికి గనుబడిన మాత్రముననే, అమృతమును త్రావినట్లుండును, కనుమరుగా యనేనివిషమును దాగిన దానికన్ననూ హెచ్చగు ప్రాణసంకటము కల్గును.

ఆ॥ గీ॥ పడతియొక్క-దానిని విడిచియుంచుక।
యమృతంబులేదు, భువివిషంబులేదు।
అమృతలతనుబోలు ననురాగవతియైన।
గాకమెలెగెనేని గరళవల్లి॥

అబలతో సమానమగు అమృతమూలేదు. విషమునూలేదు, పురుషునియందు స్త్రీ బద్ధానురాగయై యుండిన అమృతప్రాయమే, లేక వికటముగా నుండిన విషప్రాయము, స్త్రీపురుషుల వుభయమనుస్సులు గలసి మెలశియుండిన వుభయులకు మరివేరే అమృతము గావలెనా లేక, చాలాదినములు వకరిని వకరు విడువక అనురాగము కలవారలై యుండి కొన్నిదినంబులుకు వికటమువకరియందు గనుబడినదానితో సమానమగు విషము వేరేత్రాగవలెనా అదియేచాలును యిట్టి పియ్యూషవిషముచేయుకర్తలగు స్త్రీలనుచూచి.

శ్లో॥ విశ్వామిత్రపరాశరప్రభృతయో ర్వాతాంబుపర్ణాశనా।
స్తేపి స్త్రీముఖపంకజం సులలితం దృష్ట్వైవమోహంగతాః।
శాల్యన్నంసఘృతం పయోదధియుతం యేభుంజతే మానవాః
తేషామింద్రియనిగ్రహోయాద్యదిభవేద్వింధ్యఃప్లవేత్సాగరే॥

ఆకులలములు వాయూవే ఆహారముగాకలిగిన విశ్వామిత్ర పరాశరులు మొదలగు ఋషిశ్రేష్ఠులందరూ యవ్వనవంతులగు స్త్రీలను చూచిన మాత్రమునానే. తపస్సును విడనాడి. వారియొక్క- వలలోదగిల యున్నారు. యిట్టిమహాపురుషులే స్త్రీలవలలోజిక్కి- నపుడు. నెయ్యి పెరుగు పాలు మొదలుగాగల వీర్యవృద్ధి పదార్థము భుజించు మనుజులకు యట్లతానే కామోద్రేకము కలుగకయుండును అట్లు కామోద్రేకంబు కలుగకయుండిన వింధ్యపర్వతము సముద్రంబున తేలియాడదా. ఆకులలములు భక్షించుకొనియుండు మహాపురుషులే. స్త్రీల

వలలో జిక్కుచున్నారు యికశాల్యాన్నము పాలు నెయ్యి భక్షించు మనుజులు స్త్రీలచేజిక్కుట పాశ్చర్యమాయనా, పురుషులు స్త్రీల వలలో జిక్కకయుందరు. విందృపరంతెంభు సముద్రంబున దేలియాడ దుగాన.

తే॥ గీ॥ తథ్యమువచింతు పక్షపాతమునుగాను।
నిఖిల జగములయందిదినిక్కువంబు।
తోయ్యలులకన్న రమ్యవస్తువులు లేవు।
వారలేకష్టముల కెల్ల కారణములు.
స్త్రీలతో సమానమైన రమ్యవస్తువ యీపృథ్వియందు లేదు
యీవస్తువకొరకై సమస్తకష్టములకు కాటపట్టై.

చ. తెలియకనాశహేతువగు. తీవ్రతరానలకీలలోపలన్।
శలభముజొచ్చుగాక మరిచాలకమీనముగాలపుగ్రగొనన్।
గలపిశితంబుదామెసగుగాక యెరింగియుమించదోహలనవితాసుఖంబు
విశనాశముమోహము తత్వమెట్టిదో.

నాశహేతువై జ్వాలలచే వెలుంగు అగ్నిలోబడి మిడతనశించు మాట్కి.. గాలముకొనను. దు మాంసముదినుటకై వచ్చి గాలముకొనకు జిక్కుమీనము మాట్కిక జనులు స్త్రీలవలలోజిక్కినశింతురు. యీలాగు నశింతుమనే సంగతిదెలసి దెలసి స్త్రీలను విశనాశమేమోహమనే తత్వ మెట్టిదో. దెలయుటకు అసాధ్యంబుగదా.

వృ॥ పురగముముట్టనాసులకుర్విని వైద్యులుధర్మశీలురై।
గరళము నెక్కుడింతురధికంబుగ నాయతమేచకోత్పల।
స్ఫురణవహించివక్రగతిబూనిన మానినిమాపుసోకినన్।
పురుషున కెందుమంత్రములనుపొందవుపొందకుమైత్యులెవ్వరున్,

పాముకరచి విషమెక్కిన మనుజులకు లోకములో వైద్యులు విషమును దీసివేశి బ్రతికింతురు. కొనకంటిచేచూచిన తరుణీమణి చూపు సోకిన మాత్రమునసే మోహమను విషమెక్కి. తెలివిమాలయున్న వారలకు మందులుపని చెయ్యవు వైద్యులు సహాయేమియును జేయ జాలరుగాన కామముచే పరితపించు రోగులకు ఔషధములేదు హే సోదరులారా. పురుషులేనా కాముముకల వారలు స్త్రీలు కామముకల వారు కారా. అనిన శరణాగత రక్షావ్రత దీక్షితులా హావధీసులనిబే కొరిదియుంకు ధర్మజ భీమార్జున నకుల సహదేవులయొక్క ధర్మపత్నియైన పరమ పతివ్రతాశిరోమణియగు ద్రౌపతియే వచించి యున్నది.

శ్లో॥ సుంపరంపురుషందృష్ట్వా భ్రాతరంపితరంసుతం।
యోనిర్ద్రివంతి నారీణాం శక్యంమేబ్రూహికేశవ.

సుందర వంతుడగు పురుషుని చూచినమాత్రమునసే అతడు అన్న, తండ్రి, కొమారుడు అయినా స్త్రీలకు వీర్లపై మనస్సు వికల్ప మొందుననీన్ని.

శ్లో॥ పంచమేపతయస్సంతి మహ్యాంషష్ఠోపిరోచతే
పురుషాణామభావేన సర్వనార్యఃపతివ్రతా॥

నాకు అయిదుమంది భర్తలుండినప్పటికిన్ని, అరవవాని యందు నామనస్సు పోవుచున్నది, ఏవురు పతులుండునాకే యీలాగు కోర్కె వుండుటబట్టి లోకమందు వకవనితకు నొకభర్తయుండు కారణంవల్ల యింకయేలాగు బుద్ధియుండునో యోచించుడీ అన్నట్లు పురుషాభావముచే స్త్రీలు పతివ్రతలుకాని మనశ్శుద్ధిచే పతివ్రతలేదని భావన. పురుషులు కొందరికి యీవిషయమందు అగౌరవమనే కారణముచేతనో, లేక భీతిచేతనో, సిగ్గుచేతనో, ధనములేని కారణంవల్లనో, పురుషాభావమునగ పగినదిగాని పురుషులందు యీభావము లావరింత

బడి నప్పటిలో. పతివ్రతలు లేని ఉదిగాక స్త్రీలు మహామదాంధులు, పురుషునికన్ననూ హెచ్చైన కామము కలవారలు లజ్జలేని వారలు పరపురుషులయందు వారికి యిష్టము వుంటినప్పటికిన్ని తమయిష్టము ను బయలుపరచక గంభీరముగా నుండువారలు పురుషునికి కొన్నివేళ లయందు అవమానమును గలుగచేయువారలు. పురుషుడు అన్నిదే శములలో మిత్రత్వమును సంపాదించి వుంటున్నాడు అట్టి మిత్రులు యింటికి వచ్చినప్పటిలో. తనపతిని జరిజారజూచి నేను వంటచేయను కావలశివస్తే నీవే జేశిపెట్టుము నీకుకావలశిన వారంనరూవస్తే యిక్కడ చేశేవాండ్లు యున్నారు అని బిగ్గరముగా వేసుకొని వరుండేది అప్ప టిలో యీపురుషుడు స్నేహితులు వినకుండా యేమోయను శం కచే భార్యతో మెల్లగా యిట్లనుచున్నాడట, నాదేవుడా, నాధనమా, నాభాగ్యమా, యీదినమున్న గడ్డకువేయి మాటంపోగొట్టవద్దు యిక మీద యెవ్వరిని యింటికి రానివ్వను. యీదినం మాత్రంన్న కాపాడ వలయునని స్నేహితులు వినకుండా భార్యను బంగిపోయి అపూట స్నేహితులను వుంచుకొని పంపుచున్నాడట, పునహా స్నేహితులు వస్తారనే సంగతి తెలసి పెండ్లాము కాటాక్షోత్కరమై ఆదినమం తయూ గ్రామములో వుండదట యిక యెవ్వరైనను పరస్థలము వాండ్లు గ్రామానికి వచ్చినారను సంగతి తెలిశి మధ్యాహ్నంవేళ అవల వెళ్ళడట అక్కడికి,పరస్థలమువాండ్లు బలవంతముపైన యింటికివచ్చినట్టై న వాండ్లను సత్కరించి మాటాడడట (యెందుకనగా) పెండ్లము భీతి కోస్కరమై. యీలాగు జరిగిజరిగి అన్నదానమనేది లోకములో మొద లంట నాశమైనది. కాబట్టి, మానమువచ్చినా స్త్రీలచేతనే, అవమాన మయినా స్త్రీలచేతనే. అవమానముదెచ్చు స్త్రీలు 100 భాగములలో 99 భాగములు గలవు మానముదెచ్చు స్త్రీలు 100 భాగములలో 1 భాగము లా స్త్రీగా లేదు కాబట్టి ఓప్రియస్నేహితులారా. స్త్రీలు, మహా

నీచులు, మహాఘోరతర పాపములఁ జేయువారలు, పురుషుడు యెంత వుదారియైనను వాని వుదారమును బోగొట్టి వానికి పాపహేతు సమ్మంధముగు కార్యములొడఁగట్ట దలంచునట్లుగా జేయువారలు. యిప్పుడు మన అనుభవసిద్ధములో జూడగా, 3 మంది మగవాండ్లు అన్నదమ్ములు వకయింటియందు వుంట్నున్నారు, జ్యేష్ఠుని భార్యయింటికి వచ్చిన పతికి మర్యాదలు జేసి వేరేతీయును (లేక) 2-వ వాని భార్యయింటికివచ్చు వరకు అటు ఇటువుండి మూడవవానికి వివాహము కాకమునుపే వేరే పోవుదు మందురనే వేరేపోక ముగ్గురికి లగ్నములయిన ముగురాడు వారు వకయింటిలో కలసిన ముగ్గురికీ యీర్ష్యములుబుట్టి కలహము లకు కారణమై.

కం॥ వకతెకుజగములు వణకును।
అగణితముగయిద్దరైన అంబుధులొణుకున్।
ముగురాడువారుగూడిన।
సుగుణాకరపట్టపగలు చుక్కలురాలున్॥

అని చెప్పివున్నది. ఆడివారుకలశిన యిండ్లే విభాగములు కావలశివుండు, యిందులో ఆడుదానిమాట యెవ్వడు వినుచున్నాడో వాడు శుద్ధ పనికిరానివాడు, వానికి చేటుకద్దు, వానికిధర్మము నశించి పాపము చేయును.

శ్లో॥ ఆత్మబుద్ధిసుఖంచైవ గురుబుద్ధిర్విశేషతః।
పరబుద్ధిర్వినాశాయ స్త్రీబుద్ధిః ప్రళయాంతకః॥

అని చెప్పివున్నది గాన స్త్రీప్రాజాపత్యం బలముగావుండే గృహములలో జూడుడి స్వాతంత్రముగా స్త్రీలను హద్దులోబెట్టుక యుండువాని ఇంటిలోచూడండి యెంతోరమ్యముగా నుండును, గాన హే మిత్రులారా స్త్రీలుయింటి కూపనికి రానివారనియు, మానంమర్యా

దలేని వారనియు ముందే జెప్పియున్నాను, గాన వార్లను యావవిష యము లోనునమ్మక నమ్మినను దగ్గరచేర్చక, దగ్గరచేర్చిననూ వాండ్ల ప్రాజాపత్యము జరగనివ్వక మీగౌరవమును మీరుకాపాడు కొనండి.

శ్లో॥ దర్శనాచ్ఛిత్తవైకల్యం స్పర్శే నాత్తృధనక్షయం!
సంభోగాత్మిల్బిమంపాపం స్త్రీణాంప్రత్యక్షరాక్షసం॥

అని జెప్పియున్నదిగాన వీండ్లు ప్రత్యక్షరాక్షసులు వీర్లవిషయం లో యంతదూషించిననూ చాలదు॥

శ్లో॥ స్త్రీపుంవచ్చప్రభవతి యదాతద్ధిగేహంవినష్టం॥
పురుషునివలె స్త్రీ యవ్వనిగేహమందు వర్తించునో యాగృ హము జాగ్రతగా నాశనమగును.

శ్లో॥ అనాయకావినశ్యంతిన శ్యంతిశిశునాయకాః।
స్త్రీనాయకావినశ్యంతి నశ్యంతిబహునాయకాః॥

నాయకుడు లేనియిల్లుచెడును పసిపిల్లకాయ నాయకుడుగాగల యిల్లుచెడును స్త్రీలునాయకులుగాగల యిల్లుచెడును పదుగురునాయకు లుగాగల యిల్లుచెడునని జెప్పియున్నదిగాన, ముఖ్యాంశం, వీండ్లను నమ్మి మోసపోకండి, బాల్యాదిగా భయముగా బట్టుకరాండి, చీటికిమాటకి కొట్టకండి పలచన కావలదండి, వాండ్లు చేతికిజుట్టు యిచ్చిన విడిచింపుకో వడము యీ జన్మములోకాదు స్త్రీలను విషవృమని నేనుజెప్పను. వాం డ్లుపొందవల్దని నేనుజెప్పను, చాలాహెచ్చరిక కలిగి వర్తించుడని చెప్పు చున్నాను.

పిండోత్పత్తి లక్షణము.

ధనమువున్నను ముందుజెప్పనరీతిగావర్తించక విశేషముగ, దా నముచేయడముచే మరివక జన్మమునకు రాజై బుట్ట వచ్చును అప్పటిలో యజ్ఞయాగాదిక్రతువులు మోయో పేటిచేతచేసి స్వర్గమునొన్ని ధ్యమునొం

మాట ముఖ్యాంశము, అట్లు మోక్షాపేక్షచేత జేయక కేవల స్వర్గసుఖా పేక్షచేత చేసినట్లైన ,,శ్రుతిః,, జ్యోతిష్టోమేన స్వర్గకామో ,యజేత,, జ్యోతిష్టోమాది యజ్ఞములచె స్వర్గమును పొందుచున్నాడు.

కం॥ క్రతువులు మొదలగు సత్క్రియలతిభక్తిని ।
నాచరించియంత్యంబున సద్గతికరిగియతు ।
లితసుఖమనుభవించి పుణ్యమరగినమీదట ॥

స్వర్గమందు రంభాసంభోగమే మొదలుగాగల సౌఖ్యముల ననుభవించుటే కాని శాశ్వతబ్రహ్మానంద పదవిదొరకదు.

శ్లో॥ క్షీణేపుణ్యేమర్త్యలోకే విశంతి ।

అచ్చట సుఖము ననుభవించి పుణ్యావసానమందు పునహామను ష్య లోకమును బొందుచున్నాడు. మనుష్యలోకమును బొందుమార్గం బెట్లనిన) పంచభూతికమైన దేహంబువేరు అందు నివసించియుండు పురుషుడు వేరనుచుండు చెప్పినరీతిగా స్వర్గమందు సుఖమనుభవించి యాతే జస్సు చంద్రమండలము చేరి హిమబిందువుతో జతగలసి భూమిపైబడి సస్యమైధాన్యముగా మారిపురుషుని గర్భము చేరి స్త్రీపురుష సంయోగ కాలమందు యోనియందు రేతమైజారి గర్భమునిల్చును. గర్భమందు నిలచినపిండమే పంచభూతాత్మక మైన శరీరమనన్బడు.

సీ॥ పాంచభూతికమైనభవనంబు దేహంబుపురుషుండుపీనిలోబూర్వకర్మ ।
వశమునవర్తించుదీపించుదగినైన నొకవేళదలగిపోవు ।
జడమేనిదేహంబుజడుగాని జడడాతనికినింతచేటులేదు ।
పురుషునికినిదేహపుంజంబునకు వేరుగానియేకత్వంబుగానరాదు ।
దారువులవెలుంగుదహనునికైవడి గాయములజరించుగాలిభంగి ।
నాశలీనమైననభముచాట్పున వేరుదెలియవలయుదేహిదేహములకు॥

పృథ్వి, అప్పు, తేజస్సు, వాయువు, ఆకాశమనే పంచభూతము లతో యుక్తమైన శరీరములో, పురుషుడనగా, ప్రాణిపూర్వకర్మాను గుణ్యముగా ప్రవేశించును. దేహివేరు, దేహమువేరు, దేహియైనప్రా ణికి యీదేహము బడిపోవునదనేశంక తోచినేని.

శ్లో॥ వాసాంసిజీర్ణానియథావిహాయ నవానిగృహ్ణాతినరోపరాణి।
తథాశరీరాణివిహాయజీర్ణా న్యన్యానిసంయాతినవానిదేహీ॥

నరుడు ప్రాతబట్టలను పారివేసి క్రొత్తబట్టలను ధరించుమాదిరిగా ముసలిదైన ఈదేహమును విడిచి క్రొత్తదగు శరీరములో ప్రాణిప్రవేశిం చును. ఈలాగుపుట్టుట గిట్టుటయందు ఎడతెగనివాడే పురుషుడనంబ డును. స్త్రీపురుషుడు,

॥ స్త్రీపురుషసంయోగాచ్చ, మాతృపితృసంయోగాచ్చ, కథమిదం శరీరం।

అనుశ్రుతి ప్రామాణ్యమురీతిగా నుడువువివరించిన రీతి మా తృగర్భమందు జారిపిండమగును.

గర్భమునిల్చుటకు ముఖ్యకారణములు.

శ్లో॥ ప్రథమేహనిచాండాలీ ద్వితీయేబ్రహ్మఘాతకీ।
తృతీయేరజకీప్రోక్తా చతుర్థేహనిశుధ్యతి।
చతుర్థేహనిశుద్ధిస్స్యాత్ పతిసంయోగకర్మణి।
పంచమేహనిశుద్ధిస్స్యాత్ హవ్యకవ్యాదికర్మసు॥

అనువదవ రీతిగాఋతుమతియైన నాల్గవదినమందు పురుషసంయోగ ములేకుండుట సృష్టికి ధర్మలోపమనిన్నీ, బ్రహ్మహత్యాది పాపముల తో సమానమగు పాపమనిన్నీ, ఇదియునుగాక పతిసంయోగము చా తనే ఐదవదినమునకు హవ్యకవ్య కర్మలకుగాను నాల్గవదినమందు శుద్ధి యగుననియూ, ఋతుస్నానదినము స్త్రీపరుకామము యెక్కువని

యూ, నాల్గవదినము మొదలు తొమ్మిదిదినములలోపల గర్భమునిల్చునని కొందరి వైద్యశాస్త్రిజ్ఞుల మతముగలదు పంతొమ్మిది దినములలోపల గర్భమునిల్చునని కొందరి వైద్యశాస్త్రిజ్ఞుల మతము, ఐనను ఋతుస్నాన దినము మొదలు తొమ్మిదిదినములలోపులనే గర్భమునిల్చునుగానిపిమ్మట నిల్వదని, నాయభిప్రాయము.

గర్భిణి స్త్రీపుంసవలశిస విధానము.

స్త్రీగర్భము ధరించియుండు సమయమందు కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములను వర్జింపవలయు, ఒకరిచే కొట్లాడకూడదు, చెడ్డవస్తువులను ముట్టకూడదు. క్రోధముచే కడుపులోనుండు బిడ్డవల్లే క్రోధముకలది యగును. లోభముచే లోభగుణము కలదియగును. వివాదములవల్లే బిడ్డకు మొండిగుణము కలుగును. శత్రువులను చూచుటవల్ల అసూయకలది యగుచున్నది. తనకు యిష్టము లేని పదార్థముతాకుటవల్ల వ్యాకులమైనదియగును. దుఃఖోత్పాదన వస్తువులను దినినవల్లే దుఃఖముగలదియగును. గర్భముసందుండు బిడ్డ జన్మించినయనంతరం యీబిడ్డ యేవిద్యను అభ్యసించవలనని తల్లితండ్రులకు యిచ్ఛవుండునో గర్భముదాల్చినది మొదలు స్త్రీ ఆవిద్యయందు కాలక్షేపము చాయవలయును. గర్భిణి స్త్రీ, ఎల్లప్పుడు మనస్సు ఉత్సాహముగా శ్రేసుకొనియుండవలయును. తెల్లనిబట్టలేగట్టవలెను. దేహము శుభ్రముగా నుంచవలెను. భయమైనవస్తువులను జూడరాదు. భయపడుమాటలు వినరాదు. మరియొక గర్భిణి స్త్రీ ప్రసవసమయమును జూడరాదు చచ్చినశవము చెంతకుపోరాదు. పరుండుమంచము యెత్తుగాను తగ్గుగాను నుండక సాధారణముగా నుండవలెను. పుష్టికరమైన యాహారమును భుజింపవలయును. గర్భిణిస్త్రీయొక్క మనస్సున కోర్కెపూర్ణము కాకపోయెనేని వల్లే బిడ్డ అపూర్ణావయవములు కలదియ

గును. గుఱ్ఱము, ఏనుగ, బండి, మొదలగు వాహనములనెక్కరాదు. కసరత్తుచేయుట, నీళ్ళలోనీదుచుట. జాగ్రతగా పారాడుట, కారమైనట్టి, ఉష్ణమైనట్టి, పదార్థములు దినుట, పగటినిద్ర, రాత్రి మేల్కొనియుండుట యివన్నియూ గర్భిణీస్త్రీ విడువవలయును. గర్భమునిలచినమీద పురుషుని చెంత పరుండరాదు, పతితో సంభోగించిన దుర్బలమగు బిడ్డ పుట్టును. ఇంతమాత్రమేకాక, గర్భము చెదరిపోయినను పోవచ్చును. లేక, స్త్రీయొక్క మర్మస్థానమందు అనేకరోగము లుద్భవించి లోపల శిశుదేహము శిథిలమై పుట్టినబిడ్డ తక్షణమే చనిపోయినను పోవచ్చును. గర్భమునిలిచిన వెనుక పురుషుడు స్త్రీసంభోగము మాని యుండవలెను. అది సాధ్యముకాదేని ఐదవ నెలనుంచినైనను ప్రసంగమును త్రుంపవలెను. తొమ్మిదవనెల యందుము భయోత్పాతమైన సుంటుపినరాదు. అటు వినిన పుట్టుబిడ్డ గర్భములోనే చనిపోవును. వైకవేళబుట్టిన తక్షణమేచనిపోవును. ఒకవేళ బ్రతికియున్న చిన్నవయస్సునందే చనిపోవును. భాగ్యవశమున జీవించిన అజ్ఞానము, దుర్బలత్వము, దుర్గుణము, కలదియగును. దేహారోగ్యము లేనికాలమందు సంభోగము మానవలెను. అట్లుమానక గర్భమునిల్చి ప్రసవించిన బిడ్డకు క్షయరోగమైనను, తల్లితండ్రులే రోగముచే బీడింపబడుచుండిరో ఆరోగము బిడ్డకు వ్యాపించును. గర్భమునిల్చిన పిమ్మట పురుషుడు స్త్రీతో బలమైనరతిని ఐదు నియమముల నెక్కువగారతి చేయరాదు. అట్లుచేసిన గర్భముచెదరిపోవును. గాన, యీ విషయములు స్త్రీలు గమనించి ప్రవర్తించవలెను.

ముందుచెప్పిన స్త్రీపురుష సంయోగానంతరం గర్భమునిల్చిన,

శ్రుతి॥ పంచరాత్రాత్పేశి, సప్తరాత్రాద్బుద్బుదః, పంచవింశతిరాత్రాత్ స్వస్తితో భవతి, మాసమాత్రాత్ కఠినో భవతి, మాసద్వితయే సగ్రీవా వ్యాబధ్యతే, మాసతృతీయేన్యపాద్యాదేశః చతుర్థే మాసికఖరోమవ్యాదేశః, పంచమమాసేముఖనాశికాక్షి శ్రోత్రం

చ సంపద్యతే, షష్ఠేజీవప్రదర్శనం, సప్తమేచలనసమర్థోఽభవతి, అష్టమేబుద్ధ్యాద్యవశ్యతి, నవమేసర్వాంగసంపూర్ణోభవతి.

ఐదుదినములకు నొక వస్తువువలెనూ, ఏడురాత్రులకు బుద్బుదవలెనూ, ఇరవైఐదు దినములకు వ్యక్తమైన మాంసము పిండముగను, ఒక నెలకు కఠినముగను, అయిన రెండవనెలకు గొంతుమొనగనుపడి, మూడవ మాసమునకు చర్మముచే ఆవరింపబడి, నాల్గవ మాసమునకు గోరులు వెంట్రుకలు మొలచి, ఐదవ మాసమునకు ముఖము, ముక్కు, కండ్లు, చెవులు మొలచి ఆరవ మాసమునకు పూర్వకర్మాను గుణ్యముచే ముందు చెప్పియుండు రీతిగా పంచభూతాత్మకమైన శరీరము ఆరవ మాసమునకు యేర్పడియుండునుగా. పురుషుడను ప్రాణి అందులో ప్రవేశించి ఏడవ మాసమునకు గర్భములోచలన సమర్థతను వహించి ఎనిమిదవ మాసమునందు జన్మాంతర కర్మను స్మరణచేయును.

"మృతశ్చాహం పునర్జాతః, జాతశ్చాహం పునర్మృతః, నానా యోనిసహస్రాణి, మయోషితానియానివై, ఆహారావివిధా భుక్తా, పీతానానావిధా స్తనాః, మాతరోవివిధాదృష్టాః, పితరస్సుహృదస్తథా, అవాఙ్ముఖఃపీడ్యమానః, జంతుశ్చైవ సమన్వితః,"

సాంఖ్యయోగసముత్ప్యర్చ పురుషంవాపంచవింశతిమితి.

జచ్చియున్నాను, బుట్టియున్నాను, అనేక సహస్రయోనుల యందుద్భవించియున్నాను. నానావిధజాతులయందు స్తన్యపానమును జేసి అనేకవిధములైన ఆహారములను భుజించి అనేకులగు తల్లులనుజూచి అనేకరీతిగా తండ్రులను, భార్యలను, బాంధవులను, స్నేహితులను, జూచియున్నాను. ఈగర్భనరకములోబడి అనేకములగు క్రిమిజంతువులచే పీడింపబడువాడుగానున్నాను. అని యీలాగు స్మరించుచు మాతృభుక్తాన్నసారంబులు తన నాభిరంధ్రంబున బరిగ్రహించుచు, కతజన్మ

కర్మలను స్మరించి దుఃఖము నొందుచు ఇట్లనుకొనుచున్నాడు. అయ్యో! నేను గర్భనరకములో బడి యుండజాలను. ఆనల బొవుటకు. దైవము దారి యెన్నడొసంగును. ఆఘోరమగు నరకములో సమానమైన ఈగర్భము లోబడియుండజాలనే పూర్వజన్మములలో అన్యాయముగ కుజని హఠయోగము నవలంబించి వైకుంఠవాసుడై జ్యోతిస్వరూపుడగు నారాయణ మూర్తియందు ధ్యానము నిలుపక బోతిని దాంభిష్టు వర్ణాకారము న్నేయు పాపిష్ఠుడై పరులకు హానిచేయుచుండెడి స్త్రీలవలలో జిక్కి మెలంగుచు మహాపాపముల జేసితిని. నారాయణా. దీనవత్సలా, భక్త పాలనా, నాకు ఈజన్మలు జాలును ఇక భూమిపై జన్మించిన పిమ్మట నిన్ను మరువక సంసారాంబునిధిలో జిక్కక పుట్టినదాని బుట్టినటుండవలెనే అన్యాయముగ కుజని నిన్నే స్మరణజేయుచున్నాను. నాకు ఈపాపపుజన్మలు చాలు, చాలును, చాలును, జాగ్రతగానన్ను ఆవరల [illegible]ము శంభో, శంకర, యనుచు, కుయ్యో, మొర్రోయని ప్రలాపించుచుండ నవమాసములకు అవయవములు సంపూర్ణములైనవి కాగ,

"కట్వామ్లలవణాత్యుష్ణా, తీక్ష్ణరూక్షవిదాహితా."

ఉప్పు, పులుసు, కారము, అతి వేడిను, దల్లి తినగూడని అట్లు విసువక తినుచుండగా పిల్లచే సహింపబడిన కష్టము కలవాడై,

తతో దశమే మాసే ప్రజాయతే।

పదియవమాసము సంభవించినది కాగ

గీ॥ భువిని ముక్తింధయుతమైన బుట్టినుండి ।
బ్రింపసరగున బసుపుట్టి క్రిమిధముగ ।
యోనియంత్ర ప్రపీడితుండై సదేహి ।
మాయతో గలసి గ్రక్కున మహిని బడును

మహావాసనతో యుత్తమగుపుంసును సినికి ప్రపంచమున పురుగుచందము యోనియంత్రముచే పీడింపబడిన దేహము కలవాడై మాయగ

ప్పిక్రింద బడి గర్భములో (దాగుచుండు అమృతమును గురించి క్వా, క్వా, క్వా, అని అరచును (క్వాఅనుట,) ఎక్కడ, ఎక్కడ, ఎక్కడ, అమృతమెక్కడ యని అరచుచు జన్మాంత్రి యజ్ఞానమునాశనమై బాల క్రీడసల్పుచు బాలారిష్టాది దోషములచే పీడింపబడినవాడై పునహాజన్మించు బుట్టుచు, బాలారిష్టాది దోషములే నప్పటికిని బునహాజన్మి బుట్టుచు,

శ్లో॥ లగ్నాధిపోవాజీవోవా శుక్రోవాయదికేంద్రగః ।
తస్యపుత్రస్యదీర్ఘాయుః ధనవాన్రాజవల్లభః ॥

అను జ్యోతిశ్శాస్త్రరీత్యాలగ్నాధిపతియైనను బృహస్పతియైనను శుక్రుడైనను కేంద్రముల యందుండగా ఉచ్చగ్రహములు బలష్టములై యుండగా, పూర్ణాయుర్యోగమును నుభవించుచూ ధనవంతుడై యుండునప్పటిలో, న్యాయముగా ద్రవ్యార్జనచేసి వచ్చిన అతిథులభ్యాగతులకు అన్నదానముచేయుచూ, పెద్దలగువారలు తనయింటికి వచ్చినప్పటిలో, సత్కరించుచు,

శ్లో॥ నందంతిపితరస్సర్వే నృత్యంతిచపితామహాః ।
ప్రపితామహాశ్చగాయంతే శ్రోత్రియేగృహమాగతే ॥

తెలిసిన పెద్దలు యింటికి వచ్చినప్పటిలో, పితృవులు మహానందముచే తాతగారు నాట్యముచే, ముత్తాతగారు సంగీతముచే నోలలాడుచున్నారు. అట్టులగువారలు, ఇంటికివచ్చిన మాత్రముననే, మనపితృవులు. యీలాగు సంతోషించినట్లైనా. అన్నదానముచే, ఇక యెంత ఫలముండునో యోచించవలెను.

శ్లో॥ నవిప్రపాదోదకకర్దమాని నవేదశాస్త్రధ్వనిగుంభితాని ।
స్వాహాస్వధాకారవివర్జితాని శ్మశానతుల్యానిగృహాణితాని ॥

బ్రాహ్మణపాద ప్రక్షాళనచే, బురదకాని, గృహము వేదపురాణ ములుద్ఘోషించని గృహము, స్వాహాసుధాయనెడు, ఔపాసనాది కర్మ లేనిగృహము, ఇవియన్నియు, శ్మశానతుల్యములని, చెప్పంబడి యున్నదిగాన.

శ్లో॥ నాన్నోదకసమందానం నద్వాదశ్యాఃపరంవ్రతం।
నగాయత్ర్యాఃపరంమంత్రం నమాతుఃపరదైవతా॥

అన్నదానములో సమానమైన దానము లేదనియు, ద్వాదశివ్రతములో సమానమైన, వ్రతములేదనియు, గాయత్రీ మంత్రముతో సమానమగు, మంత్రములేదనియూ, తల్లితో సమానమగు దైవతము, దేవతలేదనియూ, చెప్పియున్నదిగాన. ముందువివరించిన, పుణ్యకర్మలను చేయుచూ పాపకర్మకు మనస్సుచొరనీక, మంచికర్మ నాచరించవలసినది, కర్మచాతనే, సమస్తము అనుభవించుట, కర్మచాతనే, సృష్టిస్థితిలయములకు కారణము.

కర్మను గురించి.

శ్లో॥ ననశ్యతికృతంకర్మ, నదాపంచేంద్రియైరిహ।

ఏమిఇంద్రియములచే,చేసినకర్మ, ఎప్పటికిని నశింపదని, శాస్త్ర ప్రమాణము, కలదు గనుక, మనోవాక్కాయములచే చేయుకర్మ శాశ్వతముగానుండి చేసినవాని వెంటనంటి జననమరణమునే, కలుగజేయుచున్నది.

శ్లో॥ యథాధేనుసహస్రేషు వత్సోవిందతిమాతరం।
తథాపూర్వకృతంకర్మ కర్తారమనుగచ్ఛతి॥

వెయ్యి ఆవులమధ్య, దూడలు, తమతమ తల్లులనెట్లు గనుగొనుచున్నవో, అట్లనే, పూర్వజన్మమున చేసినకర్మ చేసినవానినే మరలజన్మ మెత్తినప్పుడు, పొందుచున్నదని, శ్రీమహాభారత ప్రమాణము కలదుగాన.

శ్లో॥ యస్మాచ్చ యేనచ యథాచయదాచ ।
యచ్చయావచ్చయత్రచ శుభాశుభ ।
మాత్మకర్మతస్మాచ్చతే సచతథాచతవాచ ।
తచ్చతావచ్చతత్రచవిధాత్రు వశా ను పై తీ ॥

మనుజుడు, యేకారణముపల్ల, ఏ యుపకరణముచేత, ఏవిధముగా ఏకాలమునందు, ఏకార్యమును, ఏస్థలములో చేయునో, అట్టి కార్యము యొక్క శుభాశుభఫలమును, ఆకారణమువల్ల, అదే ఉపకరణముచేత, అదేవిధముగా, అదే కాలమునందు, అదేస్థలములో, అవిధమైన, కర్మ, విధివశముగా, పొందును.

శ్లో॥ సుశీఘ్రమపిధావన్తం, విధానమనుధావతి ।
శేతేసహశయానేన, యేన యేన యథాకృతం ॥
ఉపతిష్ఠతితిష్ఠన్తం, గచ్ఛన్తమనుగచ్ఛతి ।
కరోతికుర్వతఃకర్మ, ఛాయ వానువిధీయతే

శ్లో॥ యేనయే యథాయద్య, పురాకర్మసునిశ్చితం ।
తత్తదేవాన్తరాభుంక్తే, నిత్యంవిహితమాత్మనా ।
అచోద్యమానా న్యాపి, యథాపుష్పాణిఫలానిచ ।
స్వంకాలంనాతివర్తంతే, తథాకర్మపురాకృతం ।

శ్లో॥ బాలోయువావావృద్ధశ్చ, యత్కరోతి, శుభాశుభం ।
తస్యాంతస్యామవస్థాయాం, భుంక్తేజన్మనిజన్మని ॥
యేనయేనశరీరేణ, యద్యత్కర్మ, కరోతియః ।
తేనతేనశరీరేణ, తత్తత్ఫల, ముపాశ్నుతే ।

పూర్వకర్మపరుగెత్తువానితో పరుగెత్తునూ పరుండియున్నవానితో పరుండును యువనిచే, యట్లచేయబడినదో అట్లనే పొందుచున్నది, పాపకర్మ నిలువబడినవానితో నిలుచుచున్నది, పనిచేయువానితో

పనిచేయుచు. నీడవలె. వెంటనంటి యంటున్నది. యువకావను, యేదేది. ముందువెనుక కర్మ జేయునో దానిని ముందువెనుక అనుభవించును, పుష్పములు ఫలములు ప్రేరేపింపవలకనే, యేరీతిని తమకాల మతిక్ర మించక. పుష్పించి. ఫలించుచున్నవో అరీతిని, పూర్వమునచేసినకర్మ తనకాలమును అతిక్రమింపదు. బాలుడుగాని, యవ్వనపురుషుడుగాని, యేయేవయస్సునందు, శుభాశుభములను జేయునో, ఆయావయస్సు లందు, తగినఫలము అనుభవించును, పై ప్రమాణములను అనుసరించి, సకలమునూ, సంచిత కర్మానుసారముగానే, జన్మజన్మములకు, సర్వదా ప్రాప్తించుచున్నదని, స్పష్టమూ. (సంచితమనగా కూడబెట్టినది) మాను వదేహ మెత్తినప్పటినుండి. మొదలిడుచున్నదని సూచింపబడుచున్నది.

శ్లో॥ నమస్యామోదేవా, న్ననుహత, విధిస్తే, వివశగా ।
విధిర్వంద్యస్సోపి, ప్రతినియతకర్మైకఫలదః ।
ఫలంకర్మాయత్తం, యదికిమమరైః ।
నమస్తత్కర్మభ్యో, విధిరపినయేభ్యః ప్రభవతి ॥

దేవతలకు నమస్కారము జేయుచున్నాము. అటువంటి దేవత లు ఆచచ్చినవాడగు, బ్రంహదేవునకు లోబడి, సంచరించుచున్నారు, గనుక ఆదేవతనువదలి. బ్రంహదేవునకు. నమస్కారముచేయుదమా, మరియు ఆబ్రహ్మదేవుడుకూడా, కర్మానుసారమైన ఫలమునే కలుగజేయు నుగాని. అధికముగా, తక్కువగా, కలుగజేయడు, కాబట్టి వాస్తవ ముగా, కర్మయే. ఫలమును గలుగజేయునది. ఇతరులైన దేవతలతో యేమిప్రయోజనము, బ్రంహచే, నేమిప్రయోజనము ఉండదూ, గాను అందరినివదలి, సత్కర్మయే, ముఖ్యముగా నొనరించవలయు.

శ్లో॥ బ్రంహాయేనకులాలవన్నియమితో బ్రంహాండభాండోదరే ।
విష్ణుర్యేనదశావతారగహనే క్షిప్తోమహాసంకటే ।

రుద్రో యేనకపాలపాణి పుటకేభిక్షాటనం సేవతే।
సూర్యోభ్రామ్యతి నిత్యమేవగగనే తస్మైనమః కర్మణే ॥

కర్మచేత బ్రంహాదేవుడు, బ్రహ్మాండభాండములయొక్క, మధ్య యందు, కుమ్మరవానివలే నియమింపబడియున్నాడు. కర్మబాధచే విష్ణు దేవుడు కూడా, అధికదుఃఖమ్ములను, కలుగజేయునట్టి దశావతారముల నియెడు, గహనములందు ప్రవేశపెట్టబడెనూ, కర్మపాశముచే, పరమ శివుడు, బ్రంహాకపాలము హస్తమునందు బట్టుకొని భిక్షాటనమును జేసె ను. సర్వప్రాణులకు కనబడు దినమణికూడా, తనయొక్క కర్మబాధచే యడతెగని గమనముగలవాడై, సంచరించుచున్నాడు. గాన యిట్టివారే, కర్మచే పీడింపబడినపుడు, మనముపూర్వకర్మచే దిక్కులేటయసాధ్యమూ, సత్కర్మ సన్నుటలనుకూడా, సజ్జనులుగా జేయుచున్నది. మూర్ఖులను పండితులనుగా జేయుచున్నది, శత్రువులనుకూడా మిత్రులుగా జేయుచు న్నది. దూరముగానున్న దానిని దగ్గరగా జేయుచున్నది, విషమును అ మృతముగా జేయుచున్నది. యీలాగు అష్టైశ్వర్యసంపదను కలుగజే యు నట్టిదియగు సత్కర్మ కోరినఫలము అనుభవించుట కొరకు, పాటు పడవలయును.

శ్లో॥ నహికశ్చిత్క్షణమపి జాతుతిష్ఠత్యకర్మకృతు।
కార్యతేహ్యవశఃకర్మ సర్వప్రకృతిజైర్గుణైః ॥

పురుషుడు క్షణమైననూ, కర్మజేయక నుండడు సర్వజనులు, ప్రకృతిలోపుట్టిన, గుణముచేత, స్వాధీనములేనివారై, కర్మను చేయుచు న్నారు.

శ్లో॥ కర్మబ్రంహోద్భవంవిద్ధి బ్రంహాక్షరసముద్భవం।
తస్మాత్సర్వగతంబ్రంహ నిత్యంయజ్ఞేప్రతిష్ఠితం ॥

కర్మ వేదమువల్ల బుట్టినదిగా తెలియుము. ఆవేదము, పరమాత్మ వల్ల పుట్టినది, సర్వవ్యాపియైన పరమాత్మ యజ్ఞమునందు, యెల్లప్పుడు, ప్రతిష్ఠితమై యున్నది.

శ్లో॥ యస్త్వాత్మరతిరేవస్యా దాత్మతృప్తశ్చమానవః।
ఆత్మన్యేవచసంతుష్ట, స్తస్యకార్యంనవిద్యతే॥

యెవ్వడైతే ఆత్మయందు రతిగలిగినవాడో ఆత్మయందు తృప్తి బొందినవాడో, ఆత్మయందు సంతోషించువాడో, అట్టివానికి కర్మతో టి పనిలేదూ,

క॥ సుప్తింజెందకనగవక ప్రాప్తబహుశేశమైనపదినేలనుచుణ।
తృప్తిపొందనిమనుజుడు సప్తద్వీపములనైన జక్కగబడునె

అని చెప్పయున్నది. రజోగుణమునందు బుట్టిన యీకామము, తృప్తిలేనిది, యీక్రోధము పాపభూయిష్ఠమైనది. యీరెంటిని శత్రువులు గా నెరుగవలయును. అని యీరీతిగా, శ్రీకృష్ణులవారు, అర్జునునకు, ఉపదేశించినారు.

శ్లో॥ మజ్జత్వంభసియాతుమేరుశిఖరం శత్రోర్జయత్వాహవే।
వాణిజ్యంకృషిసేవనాది సకలంవిద్యాకలాశ్శిక్షతు।
ఆకాశంవిపులంప్రయాతు ఖగవత్కృత్వాప్రయత్నంపరం।
నాభావ్యంభవతీహకర్మవశతో భావ్యస్యనాశఃకుతః॥

ఉదకమునందు మునిగినను, మేరుపర్వతము మీదికెక్కిపోయినను, యుద్ధమునందు శత్రువులను జయించినను, వర్తకవిద్య, కృషి విద్య మొదలుగాగల మరియు, నితరములగు, అరవైనాలుగు విద్యలన భ్యసించినను, అధికమైన ప్రయత్నముచేసి, పక్షివలె ఆకాశమునకు య గిరిపోయినను, కర్మవశమున గాదగినదే యగునుగాని గాదగనిదియేది

యునూ గానేరదు, కాబట్టి హే సోదరులారా, వాడు యీలాగు దుర్మా ర్గకార్యములను జేయుచున్నాడు. ఈలాగుజారత్వమును, జేయుచున్నా డు. యీలాగు పశులకు హింసజేయుచున్నాడు, సన్మార్గప్రవర్తనయందు ఆశను వదలినాడు, అని మనము, యితరులను, నిందించుచున్నాము, మ నయందు నేరసులు యెన్ని యోయుంటున్నవి. మనదప్పులు మనకు తెలి యపుగదా, ఆలాగు నితరుల నిందించుటచే, ప్రయోజనంబేమి, వారి వారి పూర్వకర్మానుగుణ్యముగా, అన్ని దుష్కర్మలు, సంప్రాప్తమగు నేగాని, పూర్వజన్మ కర్మలేనిది. యేవదీ మార్గమున్న కానేరదు, కాబ ట్టి, వకడు యీలాగు వుంటున్నాడు. అని మనము కొనుటవల్ల మన ము కర్మకు బద్ధులగుచున్నాము.

శ్లో॥ సదృశం చేష్టతే స్వస్యాః ప్రకృతేర్జ్ఞానవానపి ।
ప్రకృతిం యాంతి భూతాని నిగ్రహః కిం కరిష్యతి ॥

జ్ఞానవంతులుకూడా, స్వకీయమైన జన్మాంతర కర్మవాసనకు దగి నట్లు, ప్రవర్తించుచున్నారు సమస్తప్రాణులున్నూ వాటివాటి జన్మాంత రకర్మ వాసనలను బొందుచున్నవి. గనుక కర్మేంద్రియ నిగ్రహము వలన అగుపని యేదియునులేదు. అని భగవద్గీతా వాక్యమున్నది సర్వలోకస్థ అనేపాశముచే, శిక్షింపబడు చున్నారము మనము నొకరినిం దించుటెట్లు.

శ్లో॥ బుద్ధిః కర్మానుసారిణీ ॥

అనురీత్యా కర్మానుగుణ్యముగా బుద్ధిపుట్టుచున్నది సకల అను భవములు, తాము పూర్వము చేసిన కర్మతప్ప వేరుకాదు.

శ్లో॥ సర్వమేవేహహినసదా సంసారేరఘునందన ।
సంయక్ప్రయత్నాత్సర్వేణ పౌరుషాత్సమవాప్యతే ॥

సంసారమందనగా జననమరణములను, యిచ్ఛలు యల్లప్పటికీ, సర్వాంబునూ అందరికీ పురుషప్రయత్నముచేతనే, లభించుచున్నదని శ్రీ రాములవారికి వసిష్ఠులవారు ఉపదేశించినారు. పూర్వజన్మములందు చేసినకర్మయొక్క, అనుభవభాగమునకు ప్రారబ్ధమని, దైవమని ఉదాహరింపబడి యుండును. అందుకు అనేక ప్రమాణములు గలవు.

శ్లో॥ పూర్వజన్మకృతంకర్మ తద్దైవమితి కథ్యతే ॥

అనగా పూర్వజన్మమున చేసినకర్మ దైవము. బహుమస్మృతి మత్స్యపురాణమునందు కూడా యిట్లనే చెప్పియున్నది.

శ్లో॥ స్వమేవార్జితం దైవాఖ్యం విద్ధిదేహాంతరార్జితం ॥

వేరొక దేహములందుండగా, తానుకూడబెట్టినకర్మ దైవమని పేరు బడినది. యీ కారణముబట్టి, ప్రారబ్ధము తాను చేసియున్నదేకాని, వేరుకాదు. ప్రారబ్ధానుసారముగా యిచ్ఛలుపుట్టుట ముఖ్యమైనవన్నియు కలిగేదియును గాని, కలగనేరదు.

ప్రారబ్ధమును గురించి.

శ్లో॥ నచాత్మకృతద్వారా యితురు యీశ్వరేణాపి శక్యతే ॥

ప్రారబ్ధానుసారముగా కలుగునిచ్ఛాదులనని వారించుటకు యీశ్వరునకైనను నశక్యము, గీతాశాస్త్రమునందు అర్జునునకు యిదేయుపదేశము శ్రీ కృష్ణభగవానులు బోధించినారు.

శ్లో॥ సదృశంచేష్టతేస్వస్యాః ప్రకృతేర్జ్ఞానవానపి ।
ప్రకృతింయాంతిభూతాని నిగ్రహఃకింకరిష్యతి ॥

శాస్త్రములను చదివి అనేకవిషయముల జ్ఞానము కలవాడైననూ, సర్వభూతములు ప్రకృతిని (అనగా) స్వభావము ననుసరించి, చేష్టలన్నియూ చేయుచున్నవి, నిగ్రహమెట్లు వహించును. యీస్వభావము

ప్రారబ్ధమునుబట్టి కలుగుచున్నదని తెలిసినయంశమే, (దీని ముఖ్యాభి ప్రాయమేమన), యెవరెంతవిద్యావంతులైననూ, స్వభావమగు ప్రారబ్ధము ననుసరించే. సమస్తకర్మలు, మనోవాక్కాయములచేత, జేయుచున్నారు, "అట్లుచేయక నెల్లు నిగ్రహింతురు" ఇదియే సిద్ధాంతముగా నంగీకరించినప్పుడు జీవులెల్లప్పటికీ, చెడ్డచేయువారలు చెడ్డయేచేయుచు, మంచి చేయువారలు మంచిచేయుచుండవలసినట్లేర్పడి, జీవునుమారుట కవకాశములేక, కనబడుచున్నది. యిది సిద్ధాంతముకాదని. ఈగీతాశాస్త్రమునందలి శ్లోకానంతర శ్లోకమే, వెల్లడిపడుచున్నది.

శ్లో॥ ఇంద్రియస్యేంద్రియస్యార్థే, రాగద్వేషౌవ్యవస్థితౌ ।
తయోర్నవశమాగచ్ఛేత్, తౌహ్యస్య, పరిపంథినౌ॥

ఇంద్రియములు విషయములయందు, రాగద్వేషములు కలిగి యున్నవి గనుక ఓప్రియస్నేహితులారా, రాగద్వేషములకు వశ్యులుగాకుండుడని ముఖ్యాభిప్రాయము. (అయితే) ఇచ్ఛాప్రారబ్ధము బాధించుచుండునుగదా, ప్రారబ్ధదైవమునే, నొసటివ్రాలని విధియనియు, వాడుదురు.

శ్లో॥ జ్ఞానోదయాత్పురారబ్ధం, కర్మజ్ఞానాన్ననశ్యతి ।
అదత్వాస్వఫలంలక్ష్యం, ముద్దిశ్యోత్సృష్టబాణవత్ ।
వ్యాఘ్రబుద్ధ్యావినిర్ముక్తో, బాణఃపశ్చాత్తుగోమతౌ ।
నవస్యతిభినత్త్యేవా, లక్ష్యవేగేననిర్భరం ।
ప్రారబ్ధంబలవత్తరం, ఖలువిదాం, భోగేనతస్యక్షయః ।
సమ్యగ్జ్ఞాన, హుతాశనేనవిలయః, ప్రాక్సంచితాగామినాం ॥

గురిపెట్టి విడిచినబాణము, యేరీతి, అగురినిపొగులుచున్నదో, అరీతినే, ప్రారబ్ధకర్మ తనఫలమునివ్వకపోదు, జ్ఞానోదయమైనతోడనే నశింపదు. పులియనుకొని, గురిపెట్టిబాణము విడచినపిదప, పులికాదు. ఆవు

అని తెలిసినపుడు, విడచిన బాణము వెనుక తిరుగక. గురిపెట్టిన వస్తువును. ఎట్లు, నీల్చుచున్నదో, అట్లనే ప్రారబ్ధము. కర్మనుయిచ్చి తీరును యెన్ని విధముల యోచించినను, ప్రారబ్ధమనుభవింపవలసనే. యేర్పడుచున్నది. (కొందరిమతమునీనికి) విరుద్ధముగానుండును.)

శ్లో॥ వివేకీజాగ్రతిసతి, దోషదర్శనలక్షణే।
కథమారబ్ధకర్మాపి, భోగేచ్ఛాజనయిష్యతి ॥

మనుష్యుడు విద్యావంతుడై, వివేకముకలిగి, ఇక్కాలిజాగ్రతచే ఇదిదోషము, ఇదిగుణము, అని విమర్శచేయు శక్తివంతుడైనప్పుడు, ప్రారబ్ధానుసారముగా యిచ్చయట్లు కలుగును. మనుష్యుడు, శాస్త్రాది జ్ఞానబలముచే, మంచి చెడ్డలు తెలియుటయందు జాగరూకుడై యుండినపుడు వానికి ప్రారబ్ధానుసారముగా. సత్సంకల్పములు ఎట్లు పుట్టుచున్నవి. యీప్రశ్నకు సమాధానము, యీక్రిందిశ్లోకముచే, తేటబడుచున్నది,

శ్లో॥ ఇచ్ఛానిచ్ఛాపరేచ్ఛాచ, ప్రారబ్ధం, త్రివిధంస్మృతం।

ఇచ్ఛాప్రారబ్ధము, అనిచ్ఛాప్రారబ్ధము పరేచ్ఛా ప్రారబ్ధమని మూడుభాగములుగా. విభజింపబడినది. (యిచ్ఛాప్రారబ్ధమనగా) పూర్వజన్మానుసరణి వనునికి కోరి కలుబుట్టుట. (అనిచ్ఛాప్రారబ్ధమనగా) మనుష్యుడు తనకు ప్రాప్తమగు కార్యమునుగురించి. యేలాటి సంకల్పముగాని. యేలాటి ప్రయత్నముగానిచేయకా సుఖదుఃఖముల ననుభవించుట,(పరేచ్ఛా ప్రారబ్ధమనగా) ఇతరులసాంగత్యముచే, సుఖదుఃఖానుభవము, కలుగుట. కొందరు యంతచదువరులైనను. దుష్టకార్యములు చేయవలననెడు కోరికగలవారుగానుందురు. కొందరు మూఢులుగానుండినను. పెద్దతలంపులు తలంచక పెద్దకార్యములు చేయుచుందురు, ఇదిలోకమునందు, అందరి అనుభవములోనే ఉన్నది. చదువరులైనను. పెద్దతలంపు కొంద

రికి పుట్టుటయందుకు. చదువకులు కాకపోయినను. అట్టితలంపులు పు ట్టకుండుటెందుకు. యీవిధమున, వారికిఆలాటి తలంపులు. గలుగుట ప్రారబ్ధబలముతప్ప వేరుగాదు శ్రీకృష్ణులువారు, 8 వ అధ్యాయమందు ఈవిషయము గురించి, అర్జునకు. బాగుగా తేటపరచియున్నారు.

"శ్లో॥ అంత్యకాలేచమామేవా, స్మరన్ముక్త్వాకళేబరం।
యఃప్రయాతిసమద్భావం, యాతినాస్త్యత్రసంశయః॥"

మరణకాలమందు. నన్నేదలంచుచు,యవ్వడు శరీరమును విడుచు చున్నాడో, వాడు నన్నేపొందుచున్నాడు, యీవిషయమందు, సంశయ మించుకయును లేదు.

"శ్లో॥ యంయంవాపిస్మరంభావం, త్యజంత్యంతేకళేబరం।
తంతమేవేతి కౌంతేయా సదాతద్భావభావితః॥"

జీవితకాలమందు, యీలోకములో, యల్లప్పటికి యెట్టి తలం పులు తలచుచుండునో, దేహమువిడుచు సమయమందు ఆతలంపులే, స్మరణకు విశేషముగా వచ్చును. వాటిని స్మరించుచు. దేహము విడి చినవానికి. ఆతలంపులు నెరవేర్చుకొనుటకు, తగినదేహములు, సందర్భ ములు మొదలగునవి కలుగును.

శ్లో॥ తస్మాత్సర్వేషుకాలేషు మామనుస్మరయుద్ధ్యచ॥

అందుచే, నేనే, అవసానకాలమందు, స్మరణకురావలెనని యపే క్షయున్నయెడల, సర్వదానన్ను స్మరింపుము, అనుకృష్ణులవారు ప్రకా రము, నరుడు, దేహపాటవము తప్పకుండునప్పుడు. యేకోరికలను, సర్వ దాగాని, బహుకాలముగాని, స్మరించుచున్నాడో. వాని మరణకాల మందును. ఆకోరికలే, విశేషముగా స్మరణకువచ్చి దివరకు ఆకోరికలనే తలంచుచు దేహము విడుచుచున్నాడనియు. ఆదేహము విడచిన తర్వాత తిరియు యీలోకములో జన్మించినపుడు, తాను పూర్వజన్మమున,

తలంచుచుండిన కోరికలనే, కోరుటకును, ఆకోరికలు నెరవేర్చుకొనుటకును, తగినదేహము, యితరసందర్భములు, కలుగుచున్నవని, విశదమగుచున్నది. యీజన్మమందు. నరునకు కలుగు కోరికలన్నియు, వెనుకటిజన్మకోరిక లనుసరించే, యుంటున్నావనుట. స్పష్టము, దీనినే యిచ్ఛాప్రారబ్ధమని చెప్పుదురు.

శ్లో॥ అపథ్యసేవినశ్చోరాః పరదారరతాఅపి।
జానంతుఏవస్వానర్థాః ఇచ్ఛాంత్యారబ్ధకర్మతః ॥

రోగికి అపథ్యము చెడ్డదని తెలునును, దొంగకు దొంగతనము చెడ్డదని తెలునును, వ్యభిచారికి పరదారాగమనము చెడ్డదని తెలుసును, యివిచెడ్డవని తెలసితెలసి ఆకార్యములు చేయుటచే కలుగు దుష్ఫలములు, కష్టములు, దుఃఖములు, నిందలు, అవమానములు, చివరకు ప్రాణహత్యయు, బాగుగ గోచరమగుచుండినను, ఆప్రకారము ఇచ్ఛయించు వారినిన్ని, మరియుయిచ్ఛను అనుసరించి, కార్యములుచేయువారిని, మనమంతటను జూచుచున్నాము. చెడ్డవని తెలిసియువాటిని యిచ్ఛయించుటే, యిచ్ఛాప్రారబ్ధము.

శ్లో॥ కర్మణాబాధ్యబుద్ధిర్నబుద్ధ్యా కర్మబాధ్యతే।
సుబుద్ధిరపియద్రామో హైమంహరిణమన్వగాత్ ॥

కర్మచేత బుద్ధిబాధించబడును. బుద్ధిచే కర్మబాధించబడదు, రాముడుమంచి బుద్ధికలవాడైనను బంగారపు లేడివెంటబడెను గాన హే భ్రాతృవులారా మన యత్నమేదియును లేదు అందరూ పూర్వజన్మకర్మచే జిక్కినాము (జిక్కినను) జ్ఞానమువహించి వర్తించవలెను.

జ్ఞానమార్గమును గురించి.

శ్లో॥ క్షేత్రజ్ఞంచాపిమాంవిద్ధి సర్వక్షేత్రేషుభారత।
క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞయోర్జ్ఞానం యత్తద్జ్ఞానమతంమతం

ఓయీ అర్జునా, సర్వక్షేత్రముల యందుండు క్షేత్రజ్ఞుడు, నేనే యని తెలిసికొనుము. ఈ క్షేత్రమునున్ను, తదంతర్గతమైన క్షేత్రజ్ఞ నిన్ని, విభజించి తెలియుట, యెద్దియో, అదియే జ్ఞానమని చెప్పబడును

శ్లో॥ జన్మకర్మ చమేదివ్య మేవంయోవేత్తి తత్వతః।
త్యక్త్వాదేహం పునర్జన్మ నైతిమామేతిసోర్జునా ॥

ఓయీ అర్జున యెవ్వడైతే నాదివ్యజన్మమును కర్మను, యథార్థముగా తెలుసుకొనుచున్నాడో దేహమును చాలించినపిదప, వేరేజన్మమును పొందక, నన్ను పొందుచున్నాడు.

శ్లో॥ వీతరాగభయక్రోధా మన్మయామాముపాశ్రితాః।
బహవోజ్ఞానతపసా పూతామద్భావమాగతాః ॥

కామమును, క్రోధమును, భయమును, వదలిపెట్టినవారై, నాస్వరూపులైనన్ను ఆశ్రయించి మహానుభావులు, జ్ఞానయోగముచే తపరిశుద్ధులై, నాస్వరూపమును బొందినారు.

శ్లో॥ కాంక్షంతఃకర్మణాంసిద్ధిం యజంత యిహదేవతాః।
క్షిప్రంహిమానుషేలోకే సిద్ధిర్భవతికర్మజా ॥

ఈ లోకమునందు మనుష్యులు ఫలాపేక్షచాత, దేవతలను పూజించుచున్నారు. ఈ మనుష్యలోకమునందు, కర్మఫలము, శీఘ్రముగ లభించుచున్నది.

శ్లో॥ యస్యసర్వేసమారంభా కామసంకల్పవర్జితాః।
జ్ఞానాగ్నిదగ్ధకర్మాణం తమాహుఃపండితంబుధాః ॥

యెవనికర్మలయితే, కామసంకల్పములేనివో, యెవనికర్మలు, జ్ఞానమనేఅగ్నిచేత దహరింపబడినవో అట్టివానిని, పండితుడని విద్వాంసులని, చెప్పుదురు.

శ్లో॥ శ్రేయాంద్రవ్యమయాద్యజ్ఞాతు జ్ఞానయజ్ఞపరంతప ।
సర్వాకర్మాఖిలంపార్థా జ్ఞానేపరిసమాప్యతే ॥

ఓయీపార్థా ద్రవ్యసాధనసాధ్యమైన యజ్ఞమునకంటె, జ్ఞానస్వరూపమైనయజ్ఞము, బహుశ్రేష్టము, సమస్తకర్మలు, బ్రహ్మజ్ఞానమునందు, లయించుచున్నవి.

శ్లో॥ తద్విద్ధిప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేనసేవయా ।
వుపదేక్ష్యంతితేజ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్వదర్శినః ॥

యిట్టి బ్రహ్మజ్ఞానము తత్వవిదులైన జ్ఞాననిష్ఠులను ఆశ్రయించి వారికి శుశ్రూషలుచేసి, సాష్టాంగ నమస్కారములుచేసి ప్రార్థనచేసి తెలిసికొనుము, వారు వుపదేశమును చేయుదురు.

శ్లో॥ నహిజ్ఞానేనసదృశం పవిత్రమిహవిద్యతే ।
తత్స్వయంయోగసంసిద్ధః కాలేనాత్మనివిందతి ॥

ఈలోకమునందు జ్ఞానముకంటె, వేరేపావనమైనది లేదు, అజ్ఞానమును. యోగసిద్ధుడు, కాలాను గుణ్యముగా, తానేతనయందు పొందుచున్నాడు.

శ్లో॥ అజ్ఞశ్చాశ్రద్ధదానశ్చ సంశయాత్మావినశ్యతి ।
నాయంలోకోస్తినపరో నసుఖంసంశయాత్మనః ॥

జ్ఞానములేనివాడు, సంశయాత్మ కలవాడున్ను, చెడిపోవును సంశయాత్మకునికి యిహలోక పరలోక సుఖములు కలుగవు.

శ్లో॥ మహాభూతన్యహంకారో బుద్ధిరవ్యక్తమేవచ ।
ఇంద్రియాణిదశైకంచ పంచచేంద్రియగోచరాః ॥

పంచభూతములయిన పృథ్వి, అప్పు, తేజస్సు, వాయువు, ఆకాశము, అహంకారము, బుద్ధి, మాయయు, జ్ఞానేంద్రియములయిన త్వక్కు,

చక్షు, శ్రోత్ర, జిహ్వా, ఘ్రాణములున్ను, కర్మేంద్రియములైన, వా
క్కు, పాద, పాణి, పాయు, ఉపస్థలున్ను, మనస్సున్ను, ఇంద్రియ
గోచరములగు, శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధములైన, పంచతన్మాత్ర
లు, అంతాచేరి ఇరవైనాలుగు తత్వములాయెను.

శ్లో॥ అమానిత్వమదంభిత్వ మహింసాక్షాంతిరార్జవం।
ఆచార్యోపాసనం శౌచం స్థైర్యమాత్మవినిగ్రహః॥

తన్ను తాను పొగడుకొనక యుండుట, తనధర్మమును తాను ప్ర
కాశము చేసుకొనకయుండుట, హింసచేయకయుండుట, యెట్టికష్టము
సంభవించినను ఓర్చుకొనియుండుట, కృత్రిమము లేకయుండుట క్షమ,
గురుసేవ, బాహ్యాభ్యంతరశుద్ధి, అచంచలము, మనోనిగ్రహము గలు
గుట, ఇతర దేవతారాధనలయందు మనస్సుచెలించక నేనేగతియని
నమ్మినాయందు గాఢమైన భక్తిచేయుట, జనరాహిత్యమగు స్థలవాసి
యగుట జనసమూహమునందు అనురాగము లేకయుండుట, ఆత్మజ్ఞా
నమునందు, నిత్యభావముగలుగుట, మోక్షప్రాప్తియందే, ప్రయోజన
దృష్టియుంచుట, యివియన్నియు జ్ఞానమని పెద్దలు చెప్పుదురు. ఇతరము
లన్నియూ అజ్ఞానమని చెప్పబడునూ, అని శ్రీకృష్ణులవారు అర్జును
నకు ఉపదేశించినారుగాన, ఇట్టి జ్ఞానమార్గమును దెలిసికొని అజ్ఞాన
ములో జిక్కి నశించక, ఎట్టికార్యమునైనను, మనుష్యుడు తప్పక ప్ర
యత్నము చేయుచుండవలెనని, మనగ్రంథము లుద్ఘోషించుచున్నవి.
మనవారందరూ యెప్పుడుచూచినను మంచికార్యములయందు ప్రయ
త్నము చాయక అదృష్టముండినట్లు, అగుచున్నదని పిచ్చిజ్ఞానమును
వహించి చెప్పుచు సోమరులై, దుష్కార్యములయందు మాత్రము
సకలయత్నములు చేయుచున్నారు. అప్పుడు అదృష్టమనను, మరియు
ఇది కలియుగము. కలియుగములో అధర్మప్రవాహము, అతివేగముగా

వృద్ధియగుననియూ, జనులందరూ ఆయుగ మహిమచే, అధర్మమందే ప్రేరేపింపబడిన వారలై, అందే వర్తించెదరని, మనపురాణము లందునూ స్మృతులంమనూ. చెప్పబడియున్నది. అట్లు చెప్పడము. అవద్ధమాయని అనేకులు తమ తమస్వకార్యముల యందుండక యట్టి యకృత్యము లయినను. చేయుచున్నారు. దీని నెట్టికర్మయనవలయునో దెలియను అట్టివారికి ప్రమాణములెట్టివన (పరాశరః).

న్యాయాన్యాయము

శ్లో॥ జితోధర్మోహ్యధర్మేణా, సత్యంచైవానృతేనవా।
జితాశ్చోరైస్తురాజానః స్త్రీభిశ్చపురుషాఃకదా॥
సీదంతి చాగ్నిహోత్రాణి, గురుపూజాప్రణశ్యతి।
కుమార్యస్యప్రసూత్యంతే, తస్మిఁ కలియుగే, సతే॥

కలియుగమునందు, అధర్మము ధర్మమును, అనృతము సత్యమును, దొంగలురాజులను, స్త్రీలు పురుషులను. జయించుచున్నారు. అగ్నిహోత్రములు, నాశనమొందుచున్నవి. గురుపూజలేక పోవుచున్నది, స్త్రీలు కన్యావయసునందే. ప్రసవించుచున్నారు. (విష్ణుపురాణమందు.)

" బ్రంహసూత్రధారణమేవ, విప్రత్వేహేతుః।
అనృతమేవ వ్యవహారజయహేతుః।
వుపభోగమెవదాంపత్యసంబంధహేతుః।
స్త్రీత్వమేవ ఉపభోగహేతుః, లింగధారణమేవ ఆశ్రమహేతుః॥

యజ్ఞోపవీతము వేసుకోవడము మాత్రముచేతనే, బ్రాహ్మణత్వమును, వ్యవహారమందలి, అనృతమే జయమునకు, కారణమును, దాంపత్యసంబంధమె దేహసుఖమును, స్త్రీజాతియై నంతమాత్రమునన, ఉప

భోగమును. వేషధారణ మాత్రమున ఆశ్రమమునకు, కారణములగు నా. యిప్పుడు యోచించితిమాడ, పై ఉదహరించినరీత్యా, అన్ని యు జరుగుచున్నవనుట అందరికి అనుభవసిద్ధమె గదా, ధర్మిష్ఠు లను. యవరెన్నికకు దిచ్చుకొనుచున్నారు. న్యాయస్థలములందు యంతఅబద్ధము జెప్పినను ధనికులుగానుండిన మాత్రమునన్నా, వాని మాటలంగీకరింప వలెనని, వాదించుట లేదా, మనలో వాడుక న్యాయము, పంచాయతీ, అనుచున్నాము, న్యాయము తెలుసుకొని వర్తింపు పంచాయతిదారు డెవ్వడు. లోకములో న్యాయ ము మొదలంట నాశమైనది గదా, పంచాయతీ చేయుచున్నా ము వాదిప్రతివాదులు ఇద్దరుంటున్నారు కలశిన పంచాయతీదారులలో కొందరికి వాదిపైన యిష్టము. కొందరికి ప్రతివాది పైనయిష్టము. ఈ లాగు బలవంతులు యవరిపరముగా వుంటున్నారో వారిపరమే వ్యవహా రము జయమగును గదా. యిది యనుభవము స్త్రీలు పురుషులను జయించుచున్నారని చెప్పియున్నాను.

—రతి విషయము.—

శ్లో॥ పద్మినీచిత్రినీచైవశంఖినీ హస్తినీతథా ।
శశోమృగోవృషోశ్వశ్చ స్త్రీపుంసోర్జాతిలక్షణం ॥

పద్మినియనియు, చిత్తినియనియు, శంఖినిఅనియు, హస్తిని యని యు, స్త్రీలు నాలుగువిధములు కలరు, కుందేలు, జింక, ఎద్దు, గుఱ్ఱ ము, సంజ్ఞగల పురుషులు నాలుగువిధములు కలరు.

—పద్మినీజాతి స్త్రీలక్షణం.—

శ్లో॥ భవతికమల నేత్రానాశికాక్షుద్రరంధ్రా ।
అవిరళకుచయుగ్మా చారుకేశీకృశాంగీ ।
మృదువచనసుశీలా గీతవాద్యానురక్తా ।
సకలతనుసువేషా పద్మినీపద్మగంధా ॥

ప్రజరిమృదునలీలం రాజహంసీవతన్వీ।
త్రివళిలలితమధ్యా హంసవాణీసువేషా।
మృదుశుచిలఘుభుంక్తే మానినీగాఢలజ్జా।
ధవళకుసుమవాసో వల్లభాపద్మినీస్యాత్॥

చూడుటకు అందమైన కన్నులున్నూ, సన్ననిరంధ్రములుగల ముక్కున్నూ, కమలనాళములోనుండు సన్నటిదారమైన నూనువుట కు వీలులేక యేకముగానుండు స్తనములున్నూ, మంచిమృదువైన వెం డ్రుకలున్నూ, సన్నదైన శరీరమున్నూ చిలుకపలుకులు పలుకువంటి మాటలున్నూ, మంచి స్వభావమున్నూ, సంగీతమందు యిష్టమున్నూ పద్మమువలనే దేహవాసనయున్నూ మెల్లగా, విలాసముగా నడచునట్టి దియూ మూడగు మడతలచేత రమ్యమైన, నడుముకలదియును, తేలి క యాహారమును భుజించునట్టిదియును, బంగారుచాయ దేహముగల, స్త్రీని పద్మినీజాతియని చెప్పబడును.

చిత్తినీజాతి లక్షణం.

శ్లో॥ భవతిరతిరసజ్ఞానాతి ఖర్వాననదీర్ఘా।
తిలకుసుమసునాసా స్నిగ్ధనీలోత్పలాక్షీ।
ఘనకఠినకుచాఢ్యా సుందరీబద్ధశీలా।
సకలగుణసమేతా చిత్రిణీచిత్రవక్త్రా॥

నల్లకలువలుబోలు నేత్రములున్నూ, నూలు పువ్వువంటి నాసి కమున్నూ, కఠినమైన కుచములున్నూ మంచిగుణమున్నూ, కలస్త్రీని చిత్తినీజాతిగా యెరుంగునది.

శంఖినీజాతి స్త్రీలక్షణం.

శ్లో॥ దీర్ఘాతిదీర్ఘనయనావరసుందరీయకామోపభోగరసికాగుణశీలయుక్తా
రేఖాత్రయేణచవిభూషితకంఠదేశ సంభోగకేళిరశికాఖలశంఖినీస్యా॥

పెద్దవగు కన్నులున్ను గొంతుయందు మూడురేఖలచే అలంక రింపబడినట్టియున్ను రతియందు నిపుణతయున్ను గలస్త్రీని, శంఖినీజా తిగా యరుంగునది.

—హస్తినీజాతి లక్షణం.—

శ్లో॥ స్థూలాధరాస్థూలనితంబ భాగాస్థూలాంగుళీస్థూలకుచాసుశీలా।
కామోత్సుకాగాఢరతిప్రియా యానితాంతభోక్త్రీకరిణీమతాసా॥

పెద్దపెదవి పెద్దకుచములు, గాఢరతియందు ఆసక్తిన్ని, విశేష ముగా భుజించడమున్ను, యిట్టిస్త్రీని హస్తినీజాతిగా యెరుంగునది.

శ్లో॥ శశకేపద్మినీ తుష్టచిత్రిణీరమతేమృగం।
వృషభేశంఖినీతుష్ట హస్తినీరమతేహయం॥

పద్మినిజాతిస్త్రీ, కుందేలుజాతి, పురుషునితోను. చిత్రినిజాతి స్త్రీ లేడిజాతి పురుషునితోను. శంఖినీజాతి స్త్రీ వృషభజాతి పురు షునితోను, హస్తినిజాతిస్త్రీ, తురుగజాతి పురుషునితోను. యీలా గున తృప్తిని తెందుదురు. 16 సంవత్సరముల వరకు బాలయనియు, 30 సంవత్సరములవరకు యౌవనియనియు, 55 వరకు ప్రౌఢయనియు పిమ్మట వృద్ధస్త్రీనిగా, తెలియతగును. మంచి మంచి ఫలములచే, బాల వశ్యురాలగుచున్నది. విశేషమైన రతియోగముచే. యవ్వనివశ్యురాల గుచున్నది ప్రేమచేత యిచ్చుటచాతను. ప్రౌఢవశ్యురాలగును. కొట్టు టచే, తిట్టుటచే, వృద్ధవశ్యురాలగుచున్నది.

సురతసుఖసంధానము.

శ్లో॥ కేశంకరేణసంగృహ్యాదృఢంసంతాడయేద్భగంవదనేచుంబనంకృత్వా
భగంహస్తేనమర్దయేత్ కుచంకరేణసంమర్ద్యపీడయేదధరంగృహం॥
" రమణంపద్మబంధేన, పద్మినీ, రతిమాదిసేతు "

వెండ్రుకలను హస్తముచే పొదలబట్టినవాడై భగమును ఎడమచేతితో తాడనముచేయుచు, క్రింది పెదవిని చుంబనముచేసి, పునహా కుడిచేతిచే కుచములను మర్దనచేయుచు అధరమును మాటిమాటికి పుడికిచూచుచు పద్మబంధముచే నఖక్షత దంతక్షతములచే తృప్తిని. పొందించుచు కళాస్థానములను దెలసుకొని, పద్మినిజాతిస్త్రీని, రమింపచేయవలయును.

శ్లో॥ సీత్కారం చుంబనంపీడ గళేహస్తేన చుంబనం ।
కుచేక్షణే స్తనేహస్తం చిత్రిణీరతి మాదిసేతు ॥

హాహాహూయను నాదముచే, క్రింద పెదవిని పానము, చేయుచు కంఠమందు చెయివుంచి, మాటిమాటికి హస్తములచే, స్తనములను మర్ధించుచు, చిత్తినీ జాతిని రతి చాయువలయును.

శ్లో॥ స్త్రీపుంసయోస్తథా న్యోన్యం, భగేలింగేచచుంబనం।
రమణంతు తథాగాఢం శంఖినీ, రతిమాదిసేత్ ॥

స్త్రీపురుషులు భయలు, అన్యోన్యముగా, భగచుంబనంపురు రున్ను, లింగచుంబనం పురుషున్ను, చేయుచు, గాఢా లింగనముచే, శంఖినినిరమింప చేయవలయును.

శ్లో॥ కేశంకరేణ సంగృహ్య, సదృశం గలబాధనం ।
భగంకరేణసంతాడ్య, హస్తినీరతిమాదిసేత్ ।

వెండ్రుకలుచేతబట్టి దృఢముగా గలబంధనముచేసి, హస్తముచేత భగమును తాడనముచేయుచు, నఖక్షత, దంతక్షత ములను ఎక్కుగాచేయుచు, బంధనములను. ఎక్కుగాదెలసి, కళాస్థానములను, జాతులను. తెలిసింగి, స్త్రీలను రమింపజేసిన, స్త్రీలకుద్రవించును అప్పు, డట్లు పురుషులను స్త్రీలు జయింతురు. యీవిషయములు ఎక్కుగా దెలసి, స్త్రీనిద్రవింప, చేయకుండిన, స్వతస్సిద్ధముగా. స్త్రీలే, పురుషు

లను జయింతురు. హేప్రియమిత్రులారా, యీవిషయములను చక్కగా గమనించి, స్త్రీలను, జయింతురని, ముఖ్యాభిప్రాయము.

శ్లో॥ అధరస్య మధురిమాణంకుచకాఠిన్యందృశోస్తైక్ష్ణ్యం।
కవితాయాంపరిపాకంహ్యనుభవరసికోవిజానాతి॥

స్త్రీలయొక్క అధరమునందలి మధురమును, స్తనములయందలి కాఠిన్యమును, కనుగొనలయొక్క చురుకుదనమును, కవితయందలి పరిపాకమును అనుభవరసికు డెరుంగునుగాని యితరు డెరుంగడు.

(అయితే) కులస్త్రీలు రతికాలమందు. పురుషుని స్వేచ్ఛాను సారముగా, బాధనములు మొదలగువాట్లచే. వర్తించెదరా. (అంటే.)

శ్లో॥ ప్రాణ్మామేతిమనాగనాగతరసం, జాతాభిలాషంతత।
స్సవ్రీడంతదనుశ్లథోద్యమ, మథప్రధ్వస్త, ధైర్యంపునః॥
ప్రేమార్ద్రం స్పృహణీయ, నిర్భరరహః, క్రీడాప్రగల్భంతతో
నిస్సంగాంగవికర్షణాధికసుఖం రమ్యంకులస్త్రీరతం॥

కులాంగనలు. మొదటముగ్ధత్వముచేత, అభిలాషలేనివారివలె. మెల్లమెల్లగా వద్దువద్దని చెప్పుదురు. పిమ్మట కొంచముగా కోర్కెకల వారివలె కనపడుదురు., అనంతరము, భర్తలు, చీరగంటు విప్పుటకు. ఉపక్రమించినప్పుడు, సిగ్గుకలవారగుదురు. పిమ్మట వద్దువద్దని చెప్పక, వూరకుండెదరు. మరియు, భర్తను అడ్డగించుటయందు. ధైర్యములేని వారలై, అంతకొంతసేపటికి. సంభోగౌత్సుక్య, సంతోషము. విచ్చలవి డెక్కినవై. అతి మనోహరములగు. రతి ఉపరతినే కాంతక్రీడల నల్పుదురు.

(కోకోక్త శాస్త్రమునందు.)

శ్లో॥ హుంకృతస్తనితసీత్కృతోత్కృతం।
సాత్మ్యరత్నపిశకోదనాదికం।

ముంచవీకయగృహాణజీవయ గ్రాహి తోభిగిరి సీత్కృతం విదుః ।
తచ్ఛలావుకకపోతకోకిలాహంసకేకి సదృశై రుపక్రమైః ।

శ్లో॥ ఉరసినిపతితానాం, ప్రస్రథమిల్లకానాం ।
ముకుళితనయనానాం, కించిదున్మీలితానాం ।
ఉపరిసురత. ఖేదస్విన్నగండస్థలానా ।
మధరమధువధూనాం భాగ్యవంతః పిబంతి ॥

పురుషునియొక్క తొడలపైన కూర్చొని. విడిగిపోయిన కొప్పు కలవారలై, కొంచముగా తెరవబడిన నేత్రములచే యుక్తులై, ఉపరతి నిచేయుటచే, కలిగిన అతూపముచేత. చమటతోగూడిన. గండస్థలములు గలవారగు స్త్రీలయొక్క, అధరామృతమును, మిగుల నదృష్టవంతు లగువారు, పానముచేయుదురుగాని, అదృష్టహీనులకు దొరకదు.

(మధురితి స్మృతి.)

యీశ్లోకము ముందునను జెప్పియున్నాను అయినను రొమ్మున ముష్టితాడనము జేయవలయును (రతికాలమందు చంద్రకళాస్థానమగు హృదయమున ముష్టి తాడనము.చేయుట కళాశాస్త్రప్రసిద్ధము "ముష్ట్యా వక్షసితాడయంతి" అని కొక్కోకుడు చెప్పియున్నాడు, రతికల్లోలము నందు.

తే॥గీ॥ చంద్రకళయుండుచోటుతానరవిదారిగి ।
గుబ్బచనుమొనలనునుల్మి కులుకులాడి ।
బాహుమూలలగిలిగింతబాగుపరచి ।
రొమ్మునను తాడనము సేయగొమ్మకరుగు అని చెప్పబడియున్నది॥

(స్త్రీలయొక్క అధరము చుంబనము చేయవచ్చునా) (అంటే.)
శ్లో॥ రతికాలేముఖస్త్రీణాం। శుద్ధమాఖేటకేశునాం॥

రతికాలమందు, స్త్రీలయొక్క ముఖమును, వేటయందుకుక్కల యొక్క ముఖమును, పరిశుద్ధము. సమస్తజాతి స్త్రీలయొక్కముఖము. రతికాలమందు పరిశుద్ధమా, కాదు,

శ్లో॥ కశ్చుంబతికులపురుషో, వేశ్యాధరపల్లవంమనోజ్ఞమపి।
చారభట, చోరచేటక, విటనటనిష్ఠీవన, శరావం॥

గూఢపురుషులు, దొంగలు, యోధులు, స్త్రీ పురుషులకు సంధానముచేయు పురుషులు, జారులు, నటులు, మొదలగు వారందరు, చుంబనముచేయు వేశ్యాస్త్రీయొక్క, ఉమ్మిపటాకువంటి. యధరోష్ఠము మనోహరమై, సప్పటికిని, చుంబనార్హమైనదికాదు. అయిన ఉత్తమ కులజులు, సమజాతి స్త్రీలయొక్క, అధరము మాత్రము, రతికాలమందు, చుంబనముచేయునుగాని, యితర స్త్రీలయొక్క అధరము. చుంబనముచేయరు. అట్లుజేసినట్టయిన, రోగాద్యుపద్రవములకు. కారణమగుదురుగాన, కులస్త్రీల అధరముమాత్రము, చుంబనము చేయవలసినది.

శ్లో॥ ప్రణయమధురా ప్రేమోద్గారా, రసాశ్రయతాంగతాః।
ఫణితిమధురా, ముగ్ధప్రాయాః, ప్రకాశిత సమ్మదాః।
ప్రకృతిసుభగా, విస్రంభార్ద్రాః, స్మరోదయదాయినో।
రహసికిమపి, స్వైరాలాపాః, హరంతి, మృగీదృశాం॥

స్నేహమును చూపించుటచాత, సంతాపమును హరించునట్టిది యును ప్రేమచేత మిగులనొప్పదియగు, శృంగారరసమునకు, ఆధారత్వమును పొందినవై, సందర్భవిశేషములచేత, మనోహరములైన సౌందర్యముకలిగి, సూచనచేయబడిన సంభోగౌత్సుక్యమువల్ల, విశ్వాసముచేత నిండియుండినవియై. సహజముగానే, ఆనందమును, మన్మథోదయమును, కలుగజేయునట్టివియగు, స్త్రీలయొక్క, యేకాంతమందలి మర్మోక్తులు, ఇటువంటివియని. చెప్పశక్యముగాక, అత్యధికముగా, మనోహరములగుచున్నవి.

క౦॥ బంగరుకుండలకెనయగు, నంగనకుచములనుసన్న నడుమునువారుగా।
రంగారుతొడలయందము, శృంగారము మీరజూచి చిత్తజవశుడై॥

గీ॥ పూలబంతులకొ్రొత్త్రపసౌలతిగుబ్బ।
లదిరిసునుమోవిపలుగెంటులానబేశి।
వారమూలముచేసంటిమాకకేశ్ర్తి।
గరగజెశినగాపంనుఘనతరంబు॥

కాబట్టి, స్త్రీలులోకములో, మంచి వస్తువులనియు, చెడ్డవస్తువు లనియు కూడా చెప్పియున్నాను. అయిన, కాముకులకు. స్త్రీలేమంచి వారనియు, విరక్తులకు స్త్రీలు చెడ్డవారనియు సందర్భానుసారముగా, చెప్పవలెనేకాని, స్త్రీలు సర్వదా చెడ్డవారేఅని చెప్పజాలను.

స్త్రీ విద్యనుగురించి

స్త్రీలు విద్యనేర్వవలెనని. యిప్పటిజనులు, వర్తమాన పత్రికల లోను, ప్రబంధములలోను. చాలారీతులుగా, వ్రాయుచున్నారు, అట్లు నేర్పుటచే, ప్రమాదమునకు కారణమగుచున్నది. లోకములో ప్రతిపు రుషుడు, బుద్ధివంతుడుగా వుండజాలడు, అట్లు విద్యనేర్వక, బుద్ధివంతు డుగాని వానికి, చదువరియైన పెండ్లాముదొరకిన. భర్తను యంతఅలక్ష్య ముగా చూచునో, యోచించుడి, భర్తను అలక్ష్యముగా జూచుట ప్రకటమెగాక యింటిలోపని పాటలు చేయక శృంగారరసమును తెలు పుల్లుకొన్ని పుస్తకములను ముందరవేసుకొని. తనకు సరియగు స్త్రీలను, గూడ్చుండబెట్టుకొని, పుస్తకములను జదువుచు, అనర్థములు బోధించు చు, అహల్యాఇంద్రుని బొందలేదా, తారచంద్రుని వరించలేదా, ద్రౌప దికిఐదుగురు పతులుండినను. అరవవాడగు కర్ణునియందు, ఆశయుండలేదా, హేసఖులారా, ప్రాయమును వృథాయూల బోగొట్టుగొనుచున్నారు సుఖమునకేకదా యీజన్మము ముఖ్యకారణము, మీదిమీ యిష్టాను.

సారముగా, మీకు కావలశిన పురుషులతో, గలసి, భోగించి సుఖించ రాదా, మీకు కావలశినవారికి. లేఖలు వ్రాశిపంపరాదా, మీరుకూ డా చదువరులైనారే. చదువు నేర్చినదానికి సార్థక్యమును పొందించుడి, యాల యీజన్మమును, వృథా కడతేర్చుచున్నారని బోధించుచు, అదిమొదలు స్త్రీ సంఘములను చేయుచు స్త్రీ సంఘములలో (ఒక స్త్రీ) పురుషులకన్నను స్త్రీలు హెచ్చుగుకామము కలవారని గ్రంధములలో జెప్పియున్నది. మనసుకూడా అనుభవములోనె వు న్నది. అట్లుండియు పురుషులు హెచ్చనియూమనము కమ్మిఅనియు యంనుకై యోచించవలెను, దేహమంతయు వకటేకదా, తినువదా ర్ధాము లన్నియు వకటేకదా మగవాడు తన స్వేచ్ఛానుసారము గా తనకింటికి రమ్యమైనదానితో సాంగత్యము చాయవచ్చును. ఆడుది చాయరాదా, చూచితిరా యంత అన్యాయము నామాట మీరువినుడి మీకు ఇష్టులైన పురుషులకు కాకితములు వ్రాసి పంపుడి, వారితో సంభోగాది విషయములలో మనస్సు సంతోషపె ట్టుడి, యీజన్మమును వృథాచేయకుడి, అని యీలాగు తుంచి నడతగల స్త్రీలను జెరచుటకు విద్యనేర్చుచున్నారె కాని మరేమియూలేదు విద్య వచ్చినమాత్రమున మంచి పతివ్రతల చరిత్రములు, జదువుచు పతిభక్తి కలిగి పతిసేవశేయుచు, ఉండకూడదా దైవమున కన్నమూ పతియేము ఖ్యదైవము, వ్రతములతోటి పూజలతోటి మడుగు ఆచారము ఉపవా సములతోటి నేమి ప్రయోజనముండదుగాన,స్త్రీలువిద్యనేర్చుట చాలా అన్యాయమని నాయభిప్రాయము యీ విషయమై కాళిదాసుచరిత్ర 8 పేజీ జూడవచ్చును. ఇందుకు విరుద్ధముగా ముద్దగిరితాలూకా మిడిగెశి పండితనంజుండ శాస్త్రిలవారి కొమారుండగు మ-రా-రా-శ్రీ, చంద్ర శేఖరరావ్ గారి యభిప్రాయము, వారి యభిప్రాయమేమన స్త్రీలువిద్య నేర్చుట మంచిదనియు నిపుణత కలవారగుదురనియు, గృహకృత్య

విమయమై లెక్క-పక్కలు మొదలుగాగలిగిన ధనధాన్యములను సాజూ
కుగా చూచుకొనుటకు, పతి అజ్ఞానియై నప్పటిలో పతికి గ్రంథములు
జదివి బోధించి జ్ఞానవంతునిగా జేయుటకు విచక్షణకలుగుకు పతివ్రతల
చరిత్రల చదువుటకు యంతవిద్య కావలెనో, అంతయే చాలునుగాని
స్యానులై తలవిసురుకొని తిరుగు, విద్యకూడదని వారియభిప్రాయము,
నేను సహావిద్య వలదనిజెప్పను. విద్యవచ్చిన దానికై పతిని నారాయణ
మూర్తిగా భావించి సర్వకాల సర్వావస్థలయందు పతిమాటకు బదులు
జెప్పకా పతియెట్ట్లె మువృత్తియందుండిన దాని కి సహ్యాపదక పతివ్రత
యని పేరొంది, యుండవలయును.

పతివ్రత లక్షణములు.

శ్లో॥ కోకిలానాంస్వరంరూపం పాతివ్రత్యంతుయోషితాం।
విద్యారూపంకురూపాణాం క్షమారూపంతపస్వినాం

కోవిలకు స్వరమేసౌందర్యము, స్త్రీలకు పాతివ్రత్యమె సౌందర్య
ముకురూపులకు విద్యయేసౌందర్యము తపస్వులకు శాంతియెసౌందర్యము
పతివ్రత ఉదయమున లేచినతోడనే, పతిపాదములకు నమస్కరించి
గృహకార్యములు జేయుచు, మధ్యాహ్నమునకు దేవుడిచ్చుదానిని గొప్ప
గా భావించుకొని పచనముచేసి, భక్తితో ఆదరంతో, పతికి భోజనము
పెట్టి పతిభోజనానంతరం పతికి తాంబూలమునిచ్చి తాను భుజించవ
లెను రాత్రివేళ పతిమనస్సుకు సరియగానుండి, పతినిద్రబోవు వరవుకు
పతిశ్రూష జేయుచు పతి నిద్రబోయిన పిదప తాను నిద్రబోవలెను.

శ్లో॥ కార్యేషుదాసీకరణేషుమంత్రీ రూపేచరంభాక్షమయాధరిత్రీ।
భోజ్యేషుమాతాశయనేతువేశ్యా షాడ్గుణ్యయుక్తాకులధర్మపత్నీ॥

అనురీతిగా పోషించడములో తల్లికన్న హెచ్చైనమమకారము
కలయుండు బెట్టకన్నను హెచ్చైన సుఖము నివ్వడము, మొదలు
గాగల సద్గుణములతో యుక్తురాలుగా, యుండవలసినది.

శ్లో॥ సాభార్యాయాపతిప్రాణా సాభార్యాయాప్రజావతీ।
మనోవాక్కర్మభిశ్శుద్ధా పత్యాదేశానువర్తినీ॥

పతిప్రాణమును తన ప్రాణమువలనె జూచుకొనునది యూసంతా
నము కలదియు మనోవాక్కర్మములచే పతిసేవచేయుచు పతియిష్టా
నుసారముగా, నుండునట్టిదియే పతివ్రతయనఁబడును. పతిగ్రామాం
తరము బోయిన, మంచి హెచ్చువెలయగు చీరలు ధరించక జడవేసు
కోక చక్కఁగా సొమ్ములన్నియూ ధరించక మలినాంబరమును గట్టుకొని
పతినేమనస్సున సర్వకాల సర్వావస్థలయందు. ధ్యానించుచు, పతియాగ
మనమును. నిరీక్షణ జేసుకొనుచు పతియింటికి వచ్చిన దేమిదెచ్చినను,
దెచ్చినను, యల్లప్పుడు పతినిజూచి సంతోషభరితస్వాంతయై పతివ్రత
యుండవలసినది.

(విధవకొరకు జెప్పుట.)

శ్లో॥ ఋతుస్నాతాతుయానారీ భర్తారంనోపసర్పతి।
సామృతానరకంయాతి వైధవ్యంచపునఃపునః॥

ఋతుస్నానమైభర్తను సంతోషపెట్టకయుండుట మొదలగు పాత
కములచే మీాకు నరకముకలిగినది. ఆనరకమునుగిసి మరల జన్మముకలి
గినది ఆపాతకముచేతనే యీా జన్మమందు వైధవ్యముకలిగినది మరల
నరకమునకు ప్రయత్నముచేయక ఓర్పుకలిగి భర్తతోడి స్వర్గమును ఈ
మార్గైనను పొందుడు.

ప్రస్తుత స్త్రీచర్య.

లోకములో కొందరిస్త్రీలయొక్క విద్యమానమేమియన యిప్పు
డు చూచినపతిని దుర్భాషలాడుచు, యింటిలో కూప్పకొనియుండే
మధ్యాహ్నమునకు యట్లవచ్చుచున్నది. సంపాదిస్తావా, సొమ్ములుచేపి
స్తావా చీరలు తేస్తావు, నీముఖము పొంగింటిలోచూడువాని భార్యకు,

యంతసొమ్ములు చేయించినాడు, సిగ్గులేదా అని గద్దిస్తున్నను పలుచనగా చూచుచు కొందరు వర్తించుచున్నారు. మరికొందరి విద్యమానమే మన రాత్రివేళ పరుండుసమయమునందు, ప్రక్కలోకి భార్యవచ్చి పరుండి వీనికోర్కెను తీర్చకుండా జ్ఞానాకు అడ్డికెలు చేయించుచున్నానని చెప్పితిరి, ఇంకా చేయించలేము. వంకీలు, నాగబందెలు, మొదలగునవి పెట్టుకొందామని యంతో భ్రమ అవుచున్నది. యెన్ని దినములు చూచిన ఇంతే. అనుచు వీనిమనస్సుకు, యంతబనుకు కానలెను. అంతచేసేది, అప్పుడు వీనికి ఆతురసమయముగాన, రేపుచేయించెదను. మర్నాడు చేయించెదను, అనిచెప్పుచు నెలదినములు వరకు గడపేది. వీనికి యక్కడికి యత్నములేక రాత్రిపూట యిల్లుచేరడమే పెండ్లాము దగ్గరపండుకొనడమె సున్నకేసేది. అక్కడనుండి వీనుకామము పట్ట జాలక వేర యింకొక స్త్రీని చూచుకొనేది. మంచివనిత అయితే మంచిమాటలచె, సొమ్ములు రాత్రిపూటనే, అడుగుచున్నది. గయ్యాళియైన పక్షమందున, ముందుచెప్పిన రీతిగా, చూచున్నది. నేను పరపురుషుని సాంగత్యము చాయలేదు. నేను పతివ్రతను అనుకొని యుండేది, పరపురుష సాంగత్యమును చాయకుండిన మాత్రమునను పతివ్రతయగునా, కానేరదు. ముందుచెప్పిన రీతిగా, పతిశుశ్రూషచేయుచుపతినిదైవముగా భావించుకొన్నదే పతివ్రత, యీ విషయములో మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ, ముద్దగిరి తాలూకు మకిగేటు సకలవిద్యాప్రవీణులగు చంద్రశేఖరరావ్ గారి, అభిప్రాయము, తేటపరచెదను, స్త్రీపురుషులు భయులు, పరికొరకు శుశ్రూషలు చేయవలయును. స్త్రీ అర్థాంగిగావున, స్త్రీచే, శుశ్రూష చేయించకూడదు, పురుషుడు యావత్కార్యములలో, యేవిషయములలో యావత్సందర్భములలో యావత్సమయములలో, యంతటివాడో స్త్రీ పరుడే, అంతటిది యే, శాస్త్రపద్ధతిమేరకు సమస్తమైన కర్మలకు సమస్తమగు కార్యములకు స్త్రీసహాయము లేకుండిన యట్టికార్యములైనను

జరుగవు స్త్రీకి, వేదాధికారము. కలదు, ఉపనయనము కలదు బాల్య వివాహము కూడదు, విధవవివాహాముగా వచ్చునని, శాస్త్రి సమ్మతిచే వీరి యభిప్రాయము.

ముందుచెప్పినరీతిగా, స్త్రీలు, తెలివిమాలినవారలై, పతిని, రాత్రిపూట, యిల్లుజేర్చకచేసి, అతడు ఇతరస్త్రీలతో సాంగత్యము చేసిన మాత్రముననే, మేహ, చర్మాదుపద్రవములు కలుగ జేసుకొని. వైద్యులను బతిమాలి. ఔషధములు దీసుకొని దానిచే యడతెగని రోగములు గలవారలై. దేహము కృశించి, పురుషునకు రక్తము. వీర్య ముచెడి. స్త్రీలకు గర్భకమలముచెడి. సంతానము నిలువక. నిలిచినను మధ్యహ జారిపోయి. లేక నవమాసములై ప్రసవించినను. తత్క్షణమే, పుట్టినబిడ్డ చనిపోవును. అట్లు చనిపోక బ్రతుకియుండిన, పుండు, పొక్కులు మొదలగువాటిచే, ఆవరింపబడియుండు అనవ్యాముగల. బిడ్డగానుండును. అప్పటిలో మనుస్సుకు విసుకుజెంది, దేహము స్వస్థతజేసుకొందుమని, వైద్యులనాశ్రయించి, ఔషధములు, తీసుకొనుచున్నాడు.

➡ ప్రస్తుత స్త్రీచర్యలో వైద్యులపద్ధతి ⬅

శ్లో॥ నాతిధైర్యం ప్రదాతవ్యం, నాతిభీతిశ్చరోగిణః ।
నైశ్చింత్యా దాదిమేదానం, నైరాస్యాదేవ నాస్తిమె॥

వైద్యుడు రోగికి వ్యాధితప్పక కుదురునని అతిధైర్యమును నీయగూడదు, ఇకభ్రాంతిగా కుదురదని నిరాశను జెప్పకూడదు, అతి ధైర్యముగా జెప్పుటవలన వ్యాధి కుదురునను నిశ్చింతచే వైద్యునకు ధనము నగదు వ్యాధియట్టులైనను కుదురదను నిశ్చింతచేతనైనను ధనమొసగడు.

శ్లో॥ భిషజ్యతు యధాకామం, పథ్యంతుకఠినంవదేతు ।
ఆరోగ్యంవైద్యమాహాత్మ్యా, దన్యథాత్వపథ్యతః॥

వైద్యుడుకుందుడు, ఇష్టమువచ్చినదానిదేనినైనా ఇవ్వని, పథ్యముమాత్రము, కఠినముగా జెప్పవలయును. వ్యాధికుణమాయినా, నా

మందువలన కుదురిన దనవలెను. కుదరక పోయెనా, నీవు సరిగా పథ్యము వుండ లేదని, తప్పించుకొను చూడవలయును.

శ్లో॥ రోగస్యావక్రతాసాంత్యం, మాధ్యాంచిద్ధనవ్యయః।
శనై రనాదరశ్చాంతే, స్నాతో వైద్యం, నపశ్యతి ॥

మనుజుడు రోగము బొడమినప్పుడు, వైద్యుని బ్రతిమాలుకొనును, నడుమ వైద్యునకు కొంచము ధనమునిచ్చును, వ్యాధి కుదురగానే, వైద్యుని కొంచము నలక్ష్యముచేయును, స్నానము జేశినపిదప, వైద్యుని వంకయొజూడడు, యీలాగు, వైద్యుపు ఔషధమిచ్చినను, కుదరక బోయిన, అక్కడనుంచి ఇదిగ్రహచారమని, జ్యోతిష్కులవద్దకువచ్చి మహాత్మాజోస్యులవారు. నాకుగ్రహగతి యేలాగువున్నది. నేను యీ రోగముచే. జచ్చెదనా, లేక బ్రతుకెదనా అని యడుగగా.

ప్రస్తుత స్త్రీచర్యలో, జ్యోతిష్కుల పద్ధతి.

శ్లో॥ ఆయుఃప్రశ్నే దీర్ఘమాయుః, వాత్స్యంహాహూర్తికైస్సదా।
జీవంతో, మహామన్యంతే, మతాఃప్రత్యంతికంపునః ॥

యీరోగముచేత బ్రతుకెదనా, జచ్చెదనాయని యడుగగా, అందుకునీవు, చాలాకాలమే బ్రతికి యుంటున్నావనే, చెప్పవలయును అట్లు చెప్పుటవల్ల. యేమిలాభము, వాడు జీవించెనా, నీవు చెప్పినది వాస్తవమని నమ్మించుచున్నాడు, లేక. జచ్చెనా, నీవెట్లు చెప్పితివని, పునహా యవ్వరినడుగును గాన, యవడైనరోగివచ్చి, చస్తానా, బ్రతుకుతానా, అని ప్రశ్నచేస్తె, నీవు బ్రతుకుతావనియే చెప్పవలెను.

శ్లో॥ పుత్రీతిత్యేవపితరి, కన్యేత్యేవమాతరి।
గర్భప్రశ్నేషుకథయా, దైవజ్ఞో, విజయీభవేత్ ॥

యేశిశువు కలుగునని, ప్రశ్నచేయగా, పురుషునితో, మగశిశువు పుట్టుననియు, స్త్రీతో ఆడశిశువు కలుగుననియు, చెప్పవలెను.

స్త్రీ శిశువుజనించిన. పురుషుడువచ్చి, జోస్యులువారు. యీలాగు జెప్పితిరే, అబద్ధమాయెనే, అని ప్రశ్నచేయగా, అయ్యా, నీభావనను బట్టి నీకు సంతోషకరముకొరకై, పుత్రసంతానమగునని, హాస్యముగా జెప్పితిని, అప్పుడే నీభార్యతో, యేమి జెప్పియున్నానో విచారించుకో అని యుక్తిగా తప్పించుకొనుచుండవలయును.

శ్లో॥ శతస్యలాభేతాంబూలం, సహస్రస్యతుభోజనం ।
దైవజ్ఞానాముపాలంభో, నిత్యంకార్యవిపర్యయె ॥

యెవరైనను వ్యాపారవిషయమై. లాభమువచ్చునా రాదా అని ప్రశ్నచేసిన లాభమువచ్చునని చెప్పినపిదప. నూరు లాభమువచ్చెనా, ఒక తాంబూలము దొరకుచున్నది. వెయ్యివచ్చెనా, సృష్టుగాభోజనము లభించుచున్నది. చెప్పినది జరుగునెడ, తాంబూలముమాత్రం దొరకును, తాంబూలము దొరకక పోయినను పోవునుగాని, జెప్పినది దప్పనెడ దిట్టుమాత్రము దప్పనేరవు. యీలాగు జ్యోతిష్కులకు జెప్పుదబ్బరలను గ్రహించి. అందుచేత, మనస్సు నిమ్మళములేక, చాలామద్దు, వ్రయము జేసుకొని. అప్పులవాండ్లు పాలై క్రమలుజెందుచు.

⋙ ప్రస్తుత స్త్రీచర్యలో అప్పులబాధ. ⋘

శ్లో॥ స్మృతసీదంతిగాత్రాణి, సృష్టిప్రజ్ఞావినశ్యతి ।
అహోమహాదిదంభూత, ముత్తమర్ణాభిశబ్దితం ॥

అప్పుయిచ్చినవానిని మనస్సున దలంచగ నవయవములు గడగడవణంకుచున్నవి వాడుకనుల కగుపడగనె తెలివియు దప్పుచున్నది, అప్పుయిచ్చిన వాడన పెనుభూతమయగును, వానివద్ద ధనముతీసుకొనినవానికి పెనుభూతమువలనె కనుబడచున్నాము.

శ్లో॥ నపస్యామోముఖేదప్టాం నహోశంవాకరాంచలె ।
వృత్తిమర్ణమవేక్షైన్యవ, తథావృద్ధిజతేమనః ॥

అప్పిచ్చినవాని, ముఖమునందు. కోరపల్లులు, చేతియందు, నాగ
పాశముగాని. కనుబడవు, యమలక్షణములు లేవు. అయినను. వానిని
చూడగనే, మనస్సుకంపమొందు చున్నది యీలాగు అప్పులవాండ్లచే
తిక్క వాండ్లచే బాధనొందుచు, చాలాకష్టములకు గురియగుట, దుర్మా
ర్గస్త్రీలచేతనేగదా, యిదియునుగాక. ఆడుబిడ్డలు విద్యనేర్చి యుంటు
న్నారు. అట్టిబిడ్డను. విద్యాహీనునకు ఇవ్వడమునకు బుద్ధిపుట్టదు.
స్త్రీలు, మిక్కుటమైన విద్యనేర్చినగదా. పురుషులు విద్యాహీనులని
తెలియుట, అట్లుతెలిసి, తమబిడ్డలను యెవ్వరికి ఇచ్చుటకు బుద్ధిపుట్టక.
లోకములో వరుడు దొరకడమే. మహాదుర్లభముగా నున్నది. కాబట్టి
స్త్రీలు అతివిద్యనేర్చుటలో, పురుషుని ప్రయత్నం సాగనివ్వరు. పురు
షుని లక్ష్యపెట్టరు, ఇదిగాక మహాప్రమాదములకు కారణములగుచు
న్నవి. స్త్రీలు విద్యనేర్చిన మాత్రమున. తగ్గినవారు. అయితే. నేను
యీలాగు చెప్పియుండుటచేత, చాలాస్త్రీలు దీనిని విరుద్ధముగా.
దలంతురు, లోకములో, విద్యనేర్చిన స్త్రీలనుజూచి, అనుభవముపైనను.
కొంతమంది పురుషుల అభిప్రాయముపైనను, యీలాగు వ్రాసియున్నా
ను. గాన స్త్రీలు ముందుచెప్పిన రీతిగా తనపతి మనస్సుకు, విసుకుచెందని
వ్వక పతి స్వేచ్ఛానుసారముగా, వర్తించిన లోకములో, నవ్వులకుయుం
దురు కష్టములు తటస్థించును. ఇది వరకటిలో స్త్రీలు పురుషులను కష్ట
ములు తటస్థించునట్లుగా చేయుదురు గాని, యింత విషయములలో స్త్రీ
లు పురుషులకు, యేలాటికష్టములును గలుగచేయరు. పురుషులుమా
త్రము స్త్రీలను అనేక కష్టముల పాల్పడునట్లుగా, గురిచేయుచుందురు.
సమస్త ప్రాణులు దైవాధీనముతప్ప, ఇతరుల అధీనము లేక, వివాహమైన
నవినహా అందరు, తమతమ దేహములకు స్వతంత్రులే. బుద్ధిలేని చిన్న
దానిని, అతిబాల్యములో. విద్యాహీనునకు నిర్ధనునకు కురూపికి ఇచ్చి
నట్లయిన, వాడు మొట్లుయాదిన్ను దానిని, కృత్రకొత్తర, పాలించగలడు.

దటాలున, బాల్యవయస్సునందు బుద్ధిరాని పసిపిల్లలను కొరతకు యి
చ్చిన మాద్రిగా, వరగాటికి కట్టివేయుచున్నారు. అక్కడ మేతనీళ్లు,
అదృష్టానుసరణిగా, వచ్చునని, దలంచి, యీ క్రూరకార్యమును జేయు
దురు. ఆపసిపిల్లలను బాల్యానగా సాకి, యిదిమంచి, యిదిచెడ్డ, అను
ట దెలియకుండు నప్పుడు వివాహముచేయుట, అన్యాయముగదా చిన్న
ది ఋతుమతియై, ప్రసూతయై యింటికి బోయినసంతరము. కష్టసుఖము
లు. తాను అనుభవించునుకాని, తలితండ్రులకు తెలియునా, తెలియదు,
కాబట్టి బాల్యవివాహము అతిదూష్యము.

⋙ బాల్యవివాహము. ⋘

మనుసంహితయందు అష్టవర్షముల, గౌరికి వివాహమున్నూ
నవవర్షముల రోహిణికి, వివాహమున్ను, ఆమోదించు వచనములు కన
బడుచున్నవి. ఋతుమతిఅగుటకు పూర్వమందే, కన్యకకు వివాహము.
చేయతగినదియని. ఉక్తవచనముల, తాత్పర్యము. దెలియుచున్నది అట్ల
నే, అనేకులు నవాలెప్పుచున్నారు. (పరాశర)

శ్లో॥ ప్రాప్తేతుద్వాదశేవర్షే యఃకన్యాంనప్రయచ్ఛతి ।
మాసిమాసిరజస్తస్యాః పిబంతిపితరానిశం ।
మాతాచైవపితాచైవ జ్యేష్ఠభ్రాతాతథైవచా ।
త్రయస్తేనరకంయాంతి దృష్ట్వాకన్యాంరజస్వలాం ॥

12 వర్షములగు టనపివకు, కన్యకకు వివాహము కాకుండినపుడు,
వివాహపూర్వమె చిన్నది ఋతుమతియైన, నెలనెలకు బైటబడురక్తము
ను. తమ పితృవులు త్రాగుచురనియు, తల్లి,తండ్రి, అన్నకు, యాచిన్న
దానిని చూచిన మాత్రమునను. నరకప్రాప్తి కలుగుననియు.

శ్లో॥ యస్తాంసముద్వహేత్కన్యాం బ్రాహ్మణోమదమోహితః ।
అసంభాష్యో, హ్యపంక్తేయః, సవిప్రోవృషలీపతిః ॥

అట్టి చిన్నదానిని, మదముచేత యుక్తుడై, యువకు వివాహము చేసుకొనుటనూ, అతను మాటలాడుటకైనను, సపంక్తి భోజనమునకైనను, యోగ్యుడుకాదని చెప్పియున్నారు. యందుకు చెప్పియున్నారనగా, ఋతుమతిఅయిన కన్యావ్యాపియ మాను భోగలాలస బుట్టుటకా కనె, అప్పుడు పెండ్లిచేయక పోయినట్లయిన దానిచరిత్ర, భ్రంశమునకు, ఆశంక బుట్టుచున్నదని.

శ్లో॥ అతోప్రవృత్తేరజసః కన్యాందద్యాత్పితాసకృతు ।
తస్మాదుద్వాహయేత్కన్యాం యావన్నర్తుమతీభవేత్ ॥
ప్రాకృతోస్తస్యాపూర్వంకుర్వాణ సదోషభాక్॥ ఇత్యాది.

అనేక వచనములలో ఋతులాభమునకు పూర్వము, కన్యాదానమునకు కాలనిర్దేశము గలిగియుండుటయు గాకనె, ఋతువైన బిడ్డను సహా కన్యాదానముచేయుటకు విధాయకమైన, శృతియే చెప్పియున్నది. మరియు ఋతుమతియైన, బిడ్డకు, కన్యకకు వివాహము చేయుట అధర్మ జనకమైనదనియు చెప్పియున్నది. అవన్నియు, వచనములను పట్టుగూడి, యభిమానములేకనే యోచన చేసినట్టయిన, ఎనిమిదిసంవత్సరముల చిన్నదానికిగాని, తొమ్మిదివర్షముల చిన్నదానికిగాని, వివాహము చేయుట శాస్త్రసమ్మతమని అంతగా చెప్పుటకు అవకాశము లేదు.

"శ్లో॥ అష్టవర్షాభవేద్గౌరీ॥ అను ఇత్యాదివచనములకు, రజోయోగానంతరం వ్యభిచారశంక, గలుగుచున్నదని, కారణముచె, రజోలాభమునకు పూర్వమె, కన్యాదానము ప్రశస్తమని, అర్థము చేయవలయును. గౌరీ, రోహిణి, యనుపదములకు, యనిమిది వర్షములలోగాని తొమ్మిది వర్షములలోగాని, యని అర్థముగాను, స్మృత్యాసంగ్రహమను గ్రంథమందు.

శ్లో॥ అప్రాప్తరజసాగౌరీ ప్రాప్తేరజసిరోహిణీ ।
అవ్యంజితాభవేత్కన్యా కుచహీనాచనగ్నికా ॥

అనుశబ్దార్థము నిరూపితమైనది రజోయోగమునకు పూర్వము గౌరి యనియూ, రజోయోగానంతరం రోహిణియనియు, యవ్వనవిశేష చిహ్నములు, ఉద్భూతమగు పర్యంతరము కన్యయనియు, కుచోద్భవమునకు పూర్వము నగ్నికయనియూ, తాత్పర్యము. ఇప్పుడు "అష్టవర్షా భవేద్గౌరి" "నవవర్షాతురోహిణీ" యని చెప్పియుండు వచనములయందు, పయిన చెప్పబడిన సంగ్రహకారుల వచనములను జేర్చి ప్రకృతార్థము యేమగుచున్నది. "గౌరి" రోహిణీ" యులవివాహమనిన రజోయోగమునకు పూర్వమె, జేయవలసిన వివాహమని. మొదలు యోచించితిమి. ఇప్పుడు పైవచనముచె, అది సరికాదని, చెప్పవలసివస్తున్నది కదా. "ప్రాప్తేరజసి రోహిణీ" రజస్వల వివాహమనినను, "రోహిణీ" వివాహమనినను, వకటే అర్థమును, సూచింపబడుచున్నది. తొమ్మిదివర్షములు గలదానికి "రోహిణి" యనియు అపూర్వవయస్సు గలదానికి "గౌరి" యని మనువుచెప్పడము. సమన్వయము కాచాలను, బాల్యవివాహ పక్షపాతముగల వారలు ఉక్తవచనములను మనువుయొక్క నోటిలో, వేసినట్టుగా దోచబడుచున్నది. అదేమనువు మరి వకస్థలమందు.

శ్లో॥ త్రింశద్వర్షోవహేద్భార్యాం హృద్యాంద్వాదశవార్షికీం॥

ముప్పై సంవత్సరములవాడు పండ్రెండు సంవత్సరముల చిన్నదానిని వివాహము జేసుకొనవలయును. యని చెప్పియున్నాడు, సాధారణముగా, ఆడిచిన్నవాండ్లు, పండ్రెండు సంవత్సరములలోపల ఋతుమతులై యుంటున్నారు. అప్పుడు వాండ్లకు, వివాహము చేయవలయునని మనువు పైవచనమందు. చెప్పియున్నాడు. మరివక వచనప్రకారము పది సంవత్సరముల నంతరం, ఆకన్యరజస్వలయని, అట్టిదానికి వివాహము చేయడము మహాపాపమని, చెప్పియున్నాడు యివి పరస్పర విరోధవచనములుగావా. అష్టవర్షా" మొదలైన. వచనములు, ప్రక్షిప్త

వచనములుగాక, మనువుయొక్క వచనములు అయితే, కన్యా, రజో యోగమునకు పూర్వమందు, అథవా, దానికి అవ్యవహితముగు, పర మందు. వివాహము చేయవలయునని. ఆవచనములకు, అర్థము చేసి నట్టయిన, అప్పుడు అవి సార్థకమగుచున్నవి. అట్లు అర్థమునుచేసి, వచ నములను, సార్థక్యతను పొందించితే, బాల్యవివాహము, మనువు ఆమో దించి. యుండలేదని స్పష్టముగా చెప్పినట్లు, అగుచున్నవి. మహాభారత మును జూచితే, ముప్పైసంవత్సరముల పురుషుడు, పదియారు సంవత్స రముల "నగ్నిక" యను. దానిని. వివాహము చేసుకొనవలయునని, వేదవ్యాసఋషి, వచనములు చెప్పుచున్నవి. "నగ్నిక" యనుశబ్దము, అక్కడను, ప్రయోగమైన కారణముచే, "అనాగతార్తవ" (ఋతుమ తికాని కన్య,) యని అర్థముచేసితే, స్మృతికి విరోధముగా, నుండునని కొందరు చెప్పుదురు అదియుసరియని తోచదు కొంచెముశిథిలమై. నుం డడముకాకనే. పదహారు సంవత్సరముల చిన్నది. ఋతుమతి, కాకుండ డము. అసంభవము, మరికొందరు "కుచహీనాచనగ్నికా" యను వచ నమువలనే, "నగ్నిక" శబ్దార్థమును చేయవలయునని, "భారత" మందు చిన్నవాండ్లకు, పదునారు సంవత్సరముల ప్రాయమందు, రజో యోగముగాని, స్తనోద్భేదముగాని, అగుచుండలేదని, అభిప్రాయ పడుదురు. శాస్త్రము, పురాణము, కావ్యము, మొదలైన పురాతన గ్రంథములను జూచితే, పదునారు సంవత్సరముల చిన్నవాండ్లు, వయ స్సుకలిగిన స్త్రీలవలనే, వర్ణనచేయబడియున్నారు. "నగ్నికా" యను సామాన్యపదమునకు యావదర్థమును, కల్పచేయవలసినదైనను, వయ స్సును సూచింపబడు సంఖ్యావాచకమైన, పదునారు. అను దానికి అర్థాం తరమును. కల్పనచేయడము. గాచాలదని, తోచుచున్నది. ఆకారణ ముచే. పదునారు సంవత్సరముల పర్యంతరము. కన్యకకు వివాహము చేయవచ్చునని, శాస్త్రరీత్యా చెప్పవచ్చును. "మహాభారతమందు"

" షోడశవర్షాం భార్యాం, విందేతనగ్నికాం " యను " వ్యాసవచనము" స్పష్టమైనది. గాంధర్వ వివాహమునందు మాత్రమె, రతుమతికి వివాహము, ఉక్తమైనదనియు. తదితరమైన, బ్రాహ్మ్యాది. వివాహములందు, అదినిషిద్ధమనియు, అనేకులు జెప్పుచున్నారు, "పూతికూశ్మాండాయిత మైన; యీామతమును. స్వార్చి, ఆలోచనజేయుటకు సమయము లేదు. బ్రాంహ్యాది విధానములయందు, రజస్వలవివాహము. నింధితముగాదు, వైవాహికమైన వేదమంత్రము. రజోయుక్తమైన. దాని వివాహమును, సమర్ధన చేయుచున్నది. " సోమః ప్రథమోవివిదే గంధర్వో, వివిదఉత్తరః తృతీయో, అగ్నిష్టేపతిః తుర్యాస్తే, మనుష్యజాః " యని, రుగ్వేద, వైవాహికమందు, ఉక్తమైనది, సోముడు, మొదటిపతియనియు. అనంతరము గంధర్వుడనియు. అగ్ని మూడవవాడనియు. నాల్గవ వాడగు, మనుష్యుడు, సోమ, గ్రంధర్వ, అగ్ని, వీరు సంభోగము జేసిన నంతరము, మనుష్యుడగు వరుడు, కన్యను, సంభోగము జేయును. ఆ కారణముచే వారు నాల్గవపతి, సోమ, గంధర్వ, అగ్ని, సంభోగకాలము, శాస్త్రమందే ఉక్తమయినది. పైన చెప్పబడిన సంగ్రహమందలి,— " వ్యంజనేతు సముత్పన్నే, సోమోభుంజేతు కన్యకాం " పయోధరైస్తు గంధర్వో, రజసాగ్నిః ప్రకీర్తితాః। వ్యంజనోపలక్షితకాల పరియంతరము, సోముడు, పయోనర్గోద్భద కాల పరియంతరము, గంధర్వుడు, రజోయోగ కాలపరియంతరము, అగ్నియు, కన్యకను సంభోగము జేయుచున్నారు. అగ్ని సంభోగకాలము రజోయోగ మనగాబడును. అగ్ని మూడవపతి నాలగవవాడు, వరుడై సంమనుండి, రజోయోగానంతరం, కన్యను సంభోగము జేయువాడౌయును. యీావిషయము, గర్భాధాన కాలమందు జెప్పవలశినవనియు దానికి మొదలు వివాహమగునేగాని, సంభోగముగా బాలదనియు కొందరు జెప్పుదురు. అటువంటిపుయుక్తికి. అవకాశము లేదు మంత్రము

వివాహమునకు అంగమగును. వరుడే నాల్గవపతియని చెప్పబడె, మంత్ర విశేషత్వము, పతిత్వమే, వివాహమునకు ఆత్మభూతమైనది. సంభోగముగాదు, సంభోగకాలమును, మంత్రము దెలుపునదైతే, యావలింగబలముచే, వివాహప్రకరణమందు ఉక్తమై, ఉండవచ్చు ననుట, పండితులే, ఆలోచించి చెప్పవలెను. వివాహాంగమైన, హోమమంత్రమందు. "సోమోదదతు గంధర్వాయ గంధర్వో, దదదగ్నయే, రైంచపుత్రాంశ్చాదద ;దగ్నిర్మహ్యా, మథోఇమాం" యనియున్నది. సోముడు యిచ్చిన దానిని, గంధర్వునకు ఇచ్చియుండెను., గంధర్వుడు అగ్నికి యిచ్చియుండెను. అగ్ని నాకుయిచ్చెను, నాకు పుత్రులను ధనమును యివ్వగలడు, 'అని హోమమంత్రముయొక్క అర్థము, అగ్ని తనకుదానముచేసెనని వరుడు చెప్పుచున్నాడు. అగ్ని రజోయోగ పరియంతంవరకు సంభోగము. జేయుచు, తత్పరమే ఆ చిన్నదానిని దానముచేసినాడు, దానప్రవృత్తియిచ్చుట, పరిస్ఫుటమైన, భావముచే, విద్యమానమైనది. సంభోగకాలముయొక్క, ప్రవృత్తియైతే నో, అపరిస్ఫుటమైనది. వివాహమంత్రము, వివాహప్రకాశికమైనది మంత్రము చిరకాల కర్మప్రకాశికమైనది. కర్మప్రకాశకమైన, ఆమంత్రము ఆకర్మప్రకరణమందే, యుక్తమైనది. శాస్త్రజ్ఞులైన పండితులు, దీనిని తెలిసినవాండ్లుకాలేదు. యీకాలపు పండితులు, వైవాహిక మంత్రములను వేరెవిధముగా దెలుసుకొని వర్తించుచున్నారు. అవిధము, యీప్రబంధమందలి, విచార్యమాణమైనదిగాదు. సోమ, గంధర్వ అగ్ని, వీండ్లు యువరైనది. యిక్కడ ఆలోచనచేయతగ్గ, విషయము గాదు. యిక్కడ చెప్పునది యింతే, యేమనిన. రజోయోగానంతరము, వివాహమని. తెలుసుకొనదగినది. రజస్వలయైన చిన్నదాని, వివాహమందు, ఉక్తమగు దోషస్మృతి, ప్రాయశ్చిత్త విధానముగా. వివాహితమగును. రతుమతియైన కన్యకకు వివాహము, దోషావహముగాదు,

"నిర్ణయసింధు" అను గ్రంథమందలి; రజస్వలయినదానికి. బ్రాంహ్మ వివాహము. నడవవచ్చునని, చెప్పబడియున్నది. అయితే, ప్రాయశ్చిత్త పూర్వకముగా నడవవలయునని చెప్పినది. బాల్యవివాహ సాంప్రదాయము. ప్రారంభమైన పిమ్మటనే, ప్రాయశ్చిత్త ప్రకరణము స్పష్టమైన దని వ్యక్తమగుచున్నది. క్షత్రియాది యితరవర్ణముల కన్యకల వివాహము, యవ్వనమునందు, గావచ్చుననియు, బ్రాంహణులకు మాత్రం అది యుక్తముగాదనియు, కొందరు చెప్పుదురు. ద్రౌపతి, కుంతీ, సావిత్రి, శకుంతల, మొదలైనవారలు, పెద్దవారైనమీాదట వివాహములైరనియు, బ్రాంహణులకు, అలాగు కాకూడదనియు, ఉదాహరించెదరు. అట్లుచెప్పు మహాత్ముల జ్ఞాపకార్థముకొరకై, "భవిష్యత్పురాణ" విషయములను ఉదాహరించెదను. శీల, కౌండిన్యఋషిభార్య, సుమంతఋషికొమార్తె. అమెవయస్సునందు అనుమానముంచువారలు పురాణమునందుంచు, శ్లోకమునే, జదవవచ్చును.

"దృష్ట్వాసుమంతః కాంశీలాం, కదాచిత్ ప్రాప్తయవ్వనాం, కాందృష్ట్వా చింతయామాస, వరాణ్విగణయాన్భువి॥ ఇటువంటి దృష్టాంతము లేమో, అభావములేక యున్నవి, దేవయాని అహల్య, మొదలైన వారల అనేక దృష్టాంతరములు గలవు. వేదాది శాస్త్రములయందు, యువతులవివాహము, అను బోధింపబడియున్నది, మంటియందు ఆడుకొనుచుండు పిల్లకాయల వివాహము యచ్చటను, చెప్పబడియుండలేదు. యింకా కొన్నిదృష్టాంతములు ఇచ్చట వివరించుచున్నాను. "తైత్తిరీయ్యే కాగ్నికాంఠ" గృహ్ణామితే, సుప్రజాస్త్వాయ, హస్తంమయాపత్యా, జరదష్టర్యధా సహ "సత్సంతానము కొరకున్ను, మీాపతియగు నేను జీవితకాలమంతయు, గడపుటకొరకు, మీాహస్తమును చేకొనినాను. "వీరసూర్దేవకామ స్యోనశన్నోభవ" శూరులగు, పుత్రులను జనియించి దేవతలుకు ప్రియురాలవై, మాకు సుఖములొసం

గుము. అని యీలాగువరుకు వివాహము కన్యకు జెప్పుటకదా, యీ విషయమున చిన్నది వయస్సురాలై యీ విషయమును, దెలుసుకొనక యుండిన యేమిప్రయోజనము, యీవిషయముచే, యుక్తవయస్సు కలిగియుండవలయునని, స్త్రీలకు సహవేదాధ్యయ నాధికారము, కలదని, సూచింపబడుచున్నదో లేదో శాస్త్రిజ్ఞులైన వారలే యోచించవలెను. "సఖా సప్తపదాభవ సఖాయౌసప్త పదాబభూవ" యేడడుగులు నడచి, మిత్రురాలవుకమ్ము, ఏడడుగుల నడచి, స్నేహితులమైనాము. జైమిని గృహ్యసూత్రమందు " "కామేవసంభవావ, సహరేతోదధావ హైపుంసే పుత్రాయవేత్రవే" రమ్ము మనియుద్ధరము. పుత్రసంతానము కొరకు తగుప్రయత్నము చేయుదము. అని ఈలాగు, జెప్పుటవలన, యుక్తవయస్సు వచ్చియుండడము చేతనేకదా, యీలాగు చెప్పుట మను "ఉత్కృష్టాయాభి రూపాయ వరాయ సదృశాయచ, అప్రాప్తామ పితాంతస్మయి, కన్యాందద్యాద్యథావిధి" ఉత్తమమై రూపవంతుడై, సమానుడైన, వరునకు యుక్తవయస్సురాలు కాకుండినను సమానుడగువరునకు కన్యనిచ్చి యథావిధిగా వివాహము జరిపింపవచ్చును, యుక్తవయస్సురాలు కాకుండినను, అని జెప్పుటవలన సమానుడై రూపవంతుడైన, వరుడు దొరకినప్పటిలో, అట్టివరుడు ఇట్టి సమయమును విడిచిన, పునహ దొరకడను భావనచె, యుక్తవయస్సు కాకుండినను. వివాహము చేయవచ్చునని మనువే జెప్పియున్నాడు. యుక్తవయస్సనగా రజోదర్శనము పిదప. ముందు జెప్పినటువంటి వరుడు దొరకనిపక్షమందు, యుక్తవయస్సగుట వరకును, వరునివెదక వచ్చునని, యుక్తవయస్సయినను, వివాహము జాయవచ్చునని, స్పష్టమగుచున్నది. "త్రీణి వర్షాణ్యుదీక్షేత కుమార్యృతుమతీసతి, ఊర్ధ్వంతు కాలాదేతస్మాత్, విందేతసదృశంపతిం" కుమారి ఋతుమతిఅయిననంతర్యం మూడు సంవత్సరములు నిరీక్షించి పిమ్మట సమానునకు పతినిజూచి, యిచ్చి వివాహ

ముచేయవలసినది. యీలాగు మనువు స్పష్టముగా జెప్పియుండుటంబట్టి సందేహము కించిత్తయినను లేదు. ఋతుమతియైన మూడుసంవత్సరముల పిదపైనను తండ్రి సమానుడగు వరుని, విచారించి దన్ను యివ్వకుండిన.

శ్లో॥ అదీయమానాభర్తారం అధిగచ్ఛేద్యదిస్వయం ।

నయనఃకించిదవాప్నోతి నచయంసాధిగచ్ఛతి ॥

ఋతుమతియైన మూడుసంవత్సరముల పిదప సమానుడగు వరుని జూచి, తండ్రి, యివ్వకుండిన, తానే, స్వతంత్రముగా, వెళ్ళి సమానుడగు వరునిజూచి, వివాహము చేసుకొనవచ్చుననియు ఇందుచె దోషము కలుగదనియు, మనువుచెప్పి యుంటున్నాడు. మనపూర్వికులు, పురుష పశుపాలము కలవారని జెప్పుటకు సందేహించుట కయినను లేదు, అతి బాల్యవివాహములు జేసిజేసి, లోకమునయంతయు, విధంతువులు పెంపుగా నుండుటచే, యీలోకము. సంతానాభివృద్ధి లేకా మనస్సునకు ఉత్సాహములు లేక యున్నది యావిధంతువులు కామము బట్టజాలక, పురుషసాంగత్యము జేసి,గర్భముధరించి, బిడ్డల శిశుహత్యకు బాల్పడుచును యిహాపర [illegible] జూచితరా యట్టి క్రూరకార్యములెట్లు లోకములో రహస్యగర్భస్రావములు జరిగిజరిగి, శిశుహత్యకొల లోకమందంతట బట్టుకొని అధర్మ ప్రవాహములబలమై, వర్షములకు ప్రతిబంధకములై యున్నవి విధంతువు కామబాధచే, కుమ్మించుట ఒకటి. శిశుహత్య వకటి క్రూరకార్యములగు యివిరెండిటిచే లోకమునకంతయూ వారిగోడు బట్టుకొని నానాటికి భరతఖండము క్షీణదశకు వచ్చియున్నది. అతిబాల్య వివాహముచే, గ్రహచారవశాత్తుగా, బాల్యములోనె విధంతువగుటయు వకటి (యిందుకు దృష్టాంతము) ఒకభూమియందు విత్తనములు విత్తగా విత్తనములన్నియు కోమలముగా బుట్టును. రాగరాగ నానాటికి మొటిమొటె చనిపోవును పదిసంవత్సరములు అయ్యేవరకు యావృక్షములు బాల్యమందె చాలా చనిపోవును. 100 మొండ్లు అగువరకు నిల్చు

ములు, 4 భాగములలో 1 భాగము, బాల్యమందున్న చనిపోవువా రలు, బహుమంది చాలాకాలము జీవించియుండు వారు కొంతమంది గాన బాల్యమందు వివాహముచేయరాదు.

బాల్యమందు పురుషసంభోగముచే, గర్భమునిల్చి ప్రసవించిన వారిగతి యేమయియున్నదో, తెలిసికొనియున్నారా? బాల్యమంద నగా, పదునాలుగు వర్షములలోపల స్త్రీకి సంభోగము, దూష్యమనియు పదునెనిమిది సంవత్సరములలోపల, పురుషునకు సంభోగము దూష్య మనియు, చెప్పియున్నది. 11-12 సంవత్సరముల పురుషులు స్త్రీలు, యిట్టివయస్సునందే, సంభోగమునకు మొదలిడుచున్నారు యిందుకై దేహపాటవము దప్పి బాల్యమునను, దారుణము మిక్కుటమై చల్లి మొదలగు, రోగాద్యుపద్రవము లుద్భవించి నానాటికి ఆయువుక్షీ ణించి. స్త్రీపురుషులు దుర్బలులగుచున్నారు "తలితండ్రులు దుర్బలు లైనప్పుడు, వారికి జనియించు బిడ్డ, అట్టి దుర్బలత్వముతో గలదియగునని, సుశ్రుతుడే గర్భిణీ విధానమునందు, చెప్పియున్నాడు. అట్లు బాల్యవివాహ ములుచేసి కట్టిబొమ్మలు క్షుద్రదివారిని బాధి సంతోషించి వారిబలము నానాటికి క్షీణించి, వారిసంతానముకూడా బలరహితమైనదై, మనభరత ఖండము, ఆయుస్సు మిక్కుటముగానుండు వారలేకను క్షీణదశకు వచ్చి యున్నది.

(యిందుకు దృష్టాంతము.)

ఒక వృక్షమునుండి ఫలమును యివ్వవలెనని మనకు కోర్కె యుండిన మొదట యావృక్షము వేయుభూమి సారవంతమై సత్తువగలది గా యుండవలయును. సత్తువలేని భూమియందు విత్తనము వేసిన మొ లకెత్తవు, ఒకవేళ మొలచినను బలహీనమై యంతవరాకునకుగా చూడు కొన్నినాళ్ళకు చావుమందై చెదిరిలోనే చనిపోవును. ఒకవేళ బ్రతికినను మంచిఫలములివ్వకపోవును యిట్టిచోటునందు పుట్టువిత్తనములు భరల

విత్తినట్లయిన దుర్బలమైన చెట్టుబుట్టి హీనమైన ఫలమునిచ్చు బొత్తిగ విత్తనములేకయే సళించి చెట్టుకూపము లేకయేపోవుచుగాన ప్రాయము వచ్చి శరీరదార్ఢ్యము కలిగిన నంతరం వివాహముచేయవలెను.

“అయ్యో” మనమెంత బుద్ధిహీనులు, మనపూర్వపువారలు [illegible] తెలియనివారలు, యీవిషయములను పండితులైనవారలు గమనించి, స్త్రీలు ఋతుమతులగుటకుమునుపే వివాహముచేయక వాండ్లకు యిదిమంచిది యిదిచెడ్డఅని, దెలయుట వరకు నిదానించి యుండవలెను యీ చినదాని తలి తండ్రులు మాభారము మేము దెంచుకొంటే చాలును. అను, పిచ్చియూహానువిడచి. వారుస్వతంత్రించివరుని, వచ్చుటవరకు, లగ్నముచేయుకుండురనియు నమ్మి, జెప్పియున్నాను. “యిట్లువ్రాయుట అన్యాయమనియు. దూష్యమనియు. పితురాచారము, కాదనియు, స్త్రీపక్షపాతియనియు. నన్ను దూషించక యిచ్చటవ్రాసియుండు విషయములను కన్నులారనుజూచి, సంతోషించి, బాల్యవివాహములువదలి స్త్రీక్షేమాభివృద్ధికి, పాల్పడుదరని, ప్రార్థనచేయుచున్నాను. యికనూమీకు సందేహముండిన మాకు బాబులు వ్రాశినపక్షమున చాలా ధర్మశాస్త్రములు జూపుచున్నాము. యీవిషయమై సందేహపడక వర్తించెదరని నమ్మియున్నాను.

బాల విధవా వివాహము.

మును చెప్పినరీతి విరోధమై వర్తించిన బాల్యమునందే. యుక్త వయస్సురాకనే. యిల్లు [illegible] దేమాయను శంకతోని యుండవలె [illegible] పది యీకాలమునందు. [illegible] కలవారలుగానున్నారు. లోకములో. అధర్మప్రవాహముచే. ప్లేగు, మారికాద్యుపద్రవములు. కొందరు గాత్రబలిమి జనులను అపమృత్యువు పాలుగా. చేయుచున్నవనుట. అందరికి అనుభవసిద్ధము అట్లు తెలిసి తెలిసి బాల్యమునందు వివాహము [illegible]

యాడిన్నదానిపతి అపమృత్యువు నోటబడగ చిన్నది. దిక్కు-దరిదాపు
లేక యుండగా, పైకనపరచియుండు విషయములను గ్రహించి, అను
మానములేక యీవిషయములు. వకరికొకరు చూచుకొని పదిమంది
వకకంఠోక్తిగా, నిలచిననేను చెప్పియుండు అంశములు జారిలోకి వచ్చు
చున్నవి. పిమ్మట వకరికొకరు చూచుకొని దేశమందంతటను. వ్యాపించు
చున్నది. ఇప్పుడే దేశమంతటను వ్యాపించియున్నది. మనమధ్యరాష్ట్రము
నందు మాత్రము, తెలివిలేక, దిక్కు-దోచకాపితురాచారము, పితురా
చారము అని అన్యాయముగా జెడిపోవుచున్నారు. ఏమిపితురాచారమో
తెలియదు పితురాచారమునకు. వ్యతిరేకముగా, నడచుట నిషిద్ధమని, కొం
దరందురు. మనము యిపుడు నడచునవన్నియు, నిషిద్ధములుగా వానద్యాః
వివాహ ప్రకరణములో జెప్పియుండురీతి ఉపనయన ప్రకరణములో, జెప్పి
యుండురీతి, సంధ్యావందన, ఔపాసనాగ్ని కార్యనిత్యనైమిత్తిక కర్మ
లుజేయువారెవ్వరు ధర్మశాస్త్ర విషయములను దెలసి. ప్రవర్తిం
చువారెవ్వరు. నిషిద్ధములగు మనము దినుపదార్థములలో కొన్ని
విడచియుండు వారెవ్వరు, సముద్రయానము, దూరదేశప్రయాణ
ముల, విషయములలో ఆచారములు సరిగా జరుపుచున్నవారలా
నల్లీలు మొదలగువాట్లలో నీళ్లుద్రాగక యుందురా, అజాతిబిడతో
సమానముగు హోటలు మొదలగువాట్లలో, భుజించక యుందురా,
పరనారీసోదరుడై, పరధనముల కానపడక, ॥యదృచ్ఛలాభసంతుష్టు।
యంతదొరికితే, అంతలో దృప్తినిజెందుదురా, కోపములేకయుందురా,
యివన్నియు, శాస్త్రనిషిద్ధములుగావా, ॥ఇవన్నిటిపీ, సరిగా, ప్రవర్తిం
చగల, మహాత్ములు వున్నారా. వారికి యీ విషయములు, చెప్పనేల,
॥కలియుగ మహాత్మ్యమును జరుపు, మనకుమాత్రము యీ విషయము
ను చెప్పియున్నాను॥ యీలాగు శాస్త్రనిషిద్ధములగు పనులన్నియుజే
యుచు, అబలలగు స్త్రీల విషయములో, ధర్మని రూపణజేయుచున్నా

ము, వారు దిక్కులు లేని పశువులుగానుండిన గదా, మనము యీలాగు జేయుచుండుట, మనకు రెండు, మూడు, నాలుగు, వివాహములు గావచ్చును. స్త్రీలకుగారాదా, స్త్రీలకు వెదాధ్య యనాధికారమున్ను వుపనయమున్ను, వివాహమున్ను, యివన్నియు గావచ్చునని, చెప్పియున్నది పురుషులకెన్ని విషయములలో, ప్రవేశతకలదో, అన్నివిషయములలో స్త్రీలకు, ప్రవేశతకలదు అట్లుంశియు, విధవకు, పునర్వివాహ విషయమై, పురుషులు, మనస్సుకుదెచ్చుకొనక, పురుషపక్ష పాతులమై వాండ్లకుగుల్ల చెట్లుపాలుజేసి సంకటపడునట్లుగా, జేయుచున్నాము అహాహా యంతఅన్యాయము, యంతఅన్యాయము. బాల్యమునందె, వివాహమై, విధవయైన, వనిత, విషయములో, మనువు యీలాగు జెప్పియున్నాడు.

శ్లో॥ కామంతుక్షపయేద్దేహం పుష్పమూలఫలైశ్శుభైః।
నతునామాపిగృహ్ణీయాత్ పత్యౌప్రేతేపరశ్యత్॥
మృతేభర్తరిసాధ్వీస్త్రీ బ్రంహచర్యేవ్యవస్థితా।
స్వర్గంగచ్ఛత్యపుత్రాపి యథాచేబ్రంహచారిణః॥

కామము బిగబట్టిన దేహముకలదై, శుభమగు పుష్పఫలములను వినడి, మరియొక వరుని నామము నైనను, మనస్సున దలంచక, బ్రంహచర్య వ్రతమునుష్టించిన, పుత్రులు లేనిదైనను, స్వర్గప్రాప్తిక లుగునని, మనువు జెప్పియున్నాడుగాని, బ్రంహచర్య వ్రతమునే, అనుష్ఠించవలెనని, కంఠోక్తిగా జెప్పలేదు. ఈ విషయమంతు అనుమానపించుకయు లేక పారాశరలు సహా॥.

నారద॥ శ్లో॥ నష్టేమృతేప్రవ్రజితే క్లీబేచపతితేపతౌ।
పంచస్వాపత్సునారీణాం పతిరన్యోవిధీయ్యతే॥

పతినష్టుడును అనగా దేశాంతర గతుడును, మృతుడును, సన్యాసియు, నపుంసకుడు, పతితుడును అయిన యీఅయిదాపదలయందును అన్యుడుపతిగా విధింపబడుచున్నాడు.

శ్లో॥ అష్టవర్షాణ్యుదీక్షేత, బ్రాహ్మణీప్రోషితంపతిం ।
అప్రసూతాతుచత్వారి, పరతోన్యంసమాచరేత్ ॥

నష్టభర్తృకయగు బ్రాహ్మణస్త్రీ పతిని ఎనిమిదేండ్లు యెదురు చూడవలయును, అప్రసూత నాలుగేండ్లు వెనుక నింకొకని నాశ్రయింపవచ్చును.

శ్లో॥ క్షత్రియాషట్సమాస్తిష్ఠే, దప్రసూతాసమాత్రయం ।
వైశ్యాప్రసూతాచత్వారిద్వేవర్షేత్వితరావసేత్ ॥

క్షత్రియ స్త్రీ ఆరేండ్లుండవలయును, అప్రసూత మూడేండ్లు ప్రసూతవైశ్య నాలుగేండ్లు అప్రసూత రెండేండ్లు యీనష్టభర్తృకులకు చెప్పినకాలము శూద్రస్త్రీకి చెప్పబడలేదు. బ్రతికియుండిన సమాచారము తెలిసియుండినా యీవిధివిఘాతమగును అటువెనుక భూత ప్రవృత్తి నిలచిపోయినయెడల అన్యుని వివాహమాడవచ్చును.

శ్లో॥ అతోన్యగమనేస్త్రీణాం । యేషదోషోనవిద్యతే ।

శే అటువెనుక అన్యునితో సంగమించిన స్త్రీలకు దోషము లేదు అయితే నిర్ణయము రెండేండ్లు మూడేండ్లు అత్యల్పకాలము గాపున యీవిధిమాత్రము పునర్వివాహమునకు అనర్హము,

యిట్టివితయమునకే పునర్వివాహము చెప్పియుండునప్పుడు భర్త మృతుడయిన పునర్వివాహము నిషేధమా, కాదు.

"యస్మయివాచాదత్తాన వివాహమంతరేణాస్యాః పతిరిత్యనేనా హోమ్యతే" యవనికొరకు కన్యావాచాదానము చేయబడెనో వాడు వివాహములేకయే దానికి పతియని యీవచనముచేత తెలియపడెనని విజ్ఞా

నేశ్వర భగవత్పాదులవారు వివరించియున్నారు వాగ్దాన మాత్రమున పతియగుటచే బట్టి అట్టి స్త్రీని వాగ్దానముచేసినవాని కివ్వక మరియొక నికి యిచ్చుటలేదా, యిది పునర్వివాహప్రశంసకాదా (యికను నారదులవారు.)

శ్లో॥ ప్రతిగృహ్యతుయఃకన్యాం, వరోదేశాంతరంవ్రజేత్ ।
త్రీన్నృతూన్సమతిక్రమ్య, కన్యాన్యాంవరయేద్వరం ॥

వివాహమాడినవాడు దేశాంతరముపోయిన మూడు ఋతువులు చూచి అకన్యయన్యుని వివాహము చేసుకొనవలయును, అని నారదులవారు జెప్పియుండుటను జూడగా విధవ హేతువైన బిష్టటను వివాహము గావచ్చునని సూచింపబడుచున్నది.

"కౌమారా పూర్వవచనే" పాణినీయము 4 వ అధ్యాయము 2 పాదము 13 వ సూత్రము, ఇందులవృత్తి సిద్ధాంతము (కౌమారేత్య విభక్తికో నిర్దేశః అపూర్వత్వే నిపాతనమిదం అపూర్వపతిం కుమారీం పతిరుపపన్నః కౌమారపతిః) అపూర్వపతియయిన (అనగా) అదివరకు పతినెరుగని కుమారిని పొందినపతి కౌమారపతి, స్త్రీలకు కౌమారపతి యనగా ప్రథమపతియొక్కడే ధర్మ్యుడు అపసలయందు నియోగము చేత సంతానముకొరకు అన్యుడు చెప్పబడియున్నాడు.

శృతి। కోవాంశయుత్రా విధవేవదేవరం,
మర్యంనయోషాకృణుతేసధస్థఆ.
యీరుక్కుపునర్వివాహమును సూచింపబడుచున్నది.

శృతి॥ యదేకస్మి న్యూపేద్వేరశనే పరివ్యయతి ।
తస్మాదేకోద్వేజాయే విందతే ।
యన్నైకాగ్ం రశనాంద్వయోర్యూపయోః
పరివ్యయతి తస్మాన్నైకా ద్వౌపతీవిందతే ॥

యందుచేత నొకయూపమునకు రెండురశనలను జుట్టుదురో అం
దుచేత నొకడు ఇద్దరు భార్యలను ఏకకాలమందు వివాహము జేశికొనును,
యొందుచేత నొకరశను రెండుయూపములకు జుట్టరో అందుచేత నొకతె
ఇద్దరు భర్తలను యేకకాలమందు వివాహముజేశికొనదు యీశ్రుతియొ
క్క అర్థమును బట్టి భిన్నకాలమందు మరిస్రిక భర్తను వివాహముజేసు
కొనవచ్చునని సూచింపబడు చున్నది.

(అధర్వణవేదము) యాపూర్వంపతిం విత్వా అథాన్యంవిందతే
పతిం, పంచౌదనంచ తావజందదా నవియోషితః, సమానలోకోభవతి
పునర్భువాపరఃపతిః, యోజనం పంచౌదనం దక్షిణా జ్యోతిషంందదాతి)
అజాపంచౌదన దానమువలన పునర్భువు, ద్వితీయువును, సమానలోకము
నుందురని యర్థము ఇది విధవా వివాహమును సూచింపబడుచున్నది.

(వ్యాసులవారు.)

కన్యాన్యస్మయిప్రదాతవ్యా, వాగ్దానేతుకృతేవరే।
మృతేన్యస్మయి ప్రదాతవ్యా మృతేనప్తపదాత్పురా॥

వాగ్దాన మాత్రమునకు పిమ్మట వరుడు మృతిబొందిన ఆకన్య
యన్యుని కీయవలశినది, సప్తపదమునకు ముందు మృతిబొందిన ఆకన్య
నన్యుని కీయవలశినది.

(వశిష్ఠులవారు.)

శ్లో॥ పాణిగ్రహే మృతేబాల, కేవలంమంత్ర సంస్కృతా।
సాచెదక్షతయోనిస్యా త్పునస్సంస్కారమర్హతి॥

మంత్ర సంస్కార మాత్రమయిన యక్షతయోనికి మరల సం
స్కారమును చేయవచ్చును అని చెప్పియున్నారు.

శాస్త్రి(ప్రదీపమందు.)

శ్లో॥ కన్యాన్యస్మయి ప్రదాతవ్యాత థానప్తదావత్పరం॥

అనుటవల్ల, సప్తపది అనంతరముకూడా పునర్దానము చేయవచ్చును.

(బ్రహ్మపురాణము.)

శ్లో॥ అశ్వాలంభంగవాలంభం, సన్యాసంపలపైతృకం।
దేవరేణసుతోత్పత్తి, కలౌపంచ వివర్జయేత్ ॥

మనుధర్మ శాస్త్రమందు విశేషముగా విధవలు సంతానము కొరకై దేవరునితో సంగమముచేసి సంతానము కలుగజేసుకొనవచ్చును అనిచెప్పియున్నది (బహ్మ) యిది కలియుగమున విరుద్ధమనినారుయిందుచే దేవరునికాక వేరెవానిని విధవ వివాహ మాడవచ్చునని సూచింపబడుచున్నదిగాని కలియుగమందు విధవా వివాహము కూడదని బ్రహ్మపురాణమందు యచ్చటను చెప్పియుండలేదు మనువు నహాచెప్పియుండలేదు. ఇంకయు, అనుమానముండిన, విధవయగు స్త్రీ, బ్రంహచర్య వ్రతమునుష్ఠించితే, సంతానహీనురాలైనను, స్వర్గప్రాప్తిగలుగునని, చెప్పియున్నది.

శ్లో॥ స్మరణం కీర్తనం కేళి ప్రేక్షణం గుహ్యాభాషణం।
సంకల్పోధ్యవసాయశ్చ క్రియానిర్వృతిరేవచ ॥

పురుషుని స్మరణచేయకయుండుట, నోటిచేత,పురుషునిరొుక్క చర్యలను ఇతరులచే, అనుకొనకయుండుట, పురుషసంయోగ లేక యుండుట, పురుషుని జూడకయుండుట, రహస్యముగా పురుషునిచే, మాటలాడక యుండుట, నమ్మకముగా, వకనిమీాద మనస్సుచేయక యుండుట పరపురుష సాంగత్యమందు ప్రయత్నము జేయకుండుట, సాంగత్యము చేయుట, మనస్సున వ్యాకులము నొందుట, ఇవే మొదులుగాగలిగిన, (అష్టవిధమైథునాభావాత్ప్రశస్త, వర్ణిలింగి (బ్రంహచారి) యనబడుచున్నదిగాన. అష్టవిధమైథునములచే, ప్రశస్తమైనదే, బ్రంహచారి యనబడుచున్నది, యిప్పటికాలములో బ్రంహచర్య వ్రతమున నుష్ఠించక

యుండు పవిత్రంతువులకు నరకప్రాప్తి తప్పదుకదా. యట్లయినను నరక ప్రాప్తితప్పదు అని భావనచేసుకొని ఇట్లుప్రవర్తించకూడదా, ఇట్లు ప్రవర్తించుట, యిహలోక సుఖము జరుగును, పరలోక సుఖము నహి, జరుగుననుటకు (పరాశరుల) వాక్యమేకలదు. వుభయ భ్రష్టత్వ మునకు పాల్పడక దేహపోషణకలుగ జేసుకొనవలయును. అయితే యవరెవరిమతము. యేయేయుగములందు ఉపయోగపరచవలెననగా,

శ్లో॥ కృతేతుమానవాః ప్రోక్తాః త్రేతాయాం గౌతమాస్మృతాః।
ద్వాపరేశంఖలిఖితౌ కలౌపారాశరస్మృతాః॥

కృతయుగమునందు, మనుధర్మశాస్త్రమున్ను, త్రేతాయుగము నందు, గౌతముల ధర్మశాస్త్రమున్ను, ద్వాపరమందు శంఖలిఖితులధర్మశాస్త్రమున్ను, కలియుగమునందు పరాశరుల ధర్మశాస్త్రమునున్ను, అనుసరించి వర్తించవలెనని చెప్పియున్నది. కొన్నివిషయములు, అట్లను చెప్పియున్నారు. ఇట్లను సహాచెప్పియున్నారు. అటుయిటు చెప్పియుండు కారణముచే, మనకిష్టమైన దానియందు, మనము ప్రవర్తించవచ్చును ఈ విషయమై, ఇంకాఅనేక పంక్తులుగలవు. ఇచ్చట గ్రంథవిస్తర భీతిచే, కొన్నిమాత్రము చెప్పియున్నాను. వెలనాడు వారు ములికినాడు, వారు వంగిపురము వారు తెలగాణ్యాం, వారు ఈనలుగురు పరస్పరము ఇచ్చి తీసుకోవడము. చాయవచ్చును, ఈ విషయముగా అనేక పంక్తులు దృష్టాంతములు గలవు. వెలనాడు ములికినాడు, వంగిపురము తెలగాణ్యాం ఈనాలుగు గ్రామములు వకటేస్థలము నందుండినవి యనియు, కాలానుసరణి, ఈనాలుగు తెగలవారు, వారి వారి కిష్టమైన స్థలములయందు వచ్చి చేరియున్నారనియు ఈ నలుగురికి పరస్పర వివాహములు జరుగుచుండెననియు, చాలా, పురాతన గ్రంథములయందు తేటగానున్నది. జగద్గురువులగు శ్రీ శృంగేరి సచ్చిదానంద భారతీ స్వాములవారు 2 సంవత్సరములక్రింద మనభరత ఖండ

నివాసులగు బ్రాహ్మణులకు అనుజ్ఞ యిచ్చియున్నారని విన్నాను. (యేమన) పంచనాముల వారు (అనగా) వేల్నాడు, ములికినాడు, బడగనాడు, సీర్నాడు వేగినాడు. వీరు పరస్పరవివాహములు జేసుకోవచ్చుననియు, పంచకంబులు, పంచద్రావిడులు, వీరందరు, పరస్పర వివాహములు చేసుకోవచ్చునని అనుజ్ఞ దయచేసినారు. ఈ విషయములు మరకెవ్వరికిని తెలియకనె పరస్పర వివాహకార్యములు జరగడము, అనుచితములని, కొందరు పెడవాదములు జేయుచున్నారు. ఈ విషయమందు ఇంచుకైనను సందేహములేక ఈ నాలుగు తెగలవారు, పరస్పర వివాహములు కేసుకొనవచ్చును. ఈవిషయమును గమనించి, ఈనాలుగు తెగలవారు పరస్పర వివాహముచేసుకొని, భరతఖండమును వృద్ధిపరచుటకు ముఖ్యోద్దేశమిదియె, ఇప్పుడు ప్రస్తుతము, బెంగళూరు, మహిసూరు, ఈ ముఖ్యపట్టణములయందు వెలనాడు ములికినాడువారు, పరస్పర వివాహములు, జేసుకొనియున్నారు. ఈ విషయమందు, పరస్పర వివాహములు, జేసుకొనవచ్చునని, నిర్దేశించిరి. బ్రం ॥శ్రీ॥ మద్దగిరి, స్కూల్ హెడ్మాస్టరుగారగు నేదాథ్య ముల సంపన్నులైన, సమస్తశాస్త్రముల యందు పురాణేతిహాసములను ప్రసంగించు, మహానుభావులైన భూలోకమునందు, గొప్పకీర్తి సరస్వతియని కీర్తివహించియుండునట్టి, శ్యామశాస్త్రులవారికి, వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. ఈ విషయమున ఇంచుకయైనను సందేహములేక, నమ్మకముగా, ఈనాలుగు తెగలవారు ఈ పంచనాముల వారు పరస్పర వివాహములు చేసుకొనవచ్చునని, వారి యభిప్రాయముగలదు. భరతఖండనివాసులగు, ఓ భ్రాతలారా ముందు నేను చెప్పియుండు బాల్యవివాహము. వితంతు వివాహము, క్రింద కనుపరచియుండు వారికి పరస్పర వివాహములు. మొదలైనవి, చూచి, అందలి విషయములను గ్రహించి యువిదూష్యములని యెంచక, దేశాభివృద్ధికొరకు, పాటుపడుదురని, మిక్కిలి విధేయుడై, ప్రార్థ

నామాత్రముగా జెప్పియున్నాను. దేశము గోవుల ధర్మశాస్త్రము
లంతయు వకటేకదా, యీదేశమునకు వేరు ఆదేశమునకు వేరు
కలదా, ఈరీతి వచనములు జెప్పియుంకుట చూడ, వకరుమే వివా
హము కాకమునుపే రుతుమతి అయి దురాచారము నడచుచుండిన
స్త్రీనిచూచి అతనికి సహింపులేక అది దూష్యమని అతను చెప్పివుండ
వచ్చు, మరి వకరుమే సహింపుకలిగి అతను అట్లు చెప్పివుండవచ్చునని
తోచించవచ్చును గదా. యిదిగాక పూర్వముదలి మనపెద్దలు ధప్ప
ము గుడ్డలు గప్పుచు గట్టుచు, మంటిపాత్రలలో వంటజేయుచుండిరి యి
పుడు అవిపోయి మంచిబట్టలు వచ్చినవి మంచిపాత్రలు వచ్చినవి అలా
గుననే పితురాచారమని వాట్లని మనము అనుభవింపరాదా పిత్రువులు
ఆచరించుచుండిన విషయములన్నియు మనము పునహా వారిలోకి
దెచ్చిపట్టుయున మన పిదితురాచారమె అదికాక స్త్రీలయందుమాత్రము
పితురాచారము మాయందులేదా దేశమందంతటను వకటేశాస్త్రము
వుండగా దేశములలో యన్నివిషయములు మారినవి మనకుమాత్ర
ము బుద్ధితక్కువైై వర్తించుచున్నాము. అట్లు వర్తించక బాల్య
వివాహము విడచి, రుతుమతి వివాహములు బాల విధవావివాహములు
జేయుచు ఐకమత్యము కలిగి దేశాభివృద్ధికై పాటుపడుచుండవలెను
బాల్యవివాహముజేయక రుతుమతి వివాహముజేసిన సంతరం విధవయైన
వనితకు పునర్వివాహము జేయకూడదు బాల్యమందు వివాహమై రుతు
మతికాకముందు బతి చనిపోయినను రుతుమతియైన బిమ్మటను పతి సం
భోగములేని ముందు బతి జనిపోయినను పునర్వివాహముగావచ్చును.
పతిసంభోగానంతరం పునర్వివాహము దూష్యము మంటియందు అను
పిల్లలకు బతి చనిపోయిన పునర్వివాహముజేసి సత్కులమునందు వని
పాటులకు గలుపుటకు యిష్టములేనియడల ఆ తెగను వేరె వుంచ
వచ్చును భోజన ప్రతిభోజనములు గావచ్చును అది నహా వారివారి
యిష్టానుసరణి గావచ్చునుయీలాగునర్వ్వలుగమనించి ప్రవర్తించవలెను.

⇒ పురుషవిద్యా. ⇐

స్త్రీలువిద్య నేర్చిన పురుషులను విద్యాహీనులని, దూషించుచు న్నారని చెప్పియున్నాను. యీ కారణమునుబట్టి పురుషులు విద్యను చక్కగా అభ్యసించవలనే కాని స్త్రీలు కొంచెముగా విద్య నేర్వవలెను,

శ్లో॥ విద్యానామనరస్యరూపమధికం ప్రచ్ఛన్నగుప్తంధనం ।
విద్యాభోగకరీయశస్సుఖకరీవిద్యాగురూణాంగురుః ।
విద్యాబంధుజనోవిదేశగమనేవిద్యాపరాదేవతా ।
విద్యారాజసుపూజ్యతేనహిధనం విద్యావిహీనఃపశుః ॥

విద్యపురుషునికి మంచిరూపమునిచ్చును రహస్యముగా దాచిన ధనముగాను, భోగము నిచ్చునదిగాను, మంచికీర్తియుతునిగా జేయ దగినదిగాను, మంచిసుఖమును జేయదగినదిగాను, సమస్తమైన వారిని శిష్యులునుగా జేయదగినదిగాను, దేశమందరిని బంధువులనుగా జేయుద గినదిగాను, సమస్తదేశములను జూపించునదిగానున్న ముఖ్యమైన దేవత సహాయముగా నుండినట్లుండును. రాజులచేత సహాపూజింపబడును. ఎంతధనము వుండినను ప్రయోజనము లేదు, విద్యలేనివాడు పశువుతో సమానము.

గీ॥ త॥ విద్యయొసగును వినయంబువినయమునను ।
బడయుపాత్రత పాత్రతవలన ధనము ।
ధనమువలనను ధర్మంబుదానివలన ।
నైహికాముష్మిక సుఖంబులందునరుడు ॥

విద్యనేర్చిన వినయముకలుగును, వినయముచే, యితరులచేత యిష్పించుకొనుటకు శక్తుడగును. యిప్పించుకొనుట శక్తుడగు కారణ మున, ధనముకలుగును, అధనముచే, ధర్మబుద్ధి పుట్టును. ధర్మబుద్ధిచే, యిహాలోక పరలోకసుఖములు పొందగలడు,

శ్లో॥ రూపయవ్వనసంపన్న విశాలకులసంభవాః ।
విద్యాహీనానశోభంతే పాలాశకుసుమంయథా ॥

మంచిరూపవంతుడై నప్పటికిని, యవ్వన ధనవంతుడైనను, మంచి కులమందు జన్మించినను, మోదుగ పుష్పమువలనే, విద్యలేనివాడు ప్రకాశించడు.

శ్లో॥ ఏబాలభావేనపఠంతివిద్యా కామాతురాయవ్వనసష్టచిత్తాః ।
తేవృద్ధభావేపరిభూయమాన దహంతిగాత్రంశిశిరేయథాబ్జం ॥

బాల్యములో యవ్వడు విద్యనేర్వక పోవునూ, యవ్వనమునందు కామాతురముచే, మనస్సు చపలమైనవారలై, వర్తించుచున్నారు, వృద్ధత్వమున మంచి సభలకుపోయిన ద్రోప్పించు కొనినవారలై, అప్పటిలో బాల్యమందు విద్యనేర్వక పోతినే, కుంతికాయి అయితినే దైవమా నాయొక్క జన్మకీర్తికి కారణముకాకపోయనే, అని హృదయము కుళ్లుచున్నది, కాబట్టి హే మిత్రులారా, విద్యతో సమానమైనది. యేవదిలేదు, సర్వప్రయత్నములలో, విద్యయే ముఖ్యకారణము.

శ్లో॥ మాతేవరక్షతిపితేవ హితంనియుంక్తే ।
కాంతేవచాభి రమతిత్యపనీయ్యఖేదం ।
కీర్తించదిక్షువితనోతి తనోతిలక్ష్మీం ।
కింకింనసాధయతి కల్పలతేవవిద్య ॥

విద్య తల్లివలెను సంరక్షణ చేయుచున్నది. తండ్రివలనే, హితమును బోధించుచున్నది. భార్యవలనే, సుఖము నిచ్చుచున్నది, ఖేదమును బాపుచున్నది, దిక్కులయందు, కీర్తిని ప్రచురము చేయుచున్నది. లక్ష్మిని యిచ్చుచున్నది, యేమిటినికానే అసాధ్యముగా చేయను, అన్నిటిని సాధ్యముగా చేయును కల్పలతతో సమానమైన, విద్యను సాధింప వలెను.

శ్లో॥ గాఢంగుణవతీవిద్యా నముదేవినయంవినా ।
మూఖాణాపవముదేభూయా న్మహాత్మ్యవినయాన్వితా ॥

హెచ్చైనగుణము కలిగినవిద్య, వినయములేకున్న ప్రకాశిం
చదు విద్య ఉండినవానివద్ద వినయముండిన, అందరివద్దను శోభించ
బడును, గాన విద్యయే, ధనమునకు ముఖ్యకారణము ధనముచేతనే,
సర్వకార్యములు జయప్రద, మగును.

ధనము దానిచెడుపు.

శ్లో॥ ప్రకాశయత్యహంకారం ప్రవర్తయతితస్కరాన్ ।
ప్రోత్సాహతిదాయాదాన్ లక్ష్మీఃకించిదుపస్థితా ॥

శిరికొంచెము వచ్చినదై, అహంకారమును పెంపుజేయును, దొం
గలును రప్పించును, జ్ఞాతులను, ప్రోత్సాహపరచును.

శ్లో॥ శృణ్వంతివవపృచ్ఛంతి పశ్యంతోపినజానతే ।
విశంబనానిధనినాః స్తోత్రాణీత్యవమన్వతే ॥

ధనవంతులు విన్నదానినే అదియేమని యడుగుచుందురు కని
యుం తెలిసికొన జాలకుందురు. తమనుయితరులు, పరిహాస్యజేయుచుండిన
ను, స్తోత్రము జేయుచున్నారని, తలంచుచుందురు, ధనమురాగానే వివే
కము పోవునని యభిప్రాయము.

శ్లో॥ తృణమాత్రంగ్రహావేశో యామమాత్రంసురామదః ।
లక్ష్మీమదస్తుమూఖాణా మాదేహమనువర్తతే ॥

గ్రహములయొక్క ఆవేశము తృణమాత్రమై యుండును, కల్లు
యొక్క మదము, జాముసేపుమాత్రము యుండునుగాని, మూఢులకు,
శిరివలన గలిగిన మదమైననూ, దేహముండువరకు నివర్తింపనేరదు గాన
ధనము వుండినపుడు, పొగుడుచేత లోభిగానుండక దానధర్మ పరోపకా

రములు చేయుచు ప్రవర్తించవలెను, లోభివిషయము కొంచెముగా ముందు చెప్పి యున్నాను. ఇప్పుడు చెప్పబోవుచున్నాను.

లోభి.

శ్లో॥ కుష్కోపవాసోధర్మేషు ఔషధ్యేషుచలంఘనం ।
జపయజ్ఞశ్చయజ్ఞేషురోచతే లోభశాలినాం ॥

లుబ్ధులకు సకలవ్రతములలో కటిక యుపవాసముందు వ్రతమే శ్రేష్టము, సకలచికిత్సలలో, లంఘనమే పరమౌషధము, సకల యజ్ఞములలో, జపయజ్ఞము సర్వోత్తమమని, దోచుచుండును. ఇందుచే, లుబ్ధాగ్రేసర. చక్రవర్తులకు, అన్నివిషయముల, ధర్మము బోవునవేవియు సరిపడవు.

శ్లో॥ కింవక్ష్యతీతిధనికా ద్యావదుద్విజతేమనః ।
కింప్రవక్ష్యతిలుబ్ధోపి తావదుద్విజతేతతః ॥

ధనములేనివాడు ధనమడుగుటకై, ధనవంతుని యింటికివచ్చి, అడిగిన నేమనునోయని, భయపడుచుండును, వీనిని చూచిన, ధనికుడును, వీడేమడుగునో యని, భయపడుచునే యుండును. లోభి ధనము విడుచుటకు, ప్రాణము విడుచువానివలె, భయపడుచుండును.

శ్లో॥ సర్వమాతిథ్యశాస్త్రార్థం సాధవః కుర్వంతిలోభినః ।
భిక్షాకబళమేకం వహిపశ్యంతిమెరువత్ ॥

అతిథికి పెట్టు భిక్షాకబళము మేరుపర్వతముతో సమానమని, శాస్త్రములందు చెప్పబడియున్నది. లుబ్ధులు భిక్షాకబళమును మేరుపర్వతము సమానముగా జూచి, భిక్షము పెట్టజాలకుండుటచేగాన, యాశాస్త్రార్థము వీరికి ప్రత్యక్షముగా గనబడుచున్నది.

శ్లో॥ లుబ్ధానాంయాచకశ్శత్రు శ్చోరాణాంచంద్రమారిపుః ।
జారస్త్రీణాంపతిశ్శత్రుః మూర్ఖాణాంబోధకోరిపుః ॥

బుద్ధుడు యాచకుని శత్రువుగాచూచును, దొంగలు చంద్రుని శత్రువుగాచూతురు. జారస్త్రీపతిని శత్రువుగాచూచును, మూర్ఖులు బోధచేయువానిని, శత్రువుగాజూతురు. ధనమువుండి, లోభియైన వానికి లేకా, ధనముకలవానికే, సంపద్రోగమను, వకరోగముకలదు.

శ్లో॥ వికృతయతిగాత్రయష్టిం వాచంమూకయతి నయనమంధయతి ।
ఖధిరయతికర్ణకువారం సంపద్రోగోయమద్భుతంజగతి ॥

సంపత్తుకలవాడు, వికారముగా చేష్టలుజేయుచు, దేహమును యేదో వకరీతిగా, కదలించుచుండును. యెవరైనను వచ్చి మాట్లాడించిన తటాలున మాటలాడక యేదోవక విధమైన, మదముచేత, మాటలాడక మూగివానివలె వుండును. యన్నిమారులు చూచిన మనుష్యులనైనను యేదోవక విధమైన గర్వముచే, యెన్నడో చిన్నచూచినట్లుండె నని చెప్పును. చెవిటివానివలే, విన్నదానినే తిరిగి యేమనియడుగును, గాన సంపద్రోగములచే యుక్తమైన, వారల చెంతకుబోయి, యాచించుట మహానీచపు పనికదా.

యాచ్ఞాదూషణ.

శ్లో॥ దీనాదీనముఖైస్సదైవ శిశుకై రాకృష్టజీర్ణాంబరా ।
క్రోశద్భిఃక్షుధితై ర్నిరన్నవిధురా దృశ్యానచేద్గేహినీ ।
యాచ్ఞాభంగభయేనగద్గదగళ త్రుట్యద్విలీనాక్షరం ।
కోదేహీతివదేత్ స్వదగ్ధ జఠర స్యార్థే మనస్వీపుమాన్ ॥

దరిద్రులగుటచేత, దీనమైనముఖము గలవారలై, ఆకలిచేత, బాధింపబడుచు రోదనముచేయుచున్న బాలురచేత, లాగబడుచున్న, వస్త్రముకలదియును, (అనగా) "అమ్మా అన్నమే అమ్మా పొప్పులే" అనునట్టి బిడ్డలతోగూడుకొనిన, భార్యయందు, ప్రియముచే లోకములో ధీరుడైన యేపురుషుడు, పొట్టకొరకై యాచించినయడల, స్వార్థ

మైపోవునేమోయను భీతిచేత, భిన్నభిన్నములై, మధ్యమధ్య నిలిచి పోవుచున్నవియును, అయిన యుత్తరములు కలుగునట్లుగా, దీనుడై అయ్యా నాకు ఏమైనా సహాయముచేయుమని యాచించుటకును, అడు గకుండుటయే మంచిదైనందువల్ల,—

శ్లో॥ ఉత్తమామాననిచ్ఛంతి ధనమానౌహిమధ్యమాః ।
అధమాధనమిచ్ఛంతి మానోహిమహతాంధనం ॥

ఉత్తములు గౌరవమును గోరుదురు మధ్యములు, గౌరవమును ధనమును గోరుదురు. అధములు ధనమునే గోరుదురు. ఉత్తములకు, గౌరవమే ధనముకదా. (అయితే) మనమిట్లు చెప్పుటవలన ప్రయోజన మేమి.

శ్లో॥ నబంధుమధ్యే ధనహీనజీవనం ॥

బంధువులమధ్య నిర్ధనుడై బ్రతుకియుండుట, శ్రేష్ఠమైనదికాదు, అయినను.

శ్లో॥ త్యజంత్యసూన్ శర్మచమానినోవరం ।
త్యజంతినత్వేక మయాచితవ్రతం ॥

మానవంతులు, ప్రాణమైనను విడుచుచున్నారుగాని అయాచిత వ్రతమును విడువరు. పైనచెప్పినవారలు బంధువులనైనను యాచించు దురు. వారికి యీప్రమాణములు చెడ్డవేకదా. చెడ్డవైనను వారిస్వభా వము పోవునా.

శ్లో॥ స్వభావాయాత్యకోయస్య సజహాతికదాచన ।
అంగారశ్శతధౌతేన మలినత్వంనముంచతి ॥

“ఇతి చాణక్యధృతం” యన్నుడు వానిస్వభావమెట్టిదో దానిని విడవడు బొగ్గునూరు పర్యాయములు కడిగినను బొగ్గునలుపు పో వదు.

శ్లో॥ అర్థాతురాణాం నగురుర్న బంధుః

ధనార్జనము చేయువారికి గురువుబంధువని, తెలియక యాచింతురు అటుయాచింది కూడబెట్టిన.

శ్లో॥ అర్థానామార్జనే దుఃఖం ఆర్జితానాంచరక్షణే।
నాశేదుఃఖంవ్యయేదుఃఖం కిమర్థం దుఃఖభాజనం॥

ధనము సంపాదించునప్పుడు దుఃఖము సంపాదించిన, కాపాడునప్పుడు దుఃఖము, అదిపోయినయడల దుఃఖము, ఖర్చగునప్పుడు దుఃఖము, యిట్టి దుఃఖమునకు పాలగుటయేటికి, అనిన ధనమువలదనుటకాదు. ధనము వుండుట మంచిదే.

శ్లో॥ మాతానిందతినాభినందతిపితా భ్రాతానసంభాషతే।
భృత్యఃకుప్యతినానుగచ్ఛతిసుతః కాంతాచనాలింగతి।
అర్థప్రార్థనశంకయానకురుతే ప్యాలాపమాత్రం సుహృత్।
తస్మాదర్థముపార్జయశ్రుణుసఖే హ్యర్థేనసర్వేవశాః॥

"ధనము" చేత లేనివానిని, తల్లిదిట్టును, తండ్రి సంతోషించదు, సోదరుడు మాటాడడు సేవకుడు కోపగించును. కొడుకు వెంటరాడు భార్య కౌగిలించుకోదు, స్నేహితుడు డబ్బడుగననే యూహతో, కండ్లకగపడడు, కావున నామాటవిని, "ఓమిత్రులారా" ధనము సంపాదింపుడు, ధనముచేతనే యెల్లవారలు, వశులవుదురు, లోకములో దరిద్రుడైనను కష్టమే, ధనవంతుడైనను కష్టమే, యని కదా చెప్పియుండునది, ధనవంతుడైనప్పటిలో, లోభిగానుండుటనే కష్టము, లోభిగాలేక దాతయైయుండిన కష్టము లెందుకుగలుగును, దాతృత్వముచే కష్టములన్నియు తొలిపోవును, అందరు బంధువులే, అందరు దగ్గరవచ్చువారలే, రాజాధిరాజునైనను వశ్యము చేసుకొనవచ్చును, యిచ్చుటలో యింతొకటి వున్నది.

దత్తాపహారము.

శ్లో॥ అవదర్కురుతే వదర్కురుతే వదన్న పినకురుతే।
ఉత్తమ మధ్యమ నీచాః పనసాంమ్రఃపాటలీవృక్షాః॥

చెప్పకనేయిచ్చువాడు, చెప్పియిచ్చువాడు, తెప్పియివ్వనివాడు, ఉత్తమ, మధ్యమ, నీచులనియు, పనస, మామిడి, దాసాన, చెట్లతో సమానులనియు చెప్పుదురు "అదియట్లులనగా" ఋతువాసన్నమైనతో డనే పనసచెట్టు, పుష్పమువేయకనే, కాయకాచును, చప్పకయిచ్చు వాడు పనసచెట్టుతో సమానమని చెప్పుదురు. మామిడిచెట్టు, ఋతు వాసన్నమవుతూనే పుష్పమువిడచి కాయకాచును. చెప్పియిచ్చువాడు, మామిడిచెట్టుతో సమానమని చెప్పుదురు. దాసానపుచెట్టు, పుష్పము విడచి, చూచుటకు అందముగా నుండును. అదియెప్పుడు వుదిరిపోవు నో, యెవ్వరికిని తెలియకనే, వుదురిపోవునుగదా, చెప్పినను యివ్వ నివాడు దాసాన చెట్టుతో సమానమని, చెప్పుదురుగాన, నిర్భాగ్యులైన నీచులు, యిస్తామని, ఆశను కల్పనచేశి,యివ్వకుందురు. యిది యట్టిక్రూర కార్యమో యోచించుడి, (ఇదిగాక) యిచ్చినదానిని వెనకకు దీసుకోవడ ము, మాటయిచ్చి తప్పడము. మహాఘోరవాది, నరకమనిశాస్త్రమునందు చెప్పబడియున్నది, (యితిహాసము) వైకుంఠవాసుడగు, నారాయణుండు లోకకంటకులగు రావణ కుంభకర్ణులవధార్థమై దశరథ రాజగర్భంబున కోటిసూర్య ప్రకాశమానుడై, సంపూర్ణాంశచేత జన్మించి తాటకిని వధి యించి, అహల్యాశాప విమోచనంబుచేసి, సుబాహునిపోనడచి, విశ్వా మిత్ర యాగంబుగాచి, మునులకు మోదంబుబుట్టించి, హరవిల్లువిరచి, సీతను పెండ్లియాడి, పరశురాముని భంగపరచి, అయోధ్యప్రవేశించి. తండ్రియాజ్ఞచే, భార్యాతమ్మునియుతుడై, దండకారణ్యంబు ప్రవేశించి మునులకు దర్శనంబిచ్చి తమ్మునిచే, శూర్పణఖముక్కు చెవులుగోయించి ఖరదూషణ త్రిశిరాది రాక్షసుల సంహరించి లోకకంటకుడగు రావణు,

చే, భూజాత అపహరింపబడినదికాగ, మాయామృగమను మారీచుని సంహరించి, సీతను వెదకుచు, జటాయువునకు అగ్నిసంస్కారముగా వించి, శబరికి కైవల్యపదవి నొసగి, సుగ్రీవునిచే సఖ్యంబుగావించి, వాలిని వధియించి, సుగ్రీవునకు కిష్కింధ రాజ్యపట్టాభిషిక్తము జేసి, ఆంజనేయులచే, సీతక్షేమమరసి, డెబ్బదిరెండు వెల్వల కపిసైన్యముచే, దండు వెడలి, వారిధిగట్టించి, మేఘనాథ, కుంభకర్ణ, అతికాయ, మహాకాయ, మహోదర, మహాపార్శ్వ విరూపాక్ష, అకంపన, రక్తాక్ష, హరిణాక్ష, రావణుడే మొదలుగాగలగిన, సంఖ్యకు మిక్కుటమైన, మూలబలమును రావణుని వధియించి, సీత అగ్ని ప్రవేశంబు చేసినపిదప సీతతోగూడి, విభీషణసుగ్రీవ, ఆంజనేయ, జాంబవ, దంగద, నల, నీల, మైంద, ద్వివిద, శరభ, రుషభ, కేసరి, గవాక్ష, హరిరంభ, సుషేణ, గజ, గవయులతో గూడుకొన్నవాడై, రామచంద్రుండు, లంకాపట్టణమును, జూడవలెనను వుద్దేశముతో, పూర్వద్వారమున, మొదట కోట.—

శ్లో॥ శతయోజనవిస్తీర్ణం త్రింశద్యోజనమాయతం।
అష్టద్వారంపురీంలంకాం॥

అనునట్టి విస్తీర్ణముగల యిట్టి లంకాపట్టణముయొక్క మొదటి కోట పూర్వద్వారమును, ప్రవేశించిన వాడుకాగా, పూర్వద్వారమునసే రావణాసురుడు, పౌర్ణమియందు పండువెన్నెలలో, సురకామినులతో, సురతదేల్చు వజ్ర, వైడూర్య, మాణిక్య, గోమేధికంబులచే, చెక్కబడియుండు. పుష్యరాగశిలనుజూచి, శ్రీరామచంద్రుండు, తనమనస్సున నిట్లని దలంచె, "యహాహా" ఇదియంతరమ్యంబు, దీని చూచినమాత్రమునసే, జాళువాబొమ్మవలె నామనస్సు దీనియందు ఆవరింపబడియున్నది, పూర్వద్వారమునసే, యిట్టి రమ్యమగు వస్తువునుజూచి తిని యికలంకయంతయూ జూచిన పట్టణమును విడిచిపోవ బుద్ధిపుట్టునున్నదో, లేదో, యీపుష్యరాగ శిలను దీసికొనిపోయి అ

మోధ్యాపట్టణ పూర్వద్వారమందుంచిన, యంతకో ఖాయమానముగా నుండునని దలంచుచుండగా చిరంజీవియయి బహుకాలమువాడగు జాం బవంతుండు. శ్రీరాములు మనస్సున దలంచినది. తెలుసుకొన్నవాడై, వేగిర, శ్రీరాములను నమస్కరించి, శ్రీరాముల యెదుటనిలచి, చేతులు జోడించుకొని, యిట్లనుచున్నాడు. శ్రీరామచంద్రా, తాము యీలాగు యోచనచేయుట యుక్తమా.

శ్లో॥ ఇంద్రందద్వ్యక్షమముంథ పూర్వజలధింపంచాననంపద్మజం।
శైలాన్వక్షయుతాన్ హయానపితథా లక్ష్మీపతింపింగళం।
వార్ధింశుద్ధజలం శివంశితిగళం కామంచసద్విగ్రహం।
జానేసర్వమిదం రఘూద్వహపతే దత్తాపహారంవినా॥

ఇంద్రునకు రెండుకండ్లు వుండగా జూచియుంటిని యిప్పుడు వెయ్యికండ్లు కలవాడుగానున్నాడు. బ్రంహకు అయిదు ముఖములుండ గా చూచియుంటిని, యిప్పుడు నాల్గుముఖములె సముద్రమును దరు వక మునుపు జూచియుంటిని, సముద్రమును దరచియున్నారు, కొండ లకు, గుఱ్ఱములకు రెక్కలువుండగా చూచియుంటిని, యిప్పుడు లేవు, లక్ష్మీపతియగు నీవు పీతవర్ణమైన వన్నెగా నుండినప్పుడు చూచియుంటిని, యిప్పుడు పచ్చనైన శరీరము గలవాడుగానున్నావు. సముద్రమందుద కము మంచినీళ్లుగానుండ జూచియుంటిని, యిప్పుడు క్షారోదకముగా నున్నది. పరమేశ్వరుని కంఠము తెల్లగానుండ చూచియుంటిని, యి ప్పుడు నల్లగానున్నది, మన్మథుడు మనుష్యునివలనే, సద్విగ్రహముగా నుండడము చూచియుంటిని, యిప్పుడు మన్మథుడు ఆకార రహితుడై నాడు రామచంద్రా, యివన్నియు నేను చూచినాను. యిచ్చిన దానిని వెనక్కు తీసుకొను పటువంటివానిని, మాటయిచ్చి లేదు అనువానిని, నేనుగానను మహాత్మా, తాము సముద్రంగట్టుననే, విభీషణునికి. లంకా రాజ్యము పట్టాభిషేకముచు జేసి, లంకను విభీషున కొసంగియున్నారు.

అతనికి తాము దారబోసినట్టుగా లేదా లంకలోనున్నవన్నియు, అతని విగావా, తాము పునహః వెనుకకుతీసుకోవలెనని యోచించడము. మంచిదిగాదు రవరవాది నరకములకు కారణముగదా, తాము యీలాగు యోచించకూడదని చెప్పగా శ్రీరాములవారు లంకాపట్టణములో ప్రవేశము జాయకనే, వెనక్కువెళ్ళిరని, మనగ్రంథములలో జెప్పియున్నది, గాన యిచ్చిన దానిని వెనక్కుతీసుకోక అడినమాట తప్పక, సజ్జన సహవాసముజేయుచు, దుర్మార్గులతో సహవాసముజేయక యుండవలెను సజ్జనులగు మిత్రులు మంచిసమయమునకు బనికివచ్చుచుందురు.

మిత్రత్వము.

శ్లో॥ వాగ్వాదశ్చార్థసంబంధః పరోక్షే దారభాషణం।
యత్రమిత్రత్వ మిచ్ఛంతి తత్రత్రీణిన కారయేత్ ॥

మిత్రత్వముండుచోట మూడు విషయములు, విడవవలయునని జెప్పియున్నది. వాగ్వాదము చేయరాదనియు, లావాదేవి చేయరాదనియు, మిత్రులులేని సమయమందు, మిత్రునిభార్యతో, మాటలాడుచుండరాదనియు, జెప్పియున్నది "హేసోదరులార" మిత్రత్వ ముండుచోట, యీ మూడుకార్యములు విడిచిపెట్టుడి. యిది విడువక మిత్రుల యొక్క భార్యలతో సహవాసముజేయుట యంతక్రూరకార్యమో. యన్నిపాపములకు మూలమో యోచించుడి, అయితే యీవిషయము. కొందరు స్త్రీలు గమనించరు, నాభర్తకు యితడు మిత్రుడే, నేను యితనిని మోహించితే, వారిద్దరికి శత్రుత్వములుబుట్టునే, అనియోచించరు. మీరైనను యీవిషయమును గ్రహించి, వర్తించుడి. యిదియునుగాక, కొందరి పద్ధతులును జెప్పుచున్నాను, వొకడు దరిద్రుడు, వానికి మంచిరూపవంతురాలగు భార్యగలదు. వానికి అందరు మిత్రులే, అందరు సహాయము చేయువారలే.

శ్లో॥ శూరాశ్చ కృతావిద్యాశ్చ రూపవత్యశ్చ యోషితః।
యత్రయత్ర గమిష్యంతి తత్రతత్రకృతాదరాః॥

శూరులైనవారలు, విద్యనేర్చినవారలు రూపవంతులగు స్త్రీలు యచ్చటికి బోయినను సన్మానింపబడుదురు రూపవంతురాలగు, అతని భార్యకొరకై, అతికామముచే, అతిస్నేహితుడుగా నుందురు.

శ్లో॥ అతిదానాద్ధతఃకర్ణః అతిలోభాత్సుయోధనః।
అతికామాద్దశగ్రీవః అతి సర్వత్రవర్జయేత్॥

అతియగు దానముచే, కర్ణుడుచనిపోయెను, అతిలోభముచే, దుర్యోధనుడు నాశమొందెను. అతికామముచే రావణుడు మృతినొందెను. కాబట్టి, యీలాగు తెలియక, అతిగా అతనితో స్నేహితము. ఆమెయందు అతికామము కలిగి, కన్నుమిన్ను తెలియక స్నేహితము చేయుచున్నాడు. అట్టిసమయములో, యౌవనితపతివ్రత భావమువహించి యుండవలసినది ముఖ్యాంశము.

➤➤ స్త్రీ ధైర్యము. ➤➤

శ్లో॥ అశక్తస్తస్కరస్సాధుః కురూపాచేత్ పతివ్రతా।
రోగీచదేవతాభక్తోవృద్ధావేశ్యాతపస్వినీ॥

శక్తిలేని దొంగ యోగ్యుడు, కురూపముగల స్త్రీ పతివ్రత రోగముగలవాడు దైవభక్తుడు, ముసలిభోగముది తపశ్శాలిగా నుందురు. రూపువంతురాలగు స్త్రీ పతివ్రతగానుండడము ముఖ్యముకదా, "లజ్జాస్త్రీభూషణం" యామె సిగ్గుఅనే భూషణముచే, అలంకరింపబడినదై మొగునికి స్నేహితులైనవారితో మాట్లాడక, మాట్లాడినను ఎంతయో, అంతియే అట్లుఉండక విశేషముగా మాట్లాడుటచే, యీ కాముపురుషుడు, అనుకొనుచున్నాడు, నాయందు చాలాఅనురాగము కలిగియున్నది, నాతో బాగమాట్లాడుచున్నది, అనుకొనుచు మరింత మాటి మాటికి ఇంటికి రావడమున్ను, యామెయు తను పైగమొదలు

గాగల సైగలు చేయడమున్ను, యీలాగు వర్తించుచుంటున్నారు. అప్పటిలో యీపతివ్రత యీవిషయములు మనస్సునకు వచ్చినదై, చాలా వ్యసనపడుటకు కారణమాయె, చూచితిరా హేతల్లులారా హేసోదరీమణులారా, మీరు పాతివ్రతలక్షణములను తెలిసికొని, పతిని యల్లప్పుడు, మనస్సున ధ్యానించుచు యుండుడి, పరపురుషుడు యవడైనా, నీపతి ఉన్నాడా అని ఏకవచనముగా, అడిగిన, ఉన్నాడప్పా, లేడప్పా అని చెప్పండి. అప్పుడు, దురుద్దేశముతో వాడు వచ్చినను, గర్వభంగమగుచున్నది లేక మీరునహా అట్లనే మాట్లాడిన, వానికి మరింత ప్రోత్సాహము యిచ్చినట్లగుచున్నది. వాడు పోకిరి మాటలేకాని కనుసైగలేకాని, చేసిన యింతామాతాము అని ఉంచవద్దండి తక్షణమే ముఖముమీద కొట్టండి, అప్పుడే ముఖముమీదగొట్టి నట్లయిన పురుషునకి ధైర్యముచెడును. లేక మాతామని ఉంచిన రాగా రాగా.

చ॥ ముదితనుచూచి మోహముచమోముచ మోముచుగూర్పనెంచుచుర్ ।
కదసినవేళ గిటను కంతునిరంతుల దేల్పనెంచుచుర్ ।
చదితరనీలవేణులకు తన్మ్రుకులీలలు పన్యసించుచుర్ ।
మదవతిపై నిరంతరము మానని ప్రేమము దాల్చునంతిలర్ ॥

యిట్లుమోహము మిక్కుటమయి పురుషునికి ధైర్యముజాస్త్రీ అగును ధైర్యముజాస్త్రీ అయినపిమ్మట మీరు ముఖముమీద గొట్టినను వాడు యేమికూశినా కూయుచున్నాడు. మగవాండ్లు వదిజనము ఉండుచోటికి పోకండి, శృంగారనాటకములు చూచుటకు పోకండి, శృంగారగ్రంధములను జదువక పతివ్రత చరిత్రలే, జదువుచు ప్రతిదినమును తులశిపూజను జేయుచు, మీసొమ్మును మీపతి అపహరించి, పాడుచేసినను. మిమ్ము గొట్టిదిట్టినను యట్టి కురూపవంతుడైనను, యంత బుద్ధిహీనుడైనను. అతనిని దిరస్కరించక అతని కనుగుణ్యముగా నడచుకొన్నను, వచ్చిన అతిథి అభ్యాగతులను ఆదరించి అన్నముపెట్టుచు

పతి అనుజ్ఞనుమీరక పతికి యిష్టురాలయి పతిసేవజేయుచు, పతివ్రత
లై వర్తించవలెను "సోదరీమణులారా" మీకు మరియొకవిషయమును
భోధించుచున్నాను. మీపతి ఉండినను లేకుండినను, మధ్యాహ్నకాల
మునకు ఆకలిచే, పీడింపబడుచు యెవరువచ్చినను, మాయింటిలో అ
య్యేదిలేదని, జెప్పవద్దండి. ఒకవేళ మీపతి యింటియందుండి, వచ్చిన
వారిని కొసరువేసి అయ్యేదిలేదు అని అతడు చెప్పినా పతికి మంచి
మాటలచే, బోధించి, వచ్చినవారిని సత్కరించండి (యీవిషయమై
మీపతికి ఎదురాడినట్లు కానేరదు) వడ్డించు సమయములో ఒక పిడికె
డన్నము పాత్రలోదెచ్చి "వేతునావద్దా, వేతునావద్ద" అని క్రేష్టలు
చేయకా భోజనము చేయువారి భావనచూచుకొని, కడుపు నిండునట్టు
గా వడ్డించండి, లోకమునందు యింకా నొకటి జేయుచున్నారు. యిత
రులు, తనవారు ఒకపంక్తిలో కూర్చొని యుండగ, తనవారికి వడ్డించు
విధమేవేరు, యితరులకు వడ్డించువిధమె వేరు, చూచితిరా యెంతక్రూ
రకార్యమునకు పాల్పడుచున్నారు. ఈలాగు కడుపు నిండువరకు వడ్డిం
చక యుండినను. పంక్తిలో ఒకరికి ఒకరీతి, ఒకరికి ఒకరీతి, పంక్తిభేదము
చేసినను, పురుషుడేకాని, యువతియేకాని, తాను మంచిమంచి పదార్థ
ములను దినుచు, యితరులకు కదాన్నము ఇడినట్లయిన, మహారౌరవ
వాది నరకప్రాప్తియనియూ యింకా విశేషపాపమును చెప్పుచున్నారు.

("నరకప్రాప్తి విషయ మున్నదని.")

మీరు పంక్తిలో కూర్చొనియుండగా మీకు యితరులు ఆలా
గు కడుపు నిండకుండునట్లు వడ్డించిన, మీపరమాత్మకు యెంత సంక
టము కలుగుచున్నదో యోచించుడు. తల్లులారా పంక్తిభేదముచేయ
కా, యెవ్వరు వచ్చినను మాయింటిలో భోజనానకు వసతిలేదని జె
ప్పక వచ్చినవారల ఆదరించుచు పతివ్రతలై వర్తించండి. నేనిదా
ముందుచెప్పిన విషయములు యిప్పుడు చెప్పువిషయములు ముందు

చెప్పలేనట్టి విషయములు మీరు దెలుసుకొని, పతివ్రతలై వర్తించు విషయములే, చెప్పితిని, యికముందు నహా చెప్పెదను, మీరు వినకుండిన.

శ్లో॥ కింకరిష్యతివక్తారః శ్రోతాయత్రనవిద్యతే।
నగ్నక్షపణకేదేశే రజకఃకింకరిష్యతి॥

వినువాడు లేనప్పటిలో, చెప్పువారు యేమిజేయుచున్నారు. మానము మర్యాదలు విడనాడి, బట్టలు లేకనే పారాడుదేశములో, చాకలవాడు యేమిచేయుచున్నాడు నేను చెప్పినవిషయములు, మీరు చక్కగా గ్రాహ్యముచేసుకొని, వర్తించుచు, కీర్తిని వహించి, అపకీర్తి పాలుగాక, స్వర్గమును, బొందండి, కడకు మీరు రెండు మూడు మాటలు; పురుషుని చక్కగా ద్రిష్టించి జూచిన, పురుషుని మనస్సు వికల్పమగుచున్నది. మీరు ధైర్యమిచ్చిన, పరపురుషుని ప్రయత్నము సాగుచున్నది. మీరు ధైర్యమీకున్న రాజాధిరాజైనను, మిమ్ము నేమి చేయజాలడు. మీరు పురుషులకు కొంచం మనశిచ్చినట్టుగా దోచిన కార్యము చెడును మీరు మనస్సీయకున్న, యట్టి బలవంతుడైనను, యట్టిధనవంతుడైనను, దిగులుబడి, మీరోమమైనను గదలించలేడు, ఇది నిశ్చయము. ఇది ప్రమాణము. పురుషులు బలాత్కారముచే, స్త్రీని చెరచనని లోకములో వాడుక కలదు యిది అనృతము ఇది అప్రమాణము.

శ్లో॥ సబంధుర్యోహితేషుస్యాత్ సపితాయస్తు పోషకః।
సమథాయత్రవిస్వాస స్సాభార్యా యత్రనిర్వృతిః॥

యెవడు హితకార్యములయందు దమునివచ్చునో, వాడు బంధువు. యెవ్వడు పోషించునో అతడు తండ్రి, యెవనియందు నమ్మక ముండునో, అతడేమిత్రుడు యేస్త్రీయందు సౌఖ్యముండునో అదియే భార్యయని చెప్పియున్నది గాన మీరు మీపతిచు శీఘ్రమునకు బదులుచెప్పక దఃఖిలి కనికరముతో; అదరించిన, మీపతి వేరేసతితో,

పొందు యుండుటకు జేయుచున్నాడు. జాయడు " సాధ్యమయినంతమట్టుకు జాయడు ". నేను ముందు జెప్పినరీతిగా, వర్తించుచు, సాధ్యమైనంతలో విటపురుషులు జేయుచర్యలు, మీపతితో జెప్పకండి. జెప్పిన మహా ప్రమాదములు జరుగబోవును. యక్కడికి సాధ్యముగాక మిక్కుటమైన, మీవతులతో జెప్పవచ్చును. ప్రమాదములకు కారణమయ్యేటట్టుగా జెప్పకండి అట్లు జెప్పిన, మీపతి యేమి జేయవలయునంటే, ఇంత మి మిత్రులగా యుండినవారిని యేలాగు విడువవలయును.

శ్లో॥ తస్కరన్యవధోదండో దాసీదండస్తుముండనం।
భార్యాదండ పృథక్శయ్యా మిత్రదండమభాషణం॥

అనునట్టుగా అంత విశ్వాసముగా నుండిన మిత్రునితో, మాట్లాడకయుండుటయే, దండన యనబడుచున్నది. కొట్టుట తిట్టుటచే, ప్రయోజనంబులేదు, అట్టిమిత్రునితో మాట్లాడకుండిన, యింటికివచ్చుట విడచిపెట్టును. ముందుగనే మీరు తెలివి గ్రహించియుండుట మంచిది కాదా, యిదిగాక మీరు మంచి మనస్సువిడనాడి, చెడ్డమనస్సు జేసుకొన్న మీపతి కనిపెట్టునా, కనిపెట్టజాలడు. యితరులు యేమిచేయజాలరు. మీరు మంచిబుద్ధి కలిగియుండిన కైవల్యపదవిని మీరు పొందుదురు. యితరులకు మీరు దిగులుపడి యుండజాలరు. యితరులకు దిగులుపడి ఉండక మీమీస్వభావములతో, మీపతికి కీర్తియే కాని పతియంతవరకు కాచుకొని ఉంటున్నారు, మీమనస్సంపూర్తిగా పరపురుషసాంగత్యం చేయరాదన్న అగునేకాని, యితరులకు భయపడియు, పతికిభయపడియు మీరు వుండజాలరు ఇదినిశ్చయము, ఇంతమాత్రము, పురుషులకు సాధ్యముగాకుండినప్పటిలో, పురుషుడుయంతబలాత్కరించినను వానిప్రయత్నమేమిజరుగును. దానికిదృష్టాంతములుజెప్పుచున్నాను వినండి (లోకకంటకుడైన రావణాసురుడు సీతను యెత్తుకొనిపోయి, వశ్యరాలవుటకమ్మని యంతబాధించినాడు, సీతాదేవి వశ్యురాలా

యైనా ద్రౌపతిని, కీచకుడు, సైంధవుడు, యంత వేధించినారు. పత్న్యూరా లాయనా లోపాముద్రను, యూశ్వరుడు యంత మోసగించినాడు, పత్న్యూ రాలాయనా, దమయంతిని కలియగు జోయవాడు, యంత వేధించినాడు పత్న్యూరాలాయనా, శచీదేవి వృత్రాసురునికి పత్న్యూరాలాయనా సప్తరుషు ల భార్యలలో, అరుంధతితప్ప మిగత ఆర్గురు, అగ్నిచేత యంత వ్యా మోహింపబడినారు. ఇదిమీకు తెలుసునుగదా, యిట్టి వీర్లను తొంద రచేసిన వారికిగతియేమాయెను మీరు నకరే యేకాంతస్థలమందు, దిక్కు లేక యున్నప్పుడు పరపురుషుడు బలాత్కరించగా, మీరు ధైర్యము నవలంబించిన వాక్షేమగును, యిందులోమీకు.

శ్లో॥ స్త్రీణాంద్విగుణమాహారం బుద్ధిశ్చాపిచతుర్గుణాం।
సాహసంషడ్గుణంచైవ కామోష్టగుణముచ్యతే॥

పురుషునికన్నను భోజనము రెండుపాళ్లు, బుద్ధి నాలుగుపాళ్లు, సాహసము ఆరుపాళ్లు, కామము ఎనిమిదిపాళ్లు, యని చెప్పియున్నది.

శ్లో। స్త్రీయశ్చరిత్రంపురుషస్యభాగ్యం।దేవో నజానాతికుతో మనుష్యాః

. స్త్రీలయొక్క చరిత్రమును పురుషులయొక్క భాగ్యమును, దేవ తులెయకగరు. మనుష్యులెట్లు తెలియుదురు. అని చెప్పియున్నది మీచేతనే, విశేషమైన భారముగల, యీభూమిని ఆదిశేషుడు మోసి యుండుట, సూర్యుడు తడబడలేక తిరుగుచుండుట, చంద్రుడు క్షీణించి నను పునహ పూర్ణమగుట భూమియు. ఆకాశము లోకములు నుండుట ప్రజావృద్ధియగుట యివన్నియు తెలసి పతివ్రతలై వర్తించండి మిమ్మును దేవుడు సన్మానించుచున్నాడు, లక్ష్మీదేవి పరిచర్య జాయవచ్చును, పతి భక్తి కలిగిన అనసూయకు లక్ష్మి పార్వతి సరస్వతిసేవజేసినారు. సావిత్రి తనపతిని బ్రతుకించుకొనినది. కబీరుదాసు భార్యయు జనాబాయి, మీరాబాయి, సక్కుబాయి మొదలుగాగలగిన, యీకాలము "పతి

వ్రతల చరిత్రలు" విన్నారుగదా, పతివ్రతలకు సాధ్యముకాని పనులెవ్వి, పతివ్రత సూర్యుడు బుట్టకూడదనగా పుట్టక నిలుచు వాయువు వీచకూడ దనగా వీచక నిల్చును, అగ్నిచల్లగా గావలెననగా చల్లగానగును. లంకా పట్టణమందు ఆంజనేయుని తోకకు, రాక్షసులు లగ్గ అంటించినవారు కాగా యీసంగతి పతివ్రతయగు సీతకు దెలిసి.

శ్లో॥ ఉపతస్థివిశాలాక్షీ ప్రయతాహవ్యవాహనం యద్యస్తిపతిశుశ్రూషా।
యద్యస్తిచరితంతవ యదిచాస్త్యేకపత్నీత్వం సీతోభవహనూమతః॥

నేను పతిభక్తిగల దాననైతినేని శ్రీరామచంద్రుడు ఏకపత్నీ వ్రతుడాయనేని హేఅగ్నివా ఆంజనేయుని బాధించక చల్లగానుంచుము అని సీతప్రార్థనచేసుకోగా, అగ్ని చల్లనై అంజనేయుని బాధించక యుండలేదా, సీత, దండకారణ్యంబున నొంటిగానుండగ, రావణుడు, పది తలలు ఇరువదిచేతులతో సీతకు కనబడి, దుర్మార్గపుమాటలు ఆడగా, సీత యిట్లనలేదా.

శ్లో॥ యదంతరం వాయసవైనతేయయో।
ర్యదంతరంమద్గు మయూరయోరపి।
యదంతరం సారసగృధ్రయోర్వనే।
తదంతరందాశరథేస్తవైవచ॥

కాకికిని గరుత్మంతునకును, నీరుకాకికిని, నెమలికిని, గద్దకును, హంసకును. యెంత హెచ్చుతక్కువకలదో, రావణా నీకును, రామునకును, అంత భేదముకలదు. మహాత్మా అవతలపొమ్మని, అరణ్యంబున వక్క-తెయున్న సీత భయములేక యారావణుని తుచ్ఛముగా మాట్లాడలేదా, మీరుకూడా, ముందుచెప్పిన సమయములు తటస్థించిన, ధైర్యమునవలంబించి, మీరు తుచ్ఛముగా చూచిన వాడు యెంత మోహముచే, కన్నుమిన్ను దెలియకవచ్చినను ధైర్యముచెడును యిదినిజము,

యితర పురుషులను నమ్మక వర్తించండి పురుషులు మంచివారనియు అటువంటివారు కాదనియు, నమ్మవద్దండి, యీవిషయమందు పురుషులు యెంత మంచివారైనను, యెంతనిబ్బరశాలులైనను, ఏకపత్నీవ్రతులైనను నమ్మవద్దండి యీ విషయములో పురుషులు నిర్మలమైన బుద్ధిగలవారుగాను, పరనారీ సోదరులుగానూ, ప్రమాణముగా లేరని నేనుచెప్పుచున్నాను. స్త్రీలు యీ విషయములను చక్కగా గమనించి ప్రవర్తించవలెను, మనమహిశూరరాష్ట్రమందు, కొందరిస్త్రీల చరిత్రలువిన్నాను. జూచియున్నాను నేను చూచినదానిలో, లోకమాతలతో సమానమగు జగదభిమానదేవతలను పతిసేవయందును, అన్నదానములోను, (ఆత్మవత్సర్వభూతాని,) అను వాక్యము రీతిగా తమవలెనె అన్నిప్రాణములని, సమస్తప్రాణులయందు దయకలిగి, యెట్టికష్టములు తటస్థించినను వోర్పు కలిగియుండు పతివ్రతలు మన భరతఖండమున నేనుచూచినంతలో కొందరుకలరు. వారెవరన మ॥రా॥రాజశ్రీ, పావగడతాలూకు మురారాయన పల్లిలో సుఖవసతిగానుండు, బ్రాహ్మణ, బడగనాడు, వెంకటరామప్పగారి భార్య సౌ॥ కుం॥ శోభితురాలైన హనుమక్కగారు.

కం. చిత్తేశుడన్యవనితా యత్తుండై యున్నన ప్రియంబులునుప।
లొత్తగ బల్కక యెప్పటి చిత్తములో భక్తికలిగి సేవలు జేయున్॥

హిందూపురం తాలూకా కల్లూరు గ్రామంమే॥ మ॥రా॥రాజశ్రీ, వెంకట్రామప్పగారి భార్య సౌ॥ కుం॥ రాలగుభీమక్కగారు.

హిందూపురం తాలూకా కగ్గల్లు రెడ్డిమిరాశీదార్ రామప్ప భార్య సౌ॥ కుం॥ గుండమ్మగారు. వీరు పతిభక్తిన్ని, పరులకు కష్టములు తటస్థించినప్పుడు కనికరముచే తోడ్పడి ఫుపకారమును చేయగలవారలు.

పావగడ తాలూకా గుమ్మగట్టలోనుండు స్కూల్‌మాస్టర్ మ-రా-రాజశ్రీ, పావగడ శ్యామరావుగారి, భార్య, సౌభాగ్యవతి, కుం॥ శోభితురాలగు కామాక్షమ్మగారు,

యిదేతాలూకు సుబ్బగట్ట పంచాగం. బ్రహ్మశ్రీ, నరసప్పగారి, భార్య, సౌభాగ్యవతి, కుంకుమ, శోభితరాలగు పార్వతమ్మగారు. నేను చూచినంతవరకువీరలే మహాతల్లిగారు.

ఉ॥ రామవిశాల వైఖరుల రంభయనన్ దగినాథుకార్యమం ।
దేమరకిష్టమంత్రి తెరగేర్పడ భోజనవేళమాత్రమే ।
భామహితంబు చెన్నునగుచున్ రతితంత్రము వారకామినీ ।
శ్రీమెరయంగ దాల్చిపతిసేవనసుంధతిబోలు భామినుల్॥

కం॥ గౌరీవ్రతంబులక్ష్మీ వారముఖవ్రతము సారసప్రభుచంద్రా ।
చారువ్రతములునోములు వారకసల్పిన సభోజనములువీరల్॥

వీరలవలనే, మిగతవారందరు నడచుకొని, కీర్తివహింతురని నా యభిప్రాయము.

పైకనుపరచియుండు మిత్రత్వవిషయము, స్త్రీధైర్యములో చెప్పియుండు సందర్భములు దరిద్రులకేకాక, ధనవంతులకునహా, అదియే యభిప్రాయముగా యోచించవలెను.

హేస్నేహితులారా, స్నేహితులయిండ్లయందు, పరస్త్రీలను గోరక; స్నేహితులయందు నమ్మకము చేసుకొనక, వర్తించండి, అయితే పరస్త్రీలను గోరినవారియొక్క తాపమును పరస్త్రీసుఖమును, జారపురుషచర్య జారస్త్రీచర్యను, యిచ్చట కొంచము ముచ్చటించుచున్నాను.

జారపురుష జారస్త్రీ చర్య.

చం॥ తలపకులాంగనా రతిసుఖప్రదమేమి సుఖంబు వేశ్యతో ।
గలయుట ద్రవ్యహానికిని గారణమింతియె సంకగొందుయిం ।
తులయదబొంకులన్న నతిదూష్యముగన్ బహుయత్నలభ్యతన్ ।
దలకొనునన్యభామల రసాంతరతంబు జగన్నుతంబుగన్ ॥

చం॥ గరగరికైనదై నెనరుగల్గినదై నెరనీటుకత్తెయై ।
పరువపునిండుజవ్వనపు బాగరినాగరికంపు ప్రోడయై ।
మురువగునవ్వుమోముదయి ముద్దులగుమ్మయి ముచ్చటైనదై ।
సురతకళాప్రవీణయగు సుందరియందరికిన్ లభించునే ॥

ఇట్టిస్త్రీ లభించిన కొన్నిదినములు ఒకస్థలమందు ఐక మత్యముచే, హెచ్చైన మమత కలవారలైయుండగా, వియోగము ఉభయులకు సంభవించిన అప్పటిలో, స్త్రీ, వియోగదుఃఖము బట్టజాలక.

సీ॥ కొండపై బడినట్లు కొంతసేపేమియు ననలేక మిన్నకయుండుచుండు ।
మిడుతలవెక్కసమైన మీనాంకుశిఖిపాగల్ పెలికిదాల్చినరీతి వెచ్చ
నూర్చు । విరహంపుపెనుమేటి వెల్లువకెదురీదినట్లుగా చేతులట్టిట్టు
వైచు । ధనముగోల్పోయినదారిగా పుష్పశిమేసంటువిరిపాన్పుమీద
బొరలు । కోలుకులను జారుకన్నీరు గోటమీటు । తొడరియడరె
డు నిట్టూర్పుపత్తోడ మాటు । చింతచేజేర్చు చెక్కిటచెయ్యిమర్చు ।
వలపువిలుకానిపటుధాటి నవ్వుధాటి ॥

గీ॥ ఇంతుపెమ్మన్నమాటలచందమన్న ।
వదిగోవెలవంక తెంపువేస్తాయనిన ।
రాజభోగంబులిన్నే నారాజవదన ।
రమణుపేరనిమదినెంచి భ్రమవహించు ॥

సీ॥ విభుకుమారుడుచో వెనక తప్పులబట్టు పొలయల్కయవల మో
ముగబట్టు । గోనగోటబ్రియుడు చెక్కుచురక్కునను జీర ఇది
యేమిసరసమంచీసడించు । ముచ్చటైనాథుండు మోవిపల్లనొక్కి
వెలయాలనాయంచువీడనాడు । తమకానధవుడు కందర్పకేళిచె
నంగ నెంతసేపనితీవరించసాగు । యక్కడమనంబటన్నను చిక్కురు
మను । యాలనేకోపమనిన నేమేమొగోణగు । మేనుపతిచెంత మాన
స్థయావిటునిచెంత । నిలిపియాశేమ విరహంబు నెలుగులోన ॥

సీ॥ పతిపిల్వఁబిల్వదా పలుకక వెడవెడ బనులచేఁగాలయాపనము నెప్పు।
మాటిమాటికి మగనితోఁ బెండ్లి చలపాదితనమున నలిగియుండు।
మమతతోఁ నాథుండు మాట్లాడియించుక యటుమొగంబైనచో
నంటికవియుచు । రతిగాంచఁదవుడు చీరచెరంగుమాసె నంచవ్వల
కేఁగు నిరాశగాఁగ । నెల్ల గృహకృత్యములయందు పేక్షసేయు । సకల
భోగంబులను వ్యర్థమనుచుఁ రోయు । జారవిభుమీఁది మోహంబుసారి
కంటి । కాపురము నిల్లకుండు నాకలునాఁటి ॥

ఉ॥ భామలజాతిచేష్టితవిభావములెల్ల నెఱుంగుకామసం।
గ్రామకిరీటియైనవిటరాయుఁడు మోహనమూర్తియంతయుం।
నామదిచల్లఁజేయఁబ్రియనాథుకు సన్నడబాసినయ్యయో।
యీమగఁడేలయీసరస మేటికిఁ దక్కినవేమియేటికిన్ ॥

ఉ॥ కోరికఁగొన్ని నాళ్లుమదిఁగొంక దొరంగకఁగొన్ని నాళ్లుచే।
కోరకఁగొన్ని నాళ్లుజనకూర్మి విటుండొకఁడబ్బెనబ్బినన్।
వారకఁబేరులేనిప్రతిబంధము పెన్నిటినంచువచ్చినా।
దారకఁబోరిబాపెనకటా మగనాలయిపుట్టఁజెల్లునె ॥

సీ॥ అలయించునొకవేళపాలయల్కదిక్కుల నలయించునొకవేళసాగసు
వగల । కరగించునొకవేళ కళలయింపులంట మరగించునొకవేళమె
రగుమోవి । పలికించునొకవేళపావురపల్కులు కులికించునొకవేళకో
సరినవ్వు । యానించునొకవేళసరిదిమోమున మోముపూనించునొక
వేళపురుషరతికి । చిగురువిలుకానినైన నాసాగసుకాని । రొప్పలేద
న్నమదిమది దప్పినట్టి । యీమగండేడ నేనేడయెడకేడ । నటికిపో
రుమీని పొందవతెకోరు ॥

ఉ॥ ఆశిశలైననేమిమగడా రడిబెట్టిననేమిచుట్టముల్।
వాడకయున్ననేమి పరివారలునవ్విననేమికాపురం।

బూడిననేమినాదగుప్రియుండెడ వాసిచనంగనేనునుఁ ।
తోడనబోవనై తిమదిదోచక పాయెనికేమిసేయుదుఁ॥

గీ॥ యేకరణినైన వానితోనెనయుటొకటి। కానిచోమేనిపైయాననుమా
నుటొకటి । యింతయేకాకమగడంచుని తనిమొగము । చూచి పైరిం
పలేను త్రికరణశుద్ధిగోర్తు ॥

చ॥ అనియవిశంబునెంచు మదనాశుగమదిఁ నకుందనంబునఁ ।
ఘనమగుమూర్ఛఁగాంచువగ కానివగల్గణియింపమకై జపుఁ ।
బెనిమిటినీసడించుమది పెక్కుతలంపులనించువాడువ ।
చ్చెననితలంచునెచ్చటను! చీమచిటుక్కనినఁ జలింపుచుఁ॥

అని యీలాగు యాస్త్రీ విరహావేదన సహింపజాలక తనకిష్ట
మగు నొక సన్నాహకర్త్రెను బిలచి యిట్లనుచున్నది.

చ॥ ఏవంకఁ జనెనోమదీయ దయితుండెచ్చోటనున్నాడోనే ।
నేవెంటఁ బ్రియమోముగాంతు యికనేనెవ్వారితోదెల్పుదు ।
న్నీనవ్యాజపరోపకారివుగదేనెమ్మిఁ ననుఁ బ్రోవవె ।
పోవేవానికినావ్యథల్ దెలుపవేపుణ్యంబునీకయ్యెడిఁ ॥

అని యాతేమసన్నాహకర్త్రెను విటునివద్దకు బంపిన యిచ్చట
విటుండుతన ప్రియురాలియందు విరహంబు తాళజాలక నొక్కచోదిక్కు
తోచకయూచుండె.

చ॥ భ్రమగొనినట్లుమిన్నువిరిగి పైబడినట్లుగ్రహంబుసోకిన ।
ట్లమితధనంబుగోల్పడినయట్లు ప్రపంచముగ్రుంకినట్లుచి ।
త్తమువికలత్వమొందమది దాలిమిడిందగమేనుకందగా ।
భ్రమగొనియంతరంగమున దానిదలంచిదలంచియిట్లనుఁ॥

ఉ॥ చక్కదనాలకేమిరుచినంపదచిత్తము లొమ్మయుగడుఁ ।
జక్కనగాదెఇంతనెర జాణతనంబొకచోటగానగా ।

మక్కువలోకమందెనహి మాటలపోడిమిదానికేతగుణా ।
దక్కినభామినీమణులుదాని శతాంశముబోలనేర్తురే ॥

సీ॥ నునుపంటనా మోవి నొక్కిచక్కనిసామి నొచ్చెనోయనుచు నాను
చును నొక్కు । సమరిపంతగబల్కు మనుచుచెక్కిలగొట్టి కంద
నోయనుచు చన్నవనుజేస్సు । సందీకకౌగిటయందుచేర్చిచె మర్చె
నోయనిపయటచేనొనరవిసరు।తిపవుగాపచక్కిచ్చి బడలితివ్రాయంచు
సయముగాబైకొని బయలులాగు । నట్టిచెలిబాశితలపోసి వెలసిఘా
సి । దాల్చినెడచేసివెడడాసి తనుపురోసి । తిల్లకింపగనా యెహాద్రై
వమాయ । పదిగతికేరవిరిహాగ్ని కేదిమెర ॥

సీ॥ బటువుగుబ్బలనొత్తిపక్కకుహత్తి నావసనచెల్లించిననయందికత్తె ।
కొనగోరునాటించికూర్మిపాటించిన తమకంబు కెరలించుతలిరుబోణి ।
వాతెరపాలించివగలదేలించిన నలవులిడేర్చినవస్నలాడి । పావురావు
గబల్కి పటుకొనిచెక్కునాముచ్చటల్ సమకూర్చుణా ముద్దుగుమ్మ ।
మక్కువనొసంగి కొరకినముసుపొసంగి । గారవించినకొమ్మ బంగారు
బొమ్మ । ననవిల్తులకునొజ్జ నామెపజ్జ । నెన్నడాకచోటజేసునా నంత
లెపుడుదీసు ॥

చ॥ యొసగినయ్యపుణాగినుకనెంతయు మోకముసుంగుబెట్టియా ।
కుసుమసుగంధియున్నపుడు కొంకుచునేచెయిదాచనిద్రచెా
గనరియట్లుమక్కరము గబ్బిచనుంగవపైకిదాల్చిమయి ।
నుసులుచనీవిజార్చిన మనోహరలీలలనెన్నశక్యమె ॥

చ॥ వకతొడనందిటణాతానిని యొక్కతొడణావలికేసియొక్కచే ।
రకమగుగుబ్బచన్నుకకరంబున వెన్నిరికొప్పుబట్టిక ।
త్తుకలకతాళమానములదారిగ గూడెసునన్నుజాచుచుణా ।
బకపకనవ్వునావలపులంగసుభామ్మను జూచుటెన్నడో ।

సీ॥ వెనుదియ్యకుమటంచు వెడవిల్తుడాడించు జంత్రిపోలికకీలు జడనటిం
ప । స్మరసంగరంబున గురియుపువ్వులవాన క్రమముచెమరులముత్య
ములురాల । మరుడనుజగజెట్టిబిరుదు దక్కెయుచాట్కెగళరవం
బులుఘణత్కారమెసగ । చిత్తంబురాజ్యాభిషేకాంబువులభంగిదో
డరిచెమట బిందువులుచెలగ । మదనపరదేవతాధ్యాన మహితని
ష । కోలి యరమోడ్పుకనుదోయి పలుకుమిగుల । మగసొగసు
కాణయాయింత్రిమకునిదంత్రి । పగడసాలనుగెల్చిన పంతమునను ॥

శా॥ ఏమాటాటిన జాళువాకు నమృతంబేయం గమిాళించినా ।
హేమంపుందళుకుల్ తళుక్కను బలెా యేదిక్కుముద్దాడినా ।
నేమోచక్కరలప్పలంటినటులౌలెచ్చోట చైజాచినా ।
ప్రేమంబెన్నిధి యబ్బినట్లగుసయాకెయామోయ్యారేతగుణ ॥

సీ॥ దళుకుబంగరుఛాయగా జులల్లన ప్రాయగుబ్బకెపక్కనుహత్తికొంతసేపు
తనివిచాలకపేర్చి తళ్పైకినను దాచ్చి వంతుగానమరతి గొంతసేపు ।
వదిచాలకెమరెక్కయనురాగమున ప్రొక్కివింతహత్తింపులకొంతసేపు
గసిదీరకటులేచి గ్రక్కున తమరేచి కుచపగోరింతల కొంతసేపు ।
గొనముకోకిలరవముల గొంతసేపు ।
గొనసువగగుల్కుఫల్కుల కొంతసేపు ।
కరిగికరిగించు వలపులకలికిమెలకి ।
సొలసిసొలయించు నాతిసేజాతనైతి ।

చ॥ కలిగినకొప్పుతో జటిలుగంధముతో విసబడ్డగైకతో ।
తలములవిల్తుపాళిమెంక తట్టుతళుక్కను కట్టుకొంగుతో ।
సొలవులకన్నులన్ నిదురసౌఖ్యలతో విరిపాన్పుడిగ్గినీ ।
వెలమినివచ్చుటివి మదినెన్నదునోమదహంసగామినీ ॥

ఉ॥ పంతమిదేలనే పెదవిపానకమానకతాళజాలనే ।
యంతటిదిట్టవేక కసరక్పుదు నాకొకముద్దుపెట్టవే ।

వంతలసై చోకిమురదివాణము జూతునటన్న దాచకే।
ఇంతుల లేని, యింతచలమేటికి చీటికిమాటికి మాటిమాటికిన్ ॥

చ॥ అరిదికడాకిబొమ్మ మనముందవుటద్దపుటింటిలోపులన్ ।
సరసతమీరపెందొడల సంకులపొందుల మోవివింకులన్ ।
కెరిమెచలంగిగూడి ప్రతిబింబిములన్, గనుపట్టినట్టియా ।
గుసుతులు వేట్క-నెండొకులకున్ గనుపించ గనుంకుకొన్నదో॥

సీ॥ ఆకాంత్తనాచెంతరాకున్న నక్క-టాయిూకంతు తాపంబు లెట్టులడగు।
యామందయానయనామంద నిలకున్న ఈమందమారుతంబెట్టులడగు ।
యాలేమయాభామనానీమరాకున్న యాకామతాపంబుయెట్టులడగు।
యాతారసమనారినాతావురాకున్న యీతారతాపంబులెట్టులడగు
కలికికిఉయడలేకున్న కలతజెంద। కేయపుసుగులతాపంబుమాయు ట్లు
తాపకారణమైన యాతన్వికారాక ।
మానభరియించి ప్రాణంబు బూను టెట్లు ॥

శ్లో॥ కదాకాంత్తాగారే పరిమళమిళితత్ప్వప్రకయనెకయానః ।
శ్యామాయాఃకుచయుగభరం,మనసివహాన్ ।
ఆమొస్నిగ్ధముగ్ధచటులనయనః చంద్రవదనే। ’
ప్రసీదేతిక్రోశన్ని మిషమివనేష్యామిదివసాన్ ।

వకమనోహరమగు పడకటింటిలో మంచివాసనలు ఘుమాఘు మాయించు పూలపాన్పుమీాద బరుండి నిండు జవ్వనియగు కాంతయొ క్క- స్తనద్వంద్వమును నారొమ్ముమీద నొత్తుకొని నాసెయ్యంపుచెలి యా, నాముద్దులగుమ్మ నాచంచలాక్షి, నాచంద్రవదనానామురువంపు మొలకా, నన్ను కౌగిటజేర్చి, నీయధరసుధారసంబొసనిచ్చి మసుసంగ రంబులనేలవేళ్లామానినీమణి, ఉవలపులసరణీ, ఓపచ్చికస్తురివీణావా

నెరజాణాయని నిత్యాదుల ననునయించుచు నాదినంబులెల్ల సుకత్పటి ప్రాయంబుగా నెప్పుడు గడుపుదును.

అని యీప్రకారంబుగా విటపురుషుడు, విటస్త్రీ, విరహవేదన సహింపజాలక విలపించుచున్నారు లోకములో పరస్త్రీసాంగత్యమున కన్నను హెచ్చగుసుఖము లేదనియు అట్టిస్త్రీ అనురాగవతియైన అదియే అమృతమనియు పూర్వీకులు గ్రంధములయందు పొగడియున్నారు నా యభిప్రాయము సహా అదియే.

పరస్త్రీసాంగత్యముచే చెడుపు.

పరస్త్రీసాంగత్యమే సుఖమని చెప్పినకులస్త్రీ సాంగత్యము సుఖమునివ్వదా పెద్దలు చెప్పియుండునది వెర్రితనము పరస్త్రీసాంగత్యము "యేమిసుఖమనిన" అన్నహారములులేక అవమానము నొందిగట్టి లోకనిందకు లోబడి ద్రవ్యనాశనము చేసుకొని బంధువుల తల్లితండ్రుల విడనాడి అపకీర్తిపాలై దేహము కృషించి రోగాద్యుపద్రవములుకలుగ జేసుకొనుటయే సుఖముగాని మరేమియు సుఖములేదు దీని అనుభవశాలుల కేయిది తెలుసునుగాని దీని అనుభవములేనివారికి తెలియదు పరస్త్రీసాంగత్యము, సుఖములేదనియు చాలాకష్టములు తటస్థించుననియూ నా అభిప్రాయము "హే సోదరులారా పరస్త్రీని కోరిన స్వతంత్రములేక అతంత్రమగు కూడుగుడుచుచున్నాము, చాలాకష్టనష్టములు తటస్థించును చాలాధన వ్యయమగును, చాలా అవమానమ్మును కలుగును, అపకీర్తి పాలగుదుము.

శ్లో॥ స్వల్పస్నాయువసావశేష మలినంనిర్మాంసమప్యస్థికం।
శ్వాలబ్ధ్వాపరితోషమేతిన తుతస్యక్షుధాశాంతయే।
సింహోజంబుకమంకమాగతమపిత్యక్త్వానిహంతిద్విపం।
సర్వఃకృచ్ఛ్రగతోపివాంఛతిజనస్సత్వానురూపంఫలమ్॥

ఠక్క—స్వల్పమగు నరములతోడను : మేదస్సుతోడను గూడుకో నియుండు మలినమైన యెముకనుపొంది మిక్కిలిగా సంతోషమును పొందుచున్నది. ఆయెముక ఆజంతువుయొక్క ఆకలిని దీర్పజాలదు, మరియు సింహము, సమీపముననున్న లేక సమీపమునకువచ్చిన నక్కనువదలి దూరమందున్న యేనుగనుచంపును కావున లోకములోని జనులంతయు, నీచమైన పరస్త్రీని కోరక తమతమ భార్యలతో సుఖించుడీ.

శ్లో॥ రమ్యంకులస్త్రీరతం ॥

కులస్త్రీరతియే సౌఖ్యము, యిదిగాక పరస్త్రీని గోరుటచే.

శ్లో॥ సుఖంబిందుమాత్రేణదుఃఖంపర్వతమేవచ ॥

అన్నట్లు సుఖముబిందు మాత్రము కష్టములు చూడగా కొండలకొద్ది.

శ్లో॥ స్వప్నేప్యన్యవధూకథామ్ ॥

స్వప్నమునందైనను పరస్త్రీని గోరవద్దండి, యిన్నియు జెప్పనేల "అనుభవముపైననే తెలుసును" యేమో వ్రాసినాకవి శాస్త్రారంభా యమన్నదంతే ఇవన్నియు అనుభవ విషయములుగాన వ్రాశినాను. పరస్త్రీ సాంగత్యము జేయక సజ్జన సాంగత్యము జేయుచు, సజ్జనసాంగత్యముచే.

→ సత్సాంగత్యము. ←

శ్లో॥ జాడ్యంధియోహరతిసించతి వాచిసత్యం।
మానోన్నతిందిశతి పాపమపాకరోతి।
చేతఃప్రసాద యతిదిక్షుతనోతికీర్తిం।
సత్సంగతిఃకథయకింనకరోతిపుంసాం॥

సజ్జనసాంగత్యమువలన మూఢత్వము పోవుచున్నది సత్యమగు మాటలాడుట సంభవించుచున్నది, బహుమానాతిశయమును గలుగజే యుచున్నది, పాపమును తొలగించుచున్నది, చిత్తము నిర్మలమునుగా

జేయుచున్నది, దిక్కులయందు కీర్తిని గలుగజేయుచున్నది కావున సజ్జ
నసాంగత్యముచే యేమి కానేకలుగదు.

శ్లో॥ ఆరంభగుర్వీక్షయిణీక్రమేణ లఘ్వీపురావృద్ధిముపైతిపశ్చాత్ ।
దినస్యపూర్వార్ధపరార్ధభిన్నా ఛాయేవమైత్రీఖలుసజ్జనానాం ॥

దుర్జనులస్నేహము ప్రొద్దుటిపూటనీడ వలెపొడుగానుండి క్రమ
క్రమముగా క్షీణించిపోవును. సజ్జనులస్నేహము మొదటకొంచమై రా
గారాగా వృద్ధికాబోవును సాయంత్రినీడవలె అధికమగును గాన సజ్జన
సహవాసము జేయుచు స్నేహితులను మోసబుచ్చక నమ్మినవారిని చెర
పక, (అనగా) స్త్రీలునమ్మినను చెరచవద్దండి, పురుషులునమ్మినను చెరచ
వద్దండి నమ్మినవారిని చెరచిన మహాపాపమందును తానుచెసినను చెడవ
చ్చునుగాని మరివకరిని చెరపరాదు నమ్మినవారిని విడువగూడదు (యట్టి
వాడు నమ్మినను విడువగూడదు. వుత్తమస్నేహితులు సమయమున
ప్రాణమునను ఇత్తురు, (ఇందుకు దృష్టాంతము.)

సుబుద్ధి, దుర్బుద్ధి, యని ఇద్దరు ధనవంతులుగలరు, ఇద్దరూవడ్డీ
వ్యాపారము జేయుచుండిరి. సుబుద్ధియనువాడు భూతదయ పశ్చాత్తాప
ము కలిగినవాడు, దుర్బుద్ధియనువాడు మహాదుర్మార్గుడు కఠినచిత్తుడు,
యిట్లుండగా సర్వజనులు సుబుద్ధివద్దనే లేవాదేవి విశేషముజేయుచు
దుర్బుద్ధి దగ్గరకు జనులు పోవడమేలేక పోయను, లేవాదేవి యప్పుడు
నిలచను నానాటికి వాని ధనమునకు క్షీణగతి ప్రాప్తించె, ఇట్లు తనధ
నము వృద్ధిలేనిది జనులు తనవద్దకురాక మానుకొన్నది దుర్బుద్ధి దెలు
సుకొని సుబుద్ధియందు ద్వేషమును పెంపుచేసి సుబుద్ధిని చంపదలంచి
యుండె, ఇట్లుండగా, సుబుద్ధికి సుమతియను నొక అత్యంత మిత్రుడొక
డు కలడు అట్టిమిత్రునికి వివాహమగువేళ సమీపించను, సుమతియను
మిత్రునికి వివాహమగు చున్నది 100000 పదిలక్షలు ద్రవ్యముకలది,

సుశీలయని నామెపేరు, సుమతిపట్టణమునకు యామె పట్టణమునకు 400
మైళ్ళదూరము యామె తలిదండ్రులకు పుత్రసంతానములేదు. ఇట్టి
చిన్నదానిని వివాహమాడువేళ సమీపించినది కాగా సుమతియను
మిత్రుడు సుబుద్ధి దగ్గరకువచ్చి, మిత్రుడా నాకు వివాహవేళ సమీపించి
నది నాచేత ద్రవ్యములేదు నీవు యిప్పుడు 10000 పదివేలు రూప్యము
లిచ్చిన నాకు లగ్నమగుచున్నది పదిలక్షల ద్రవ్యమునహా లభించుచు
న్నది యని ప్రస్తాపముజేసెను సుబుద్ధి దగ్గర అప్పటిలో ధనములేనందు
వల్ల చింతాక్రాంతుడై మిత్రుడా నీవుచింతిల్లవలదు లగ్నముచేసుకొని,
నీవు భార్యతో సుఖముగానుంటే చాలును నాప్రాణమైనను ఇచ్చి పది
వేలుద్రవ్యమును దెచ్చియిచ్చెదను అని తనపట్టణమంతయు విచారిం
చెను పదివేలురూప్యములు ఇచ్చువారు లేకపోయిరి. అప్పుడు సుమతి,
అయ్యో నామిత్రునికి లగ్నమువేళ సమీపించినది యిదిగాక పదిలక్షల
ద్రవ్యము నహాదొరుకుచున్నది యిట్టిసమయము విడచిన నామిత్రునికి
లగ్నము కావడము కష్టసాధ్యముయని యోచించి తనయందు ద్వేషము
పూని చంపదలంచి యుండినట్టి దుర్బుద్ధిదగ్గరకుపోయి, ధనవంతుడా నీవు
నాకు యీసమయమున పదివేలు రూప్యములిమ్ము నీకు బాండు వ్రాసి
యివ్వగలను అనిచెప్పగా అప్పుడు దుర్బుద్ధి నాకోర్కెయీడేరెను యీ
విషయమును గురించియే వీనిని జంపవలెనని యోచించి అయ్యో సు
బుద్ధీ నీవు అడిగినట్టుగా ధనమునిచ్చెదను పది దినములలోపుల నాధన
మును యివ్వకుండిన నీడొక్కయందు 2 శేర్లు మాంసం కోసుకోవ
వచ్చునా, అట్లు ఇచ్చుబుద్ధియుండిన కరారు వ్రాసియిమ్మని అడుగ
సుబుద్ధి, నాప్రియమిత్రునికి లగ్నమయితే చాలును నాప్రాణముపోయి
నను చింతలేదు నామిత్రుడును సుఖముగానుంటున్నాడు గదా అనిదలంచి
యాకరారుకు వొప్పుకొనెను, యిట్టికరారునకు సుబుద్ధి వొప్పుకొన్నసంగతి
సుమతికి తెలిసినదై తటాలునవచ్చి సుబుద్ధినిచూచి, సుబుద్ధీయట్టి వెర్రి

పని జేసెదవు నాకు లగ్నములేకున్నను చింతలేదు ఇట్టి కరారునకు
తప్పకొనకూడదని యన్నివిధములగా ప్రార్థించినను సుమతికి మంచి
మాటలుజెప్పి పది దినములలోపల ద్రవ్యమిూకుండిన నాడొక్కయందు
2 శేర్లు మాంసం నీవు తీసుకొనవచ్చునని కరారు వ్రాశియిచ్చెను. అట్లు
వ్రాశియిచ్చి మిత్రునిచేతికి ధనమునొసంగెను మిత్రుడు యాధనమును
దీసుకొనిపోయి వివాహము జేసుకొనెను యిట్లు యాకన్యను వివాహ
మాడి సుశీల, సుమతి, యిద్దరు నొకకేళీ గృహమునందు సంతోష
భరితస్వాంతులై యుండగా అక్కడికి సుబుద్ధి వ్రాశియిచ్చిన వాయిదా
మిూరివచ్చెను. అప్పటిలో సుబుద్ధి, వకకాయితమునుదీసుకొని మిత్రుడా
సుమతి నీవు లగ్నముచేసుకొని భార్యతో సంతోషముగా నుందువు
గదా దీనినితలంచి నామనస్సున మిక్కిలి సంతసమొందుచున్నాను
నేను వ్రాశియిచ్చిన కరారు వాయిదామిూరినది అతడు సివిల్ కోర్టున
దాఖల్ చేశియున్నాడు యీ నెల 12 తేది వాయిదా ఆతేది నాదేహ
మున అతనికి 2 శేర్లు మాంసమిచ్చుటకు సంతసముచేనున్నాను యిక
నన్ను నీవుజూడవు మిత్రుడా నీ భార్యతోటి సంతోషముగానుండుము.
అని జాబువ్రాశిపంపెను సుమతి సుశీలకేళీ గృహంబున క్రీడలు సల్పు
సమయమునకు యీజాబువచ్చిచేరెను సుమతి యాజాబునుచూచి
దుఃఖాబ్ధియందు మునింగి కన్నులనీళ్ళుగార్చుచు భార్యనుజూచి నీకోస
రమై నామిత్రుని జంపుకొంటిని. నాకు యీజన్మమేల నామిత్రుని కష్ట
వేళకు నేను బోవుచున్నానని విశేషముగా సంకటపడ అప్పుడు సు
శీల, నాథా దిగులొందకు, నాదేహము, నాద్రవ్యము అంతయు నీదే
గదా!, నీకు కావలశినంత ద్రవ్యము దీసుకొనిపోయి నీమిత్రుని బ్రతికించు
కొని వేగిరరమ్ము యిదిగో యీవుంగరముదీసికొమ్ము నాయందు నీకు
నమ్మికమైన ప్రేమవుంచిన యీవుంగరమును యెవ్వరికి యివ్వవలదు.
బోయిరమ్మనిజెప్పగా సుమతి కావలశినంత ద్రవ్యము దీసుకొని తనపట్ట

గామునకువచ్చి మిత్రునిచూచి దిగులుపడవలదని జెప్పి పదివేలురూప్యము లిచ్చి Barrister, నుంచి వ్యవహారమాడుచుండగా, వాది ప్రతివాదులు భయులు Barristersను వుంచి వ్యవహారమాడుచున్నారను వర్తమానము యిచ్చట సుశీల దెలుకొన్నదై తాను రహస్యముగా ప్రతివాదిపరం బ్యారిష్టరుకు యిట్లని కాకితంవ్రాసెను.

To

Ramachendra Banerjee, Esq.,

Barrister-at-Law,

MADRAS.

SIR,

May I request you to lend me your dress for appearing as your substitute on behalf of your client in Suit No. 146 on the file of Madras High Court Sessions, in recompensation thereof, I promise to pay you Rs. 10,000 in addition to the Rs. 10,000 your client has agreed to pay you. All that I request you is to intimate to your client that, as you have too many engagements there, you are sending a substitute and to request the Court to post your case on the 25th of this month. Meanwhile please call over here so that we may talk over the matter personally.

Yours faithfully,

RAJA SUSELAMMA,

Conjeeveram.

మ-రా-శ్రీ, బ్యాలిష్టరు రామచంద్ర బెనర్జీగారికి

కాంచీపురం రాజాసుశీలమ్మ నమస్కారములు చేశి వ్రాసుకొన్నది

146 నెంబరు ప్రతివాదిపరం మద్రాసు సెషన్సుకోర్టు.

అయ్యా,

యీనెంబరు సంమ్మంధము ప్రతివాది తమకుయిచ్చు పదివేలు రూప్యములుకాక వేరు పదివేలు రూప్యములు నేను యిచ్చుచున్నాను, తమ క్రస్సుఅంతయు నాకు తక్షణం పంపనలశినది. తాము బదిలీగా యింకొకరిని పంపుచున్నానని చెప్పి యీనెల 25 తేది వాయిదా వేశేట్టు జడ్జీగారిని ప్రార్థించి తాము తక్షణం యిచ్చటకివచ్చి దర్శనమిచ్చి నాతోమాటాడి వెళ్ళనలశెనది.

తమవిధేయురాలు,

రాజాసుశీలమ్మ

కాంచీపురము.

అని యీలాగుజాబువ్రాశి అతని ముకువులన్నియు తెప్పించుకొని బ్యాలిష్టరుగారితో నంబరు విషయములు తెలుసుకొన్నదై యీతేదికి సరీఖూబయలు దేరి ప్రతివాదినిచూచి దిగులు చెందకుమని ధైర్యమునుశెప్పి, జడ్జీగారి యదట పురుషరూపముతో కూర్చొని యుండగా యీమాయాపురుషుని తేజస్సునకు రూపమునకు జ్ఞానమునకు వాగ్ధోరణకు వాదిపరంబ్యాలిష్టరు, వాది, జడ్జీ, సభవారందరు, అచ్చెరువొందుచుండగా ప్రతివాదినిచూచి, అయ్యాసుబుద్ధి నీ కరారు ప్రకారం నీడొక్కయందు 2 శేర్ల మాంసమును వాదియగు దుర్బుద్ధి

కోసుకొనునట్టు చెప్పుము నీవు వ్యవహారమాడుటచే ప్రయోజనము లేదని చెప్పగా, దుర్బుద్ధి సంతసించెను, సుబుద్ధి స్నేహితుడు వెక్కి-వెక్కి యేడ్చుచు, ముందువచ్చిన బ్యాలీష్టరువుంచిన మామిత్రుని బ్రతుకించు నేమోయనుచు, అయ్యా భ్యాలీష్టరుగారు, జడ్జిగారు (Judgement) జడ్జిమెంటు చెప్పకమునుపే మామిత్రుని ప్రాణమునుదీయు టకుపక్రమించితిరని పేమూలకూర్చొని యేడ్చుచుండగా, సుశీలయగు మాయాబ్యాలీష్టరు, దుర్బుద్ధినిచూచి అయ్యావాది యిక యెందుకు నిదానము యీక్షణమున ప్రతివాదిడొక్కయందు రెండు శేర్లు మాంసం కోసికొనవచ్చు అని చెప్ప దుర్బుద్ది నాకోర్కె యీ డేరెనని సుబుద్ధి దగ్గరకువచ్చెను. అప్పుడు బ్యాలీష్టరు సుబుద్ధిని పరుండుమని చెప్పెను, పరుండిన సుబుద్దిడొక్క శీల్చుటకు దుర్బుద్ధి మంచికత్తినిచే బూసగా సుశీలయను బ్యాలీష్టరు అయ్యా దుర్బు ద్ధికత్తి పదునుగాలేదు కత్తిని బాగానుద్దుకరమ్ము అనిచెప్పెను అప్పుడు దుర్బుద్ధి కత్తిని బాగానూరి సుబుద్ధి డొక్క-శీల్చుట కుపక్రమిం చెను. అప్పుడు సుశీలయను బ్యాలీష్టరు, డాక్టరును దగ్గరవుంచుకొని అయ్యా దుర్బుద్ధి నీకవారు ప్రకారం 2 శేర్లు మాంసమునకు యెక్కువ తక్కువకాక కోసుకొనవలెను రక్తంవకబొట్టయినను యివతల రాకూ డదు మాంసంమాత్రం కోసుకొనవలశినది అట్లుకాకరక్తము బయిట వచ్చినను మాంసము హెచ్చుకమ్మి కోసినను సుబుద్ధిప్రాణముపోయినను నీవే జవాబు చెప్పవలశినది రెండు శేర్లు మాంసమునకెంతో అంతయే నీకు అధికారమని చెప్ప, దుర్బుద్ధి యీవిషయములకు దిగులుపడి నా పదివేలు రూప్యములు నాకుయిస్తేచాలును, నాకు మాంసం అక్కరలేద నెను. అప్పుడు బ్యాలీష్టరు, ఓహో అట్లకాదు. నీకరారు ప్రకారంవా యిదా మీరినది మాంసమునకే నీకు అధికారము రూపాయలుకు అధి కారములేదనిచెప్ప దుర్బుద్ధి ఖిన్నుడై వెళ్ళిపోయెను అప్పుడు సుబుద్ధి,

సుమతి, జడ్జి, సభవారందరు సంతసించిరి. సుబుద్ధి సుమతి సుశీలయను బ్యారిష్టరునుచూచి మీకు కావలశినది యిచ్చెదమని చెప్పగా, సుశీల యను మాయా బ్యారిష్టరు అయ్యా మీరు లక్షయిచ్చినను నాకవస్య కములేదు యీసుమతి దగ్గరనుండు వుంగరమును యివ్వమని అడుగగా అప్పుడు సుమతి యోచించెను. ఆహా నాభార్య యీ వుంగరమును యవ్వరికి యివ్వవలదని యనేకవిధములుగా నాకు జెప్పియున్నది. నామీద ప్రేమవుండినట్లయిన యవ్వరికి యివ్వవలదన్నది యితడా మిత్రుని ప్రాణము గాపాడినాడు, నాభార్య నాయందు విసుకుజెందినను చింతలేదు నామిత్రుని బ్రతికించిన యీతడు సంతోషబడితేచాలును యని యావుంగరమును యీమాయా బ్యారిష్టరుకు యిచ్చెను అప్పుడు సుబుద్ధి సహా సంతసించెను. బ్యారిష్టరు గ్రామమునకు బోయను పిమ్మట కొన్నిదినములకు సుమతి, సుశీల గ్రామమునకు బోయను అప్పుడు సుశీల నాథా యుంగరమేదియన యీవిషయమంతయు జెప్పెను అప్పటిలో యామెనవ్వి తానుచేశిన సాహసమునుదెల్పి యుంగరమును జూపించి నాథా భార్యకన్నను మిత్రుడే యెక్కువ, బంధువులు తల్లి తండ్రి అన్నదమ్ములు భార్య వీరెవ్వరికి వొకానొక సమయమందు కనికరమురాదు మిత్రునికి కనికరము కల్గును మిత్రునితో సమానముగు వస్తువయీ వృద్వియందు లేదని జెప్పెను కాబట్టి వుత్తముల సాంగత్యము ప్రాణమును గాపాడును.

శ్లో॥ విరహేపిసంగమఃఖలు పరస్పరసంగతంమనోయేషాం।
హృదయమపివిఘట్టితం చేత్సంగోవిరహంవిశేషయతి॥

లోకములో స్త్రీపురుషులయొక్క మనస్సు వరస్పరాను రాగముతో గూడుకొనియుండుసు, అట్టివారు వొకరినివొకరు విడచినను. దూరదేశమందున్నప్పటికి కూడా, సమీపమునందున్నట్లు సంగమును గోరుచున్నారేగాని దూరమందున్న మాత్రమునన వియోగముగాదు. వ

స్త్రీపురుషులయొక్క మనస్సు పరస్పరానురాగము లేనిదియగునో, అటువంటివారు వక గ్రామమందుండినను వియోగమునే గలుగజేసును వకరినివకరు వదలుకొనుట కిష్టముగానుందురు. సమీపమునందున్ననువి యోగమే కలుగునుగాన యిట్టిస్త్రీలు నమ్మినపుడువారిని విడనాడుటకె రచుట చాలా అన్యాయము.

శ్లో॥ స్నేహాబాహీవరమఘటితో నపరంసంజాతవిఘటితస్నేహః।
హృతనయనోహివిషాదీన విషాదీభవతిసఖలుజాత్యంధః॥

స్నేహము చేయకుండుటయే వుత్తమము స్నేహముచేసి మరల దానిని విడపింపజేసుకొనుట వుత్తమముకాదు. కన్నులు కొన్నిదినము లు బాగుగాగనుబడుచుండి పిమ్మట నవిపోయినవారికి దుఃఖముగాని పుట్టు గ్రుడ్డునకు దుఃఖము కలుగనేకలుగదు గదా.

పరోపకారార్థము యీదేహముగాన పరస్త్రీలు మిమ్మునునమ్మిన పుడు చెరచెక వర్తించుడి.

శ్లో॥ పరోపకారాయఫలంతివృక్షాః పరోపకారాయచరంతిగావః।
పరోపకారాయవహంతినద్యః పరోపకారార్థమిదంశరీరం॥

వృక్షములు పరోపకారార్థము ఫలించుచున్నవి గోవులు పరోప కారార్థము బిదుకుచున్నవి. నదులు పరోపకారార్థము ప్రవహించుచు న్నవిగాన పరోపకారార్థమై పాటుపడి దేహమును సార్థక్యత నొందిం చుడి, పరోపకారార్థము పాటుబడుచుండు వారియొక్క, విషయమును గురించి, వ్రాయుచున్నాను.

(పరోపకారార్థమై పాటుపడువారలు)

దేశమందంతటనూ, నేనుచూచినంతలో, పరోపకారార్థమై త్రి కరణశుద్ధిగా పాటుపడువారలు, కొందరుకలరు, వారెవ్వరన బ్రం॥ శ్రీ॥ మద్దగిరాలూరు దేశతూగ గ్రామం, పంచాంగం కృష్ణశాస్త్రిలవారు,

వీరు అపద్ధము పలుకనివారు, నిర్మలమైన మనస్సుకలవారు, సమస్తప్రాణులయందు దయకలవారు, కోపము నుత్యజించినవారలు, పరోపకారార్థమై తనదేహమునైనను యిచ్చుయిచ్ఛ గలవారలు.

కం॥ లోకాపవాదమునకిత డాకంపమునొందడొరులయందుగుణంబుల్।
జేకొనిసంతోషించును ప్రాకటగురుభక్తిగలుగుభవ్యుండితడె॥

మడకశిరాతాలూకా అనంతపురం గ్రామములోనుండు సుఖవసతి, బ్రాహ్మణ, బ్రం॥ శ్రీ॥ అప్పావధానులవారి కుమారులు రామశాస్త్రిలవారు, వీరు పరులకు, వుపకారములు చేయుటయందును సమస్త ప్రాణులయందు దయయుకలవారలు.

హిందూపురం తాలూకు, హిందూపురములోనుండు, వైద్యం, బ్రం॥ శ్రీ॥ ఛత్రం నానెప్పగారు, వీరలు పరోపకారార్థమై హిందూపురం రైల్వేస్టేషనువద్ద, అన్నచత్రమునుగట్టించి వచ్చినవారల నాదరించుచు చక్కగా అన్నదానముచేయుచు సమస్తప్రాణులను, వారివలనెజూచుచు, నేటివుడాక్టరు అనుబిరుమను వహించి, లోకమందంతటను, కీర్తివహించియుండు, వీరు మహాత్ములు.

పెనగొండతాలూకు లేలమర్ల గ్రామనివాసులగు, వెంకట రమణాచార్లువారి కొమారులు, మ॥రా॥రా॥శ్రీ॥ హనుమంతరావుగారు, వీరు కోపములేనివారు, ఆశాపాశమును కోశివేశినవారు, సమస్త సందర్భములను దెలశినవారలు, పరులకు. మంచినీతిమార్గమునుపదేశించువారు.

పెనగొండతాలూకా నారశింపల్లి గ్రామనివాసులగు, మ॥రా॥రా॥శ్రీ॥ నారాయణరెడ్డిగారువీరు సమస్త జాతివారియందు, అనురాగము కలిగి, మంచిహృదయముచే, పరోపకారమును జేయుచు దేహమును సార్థకతత, నొందించువారు.

పెనగొండతాలూకా, కొత్తచెరువులోనుండు, దేవాంగం అగసర నారెప్పగారు, వీరు మంచి, నెనరైనహృదయము కలవారలు, తమ్మును

యవ్వరైనను నమ్మినచక్కాగా పరోపకారార్థమై పాటుపడవారలు, మంచి తెంపుగలిగి దానముచేయగలవారలు, ధర్మవరం డాక్టర్, విజయగంగం మొదలియారు, వీరుమంచిమనస్సు, సర్వప్రాణులయందు దయపరోపకారము వీట్లయందు పాటుపడువారలు, కిడపవైశ్య, యాదాళినాగమ్మగారు వీరు అన్నదానమునందునను, పరోపకారవిషయమునను ప్రతిలేని దానము, చేయుచులోకమునందు మిక్కిలి ఘనతనువహించి దేహసార్థక్యతను, బొందించు యీమెవిషయమై, యంతచెప్పినను జెప్పవచ్చును. హిందూపురంతాలూకా ముల్లుమోదుగ పల్లెరా, రాశ్రీ శనివారం తిమ్మారెడ్డిగారు వీరు దానమిచ్చుటలో తెంపుకలిగి దానముచేయువారలు అన్నదానము చేయువారలు పరోపకారమందు మిక్కిలి శ్రద్ధగాపాటుపడువారలు. హిందూపురం తాలూకా కొట్టపి, గ్రామంనివాసులగు, మ-రా-రా-శ్రీ, రెడ్డికరియణ్ణగారి, తిమ్మారెడ్డగారు వీరు మహారసికులు, వకరికి దానముచేయుటలో, తెంపుగలిగి, దానముచేయుచు పరోపకారార్థమై, చక్కాగా పాటుబడువారలు, హిందూపురంతాలూకు పరిగి నరసాపురం గ్రామము, పంచాంగం, బ్రం॥శ్రీ. శివరామశాస్త్రిలవారు వీరు పరోపకారమందు, అన్నదానమందు, చాలా, యిచ్చగలవారలు. యిదేతాలూకు, పరిగి కొత్తపల్లి గ్రామమునందు, మ॥రా॥రా॥శ్రీ, వైశ్యసుబ్బశెట్టిగారు, వీరు సమస్తప్రాణులను, (ఆత్మవత్సర్వభూతానీ) అను న్యాయశాస్త్రరీత్యా సమస్తప్రాణులను తనవలనె, జూచువారలు. అపద్ధమును బలుకనివారలు, సమస్త జాతులవారికి, అన్నదానమును విశేషముగా జేయువారలు. దానమిచ్చుటలో, వకరి ప్రోత్సాహమునకు లోబడియివ్వక, జన్యగుణముగా, శ్రీకృష్ణులప్రీతిగా దానమునొసంగువారలు వీరి యొక్క గుణమును యింతనివర్ణించి చెప్పనలవికాదు, ముఖ్యములో పరోపకారార్థమై చక్కాగా, పాటుబడువారు, వీరివిషయము యంతచెప్పినను చెప్పవచ్చును.

క౦॥ పరులేమనినసహించును పరులయధర్మంబులెత్తిపలుకఁడితండూ ।
పరదూషణవిననొల్లఁడు పరదూషణసేయనట్టిపావనుఁడితఁడే ।

పావగడతాలూకా కనకాపురం గ్రామంమేజిస్ట్రేట్, మహారాజశ్రీ, వాసుదేవరావుగారు, వీరు అన్నదానమునందును దేవతాభక్తియందును బ్రాంహ్మణ పూజయందును సమస్తప్రాణులయందు దయకలిగి చక్కగా పాటుపడువారలు, యిదేగ్రామమందున, మహారాజశ్రీ, మూసరాజనపల్లి, వెంకట రమణయ్యశెట్టిగారు, వీరలు దేవ బ్రాంహణ భక్తియూ పరోపకారార్థమై చక్కగా, దేహమునుకష్టించి, పాటుపడువారలు. మడకశిరాతా॥ కల్లుమరిగ్రామం కరణం మహారాశ్రీ, భాస్కరరావ్‌గారు, వీరలు, సమస్తప్రాణులయందు దయకలవారలు, దేవతా భక్తి బ్రాంహ్మణసేవ పరోపకారార్థమై పాటుపడడము మొదలుగా కల సత్కార్యములయందు ఆశకలవారలు, యిదేగ్రామం గ్రామంమేజిస్ట్రేట్, మ-రా-రాశ్రీ, దానెగౌండ్లువారు, వీరు పరోపకారార్థమై, తెంపుకలిగియు, సమస్త ప్రాణులయందు దయకలగియు, ఇచ్చుటయందు మితిలేని బుద్ధికలవారలై యుండువారు, హిందూపురంతాలూకా కమ్మవారపల్లె రామప్పగారు వీరు అన్నదానమున నందును. పరోపకారము నందునను చక్కగా పాటుపడువారు, వీరు ప్రతిసంవత్సరమునందునను చైత్రమాసంబున రామజయంతిని జేయుచు బహుజనులకు అన్నదానమునుచేయుచున్నారు. వీరియొక్క బుద్ధి అతిశ్లాఘనీయము, గోరీబిదనూరు తాలూకు హోసూరు వెలనాడు జ్వాలంభట్లువారు వీరు మహాసత్పురుషులు పరోపకారమందు చాలాశ్రద్ధకలవారు సమస్తప్రాణుల వుపకారార్థమై ఆగ్రామ సమీపంబుననే పదివేలురూపాయలు వరువకు ఖర్చు చేసి భారీచెరువును కట్టించినారు. ఛత్రముకట్టించినారు, తోపువేయించినారు, ప్రతిసంవత్సరంబున నృశింహజయంతిని జేయుచు బహుజనులకు అన్నదానమును చేయుచున్నారు, వీరు దైవమునందు బ్రాహ్మణు

లయందు చాలాభక్తిగలవారు. మడకశిరాతాలూకా, కేతెపల్లి మరా రాజశ్రీ, యీరెగౌండ్లువారు వీరు చాలాసందర్భములు తెలిసినవారు పరోపకారమందున భూతదయయందున అన్నదానమందున చాలానమ్మిక కలిగినమనస్సు కలవారలు. హిందూపురంతాలూకా దిన్నమీద కొడిగిపల్లిగ్రామం, పం॥ బ్రహ్మశ్రీ॥ వే॥ వెంకటరావ్వగారు, వీరు అన్నదానమందును భూతదయ స్నేహితమునందును పరోపకారమందును బాగుగా పాటుపడువారలు మడకశిరాతాలూకా రేకులకుంట వైశ్యయల్లప్పగారు వీరు ప్రతివత్సరకార్తీక శు15 దినంబున కృత్తికోత్సవమును చేయించుచున్నారు, బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేతరులకు విశేషముగా అన్నదానముచేయుచున్నారు. వీరు 50-60 ధర్మోపనయనములు చేసియున్నారు 2-3 ధర్మవివాహములు జేసియున్నారు. వీరు పరోపకారము కొరకు చక్కగా పాటుపడువారలు.

మడకశిరాతాలూకు రాయాపురం నరశిగౌండ్లుగారు. వీరుమంచి రశశిభామణులు తెంపుకలిగి దానముచేయువారలు పరోపకారము కొరకు చక్కగా పాటుపడువారలు.

పెనుగొండతాలూకా పాముదుర్తి బయపరెడ్డిగారు, కదిరితాలూకా దొరిగిల్లు వెంకటరెడ్డిగారు వీరుఉభయులియందు మునుచెప్పియుండు వారివిషయములన్నియు వీరియందు జగత్ప్రసిద్ధముగా అవలంచియున్నవి విశేషముగా చెప్పనేల మధుగిరితాలూకా పెద్దదాళీవట్టం మ-రా-రా-శ్రీ, కరణం హనుమంతరావ్ గారు, వీరుసకల విద్యాప్రవీణులు దేవతావిషయమై పరోపకారవిషయమై చక్కగా పాటుపడువారలు. మద్రాసు, గంగాబాయమ్మగారు యీమె కంచియందు అన్నసత్రము శాశ్వతముగానుండునట్లు స్థాపించియున్నది కంచియందు ఇంకను చత్రములున్నను యీమెచత్రమందు రాత్రిపగలు 5-6 వేలు బ్రాహ్మణులకు అన్నదానము జరుగును. అతిశ్లాఘనీయము.

మ-రా-శ్రీ॥ మడకశిరాబండె నాగప్పగారు వీరు తెంపుకలిగి దాన
ముచేయువారలు మంచిమనస్సుచే పరులకు వుపకారముచేయువారలు.

మ-రా-శ్రీ॥ గుత్తికరణం వెంకోబరావుగారు, వీరు సమస్తప్రాణుల
యందు దయకలవారలు సమస్తసందర్భములను దెలిసినవారలు పరోప
కారార్థమై ఆగ్రామము పైకి మంచిబుద్ధికలిగి, పాటుపడువారలు, మ-రా
శ్రీ, సద్యహ మడకశిరాతాలూకులోనుండు, తహశీల్ దార్ హొసూరు
రామస్వామిగారు వీరు సకల ప్రాణులయందు దయ, దేవతాభక్తియు, కవి
తా చమత్కారమూ, వేదశాస్త్రజ్ఞానమూ న్యాయాన్యాయ విచారణ,
సత్యవాదిత్వము, మొదలుగాగలిగిన సద్గుణములుకలిగి పరోపకారార్థ
మై పాటుపడు మహానుభావులు వీరివిషయమందు, సద్గుణములను
యన్ని చెప్పినను జెప్పవచ్చును పావగడతాలూకు మాసరాజనపల్లి కర
ణం, మ-రా-రా-శ్రీ, వెంకట్రావుగారు వీరు అన్నదానమందు జగత్ప్ర
ఖ్యాతి వహించినారు స్వదేశీ మెడికల్ హాల్, ఆయుర్వేద యూనాని శా
స్త్రివైద్యులు, ఎస్. సి. నంబిగారు, 21 రెడ్డిరామన్నవీధి, మదరాసు,
వీరు పసిబాలుర సంరక్షణార్థమై ధర్మార్థముగా ఒక ఆస్పత్రిని ఏర్పాటుచే
సియున్నారు. వీరివద్ద మంచిమందులు సరసముగా దొరకును వలయు
వారు వీరి కేట్లాకును తెప్పించుకొని చూడవచ్చును.

పరోపకారార్థమై, పాటుపడువారలలో నాకునమ్మికగా తెలియుం
డువారలు వీరు లోకమందంతటను, పరోపకారార్థమై పాటుబడి పుణ్య
మును సంపాదించి కీర్తి వహించుచున్నారని, భరతఖండనివాసులగు భ్రాత
లను, మిక్కిలి వేడుచున్నాను. వివేకముకలిగి యిందలి వివరించియుండు
విషయములన్నియు గ్రహించి సదాచారసంపన్నులై, యుండవలసినది.

(వివేకముపోవు మార్గము)

శ్లో॥ తావదేవకృతినామవిస్ఫురత్యేషనిర్మలవివేకదీపకః ।
యావదేవనకురంగచక్షుషాం తాడ్యతేచటులలోచనాంచలైః ॥

లోకమునందు పండితులుకూడా. యంతకాలమువరకు మృగనే
త్రముల వంటి నేత్రములుకల స్త్రీలకటాక్షంటి చూపుచేత, చూడబడరో
అంతవరకు పండితులకు స్వచ్ఛమైనట్టి వివేకముగల దీపము ప్రకాశించు
చుండునుకాని, స్త్రీలయొక్క చూపునకులోబడిన వివేక ముండనేరదు.
కాబట్టి వేదాంతశాస్త్రము, సంపూర్ణముగ నభ్యసించిన పండితులవా
క్కుచేత, మాత్రము, స్త్రీసంగమము నుద్దేశించి, వినువవలయునని
చెప్పుచుండురేకాని, వాస్తవముగా వినువజాలరు. యత్రని మునులచేత
చక్కబడిన మొలనూలనియెడు. నాభరణములచేత ప్రకాశించుచున్న
స్త్రీలయొక్క, జఘనప్రదేశములను. యవ్వరు వినువగలరు, యవ్వరు
వినువజాలరు. వినువనివానికి వివేకముండుజాలదు, యంతశాస్త్రము
జదివినను. యంతవివేకము కలవాడైనను, సంసారమందు తగులు
యుండిన. సద్గతి దొరకుటదుర్లభము, పై విషయములలో యంతిచెప్పి
నను చెప్పవచ్చును. ప్రయత్నముచేసియే. ప్రారబ్ధానుసారముగా యేయే
విధముగావలయునో. ఆయావిధముగా జరుగునుగాని. కాకమానదు.

⋙ భక్తి మార్గము ⋘

శ్లో॥ యోనహృష్యతి నద్వేష్టినశోచతి నకాంక్షతి ।
శుభాశుభపరిత్యాగీ భక్తిమాన్యస్సమేప్రియః
గతార్థాన్నానుశోచంతి నార్థయంతే మనోరథాన్ ।
వర్తమానేనవర్తంతే తేనమే ... ంసి వాప్రియాః

యవడు సంతోషింపడో, యవ్వరు ద్వేషమునొందడో, యవ్వ
డు దుఃఖింపడో, యవడు శుభాశుభములను వదలుకొని, భగవంతుడగు
నాయందు భక్తికలవాడై, యుండునో, వాడు నాకిష్టమైనవాడు, పాం
డవులు గతించిన యర్థమును గురించి. దుఃఖంపరు, రానిదానిని గోరరు
యేవి లభించియున్నవో, దానిలో తృప్తినొందియుందురు, కావున

పాండవులు నాకు ప్రియమైనవారలు, అని భగవంతుడగు, శ్రీకృష్ణులవారు, అర్జునులవారికి జెప్పిన వాక్యములను గ్రహించి, గతించి పోయినదానిని, స్మరింపకయు, రాబోవుదానిని గురించి యాలోచింపకయు, అనాలోచనగా దొరకినదానిని అనుభవించుచు, ఈదేహము అనిత్యమనియు, లోకమునందు శాశ్వతమైనది యావది లేదనియు, దైవమాయలో జిక్కియున్నామని తలంచి, పురుషుడు చేయు ప్రయత్నములలో పుణ్యము సంపాదించు ప్రయత్నమె ముఖ్యముగాజేయుచు సమస్తపాపములకు కష్టములకు ఆధారభూతమగునట్టి, యీసంసారము, భార్య, పిల్లలు, తల్లి, తండ్రి, సోదరులు, బంధువులు మొదలుగాగల లోకమును, మిథ్యయని దలంచుచు.

శ్లో॥ కృష్ణత్వదీయ పదపంకజ పంజరాంతః ।
మద్యైవమేవిశతు మానసరాజహంసః ।
ప్రాణప్రయాణసమయే కఫవాతపిత్తైః ।
కంఠావరోధనవిధౌ స్మరణంకుతస్తే ।

హే కృష్ణా, నీయొక్కపాదములనే పంజరములో మానసరాజహంసమైన నన్ను యిప్పుడే చేరనీయుము, ప్రాణము పోవుసమయమందు కఫముచే కంఠముకట్టినప్పుడే, నిన్ను స్మరణచేయుట అవునోగాదో, యని దేవాదిదేవుని స్మరణచేయుచు ఉండవలెను.

శ్లో॥ అర్థాగృహే నివర్తంతే శ్మశానేమిత్రబాంధవాః ।
సుకృతందుష్కృతంచైవ గచ్ఛంతమనుగచ్ఛతి ॥

మనము సంపాదించియుండు ద్రవ్యము పరమాత్మ పంచభూతాత్మకమైన శరీరమునుండి వెళ్లునప్పుడు, యింటియందుండును, మిత్రబాంధవులు, భార్య పిల్లలు మొదలగువారు పంచభూతాత్మకమైన శరీరము వెంబడి స్మశానమువరకు వత్తురు. శాశ్వతమైన పరమాత్మ వెంబడి

రారు, తాను చేసిన పుణ్యము, పాపము, పరమాత్మ వెంబడివచ్చునే కాని, మరెవ్వరురారు అ శాశ్వతమైన యీదేహమును, సంసారాంబుధిలో పడద్రోయక విరక్తిమార్గము నవలంబించి, వేదాంతమార్గము నభ్యసించి, స్వయంజ్యోతిని, తన్నుతాను తెలుసుకొన్నవాడై, భగవంతుని సాన్నిధ్యము చేరుకొనని ముఖ్యాంశము.

శ్లో॥ భోగేరోగభయం కులేచ్యుతిభయం విత్తేనృపాలాద్భయం।
మానేదైన్యభయం గుణేఖలభయం రూపేజరాయాభయం।
శాస్త్రేవాదిభయంబలేరిపుభయం కాయేకృతాంతాద్భయం।
సర్వంవస్తుభయాన్వితం భువినృణాం వైరాగ్యమేవాభయం

భోగేచ్ఛగలవారికి రోగభయము, సత్కులమువారికి కులమున నెరసుకలుగునను భయము, ధనవంతులకు, రాజభయము మానవంతులకు దీనత్వము సంభవించునను భయము గుణవంతులకు దుర్మార్గుల భయము. శాస్త్రజ్ఞానులకు వాదిభయము రూపవంతులకు ముసలితనము ప్రాప్తించు ననుభయము బలవంతులకు శత్రువులభయము శరీరమునకు, యమునిభయము, లోకమునందుండు సమస్త విషయములకు, భయము కలదు, వైరాగ్యమునకు, భయమేమికలదు. గాన వైరాగ్యముతో సమానమైన పదార్థములేదని, యీపదార్థమునుగైకొని కృతార్థులగుటకు ప్రయత్నముచేయువలయును.

వేదాంత మార్గము.

శ్లో॥ బ్రహ్మానందం పరమసుఖదం కేవలంజ్ఞానమూర్తిం।
విశ్వాతీతం గగనసదృశం తత్వమస్యాదిలక్ష్యం।
ఏకంనిత్యం విమలమచలం సర్వదాసాక్షిభూతం।
భావాతీతం త్రిగుణరహితం సద్గురుంతన్నమామి॥

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణుర్గురుదేవ మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మ తస్మైశ్రీగురవేనమః ॥

శ్లో॥ గురవేసర్వలోకానాం భిషజేభవరోగిణాం ।
నిధయేసర్వవిద్యానాం దక్షిణామూర్తయేనమః ॥

శ్లో॥ వ్యాసశంకరరూపాయ ప్రణవార్థస్వరూపిణే ।
సూత్రభాష్య కృతేతస్మైగురవే కరివేనమః ।

వేదాంత ప్రకరణం

మిత్రులారా, నశ్వరమైన ప్రపంచము స్థిరమని యెంచదగినదే, మాయయనబడును. యీలాటిమాయాంధకారమును బోగొట్టుటకొరకు చతుర్వేదములు, షట్శాస్త్రములు, అష్టాదశపురాణములు, ఉక్తిచరిత్ర ముదలగునవి. విచారమునకు అధారములైననూ, అనాది సిద్ధమయిన ఈ మాయనుతొలిగించుటకు అసాధ్యమై మహనీయులైనవసిష్ఠ, విశ్వామిత్ర, జమదగ్ని, కశ్యప, భరద్వాజ, వాలఖిల్య, మైత్రేయ, కణ్వ, కాత్యాయన, యాజ్ఞవల్క్య, మొదలైన మహనీయులు, తొమ్మిది ముక్తిపథములబట్టిపోయిననూ మాయయొక్కలోతు తెలియక దివ్య సంవత్సరములు తపోనిష్ఠులై, ఉండినను ముక్తిద్వారము తెలియక మాయాగృహమందు సంచరించి, యీనవయోగ సిద్ధివల్ల జ్ఞానోదయమై ఆత్మవిచారమువల్ల కలిగిన, అజ్ఞానాంధకారమైన, మాయానివృత్తి, ఆ సంప్రాప్తిమైన, నిజముక్తిని స్వస్వరూప అనుసంధానమువల్ల, తన్ను తాను తెలిసినవారలై, జీవన్ముక్తులై నారని, సమస్త పురాణేతిహాస ములయందు, మనము వింటున్నాముగదా ? ఇప్పటికాలమందు అల్పమతులైన మనము, చిత్తస్థయిర్యత ఉంచుటకొరకు, మహనీయ్యులుచూపి నతొమ్మిది మార్గములుబట్టి బోయినయడల, పదియవమార్గమైన, జ్ఞాన యోగమనెడు, వెలుతురులోపడి, సుప్రకాశమైన తమయొక్క, స్వస్వ

రూప జ్ఞానవెలుతురులో, అజ్ఞాన నివృత్తినిజేసి, పరమానందమును బొంది, దేహాదిప్రపంచమును, దగ్ధపట న్యాయముగానెంచి, నిజముక్తులగుదురనుట. నిజమైన వేదాంతమార్గము గదా హేమిత్రులారా మొదటి సోపానమైన, మంత్రయోగము నవలంబించి, వాక్శుద్ధి పొందుటయే, మంత్రయోగమని చెప్పనురు. యీసప్తకోటి మహామంత్రములకు శిరోరత్నమైన, ఆత్మస్వరూపమైన, గాయత్రి మహామంత్రమే సర్వశ్రేష్టమని, వేదోదితముగా నున్నదిగాన, యీలాటి మహామంత్రయోగమును. శాంభవ సూక్తప్రకారము, మంత్రాంగ సహితముగా, మహాగాయత్రి స్వరూపమును, వాచ్యార్థ, లక్ష్యార్థములయందును, మంత్రాధిదేవత స్వస్వరూపమును ధ్యానించి, నిధిధ్యాసముల యందుండినయెడల సంశయములేక వాక్శుద్ధికలుగును. (వాక్ అనగా) సమస్త విధములకు, ఆధారభూతమైన వాణియనబడును. యీయొక్క వాణినిజ యుండిన యెడల, అన్యవిద్యలను జయించి, పరవిద్యను సాధించవచ్చును, యీలాటి మంత్రయోగమునకు, క్రమమయిన, అంగములుండవలయు యీ అంగములవల్ల, మంత్రము సజీవమనబడును, అంగరహితముగా నుండిన యెడల నిర్జీవమంత్ర మనబడును. అంగసహితమైన సజీవ మంత్రమును అనుష్టించవలయును. అంగము తెల్పియనగా, భూశుద్ధి, భూతశుద్ధి, అంతర్మాతృక బహిర్మాతృక, ప్రాణాయామ, దిగ్బంధన, రక్షాయంత్రము, జనసచక్రోద్ధారము, ఫలచక్రము, మహామ్నాయమూలం, పరస్పర సాంప్రదాయరహస్యము, ఋషి, దేవతా, ఛందస్సు, బీజం, ఆకృతి, మంత్ర పల్లవం, మంత్రసంస్కారం, మంత్రదీక్షా, ఖడ్గ, మాలా, కవచ, తంత్ర బలి, స్వభావ, మైత్రి, కథా, ప్రసవ, ప్రకృతి, వికృతి, ప్రియ, అనాస, యీలాటి అంగన్యాస, కరన్యాసయుక్తముగా, అనుష్టించినయెడల, సమస్తకారణములకు మూలకారణమైన, యీ గాయత్రియను పరదేవతను స్వాధీనము పరచుకొనుటదే. మంత్రయోగి మనబడును. యీలాటిమం

త్ర యోగమును, కారణగురువులవల్ల, మంత్రోపదేశము పొంది, యీ ప్రథమ సోపానమునుదాటి ద్వితీయసోపానమైన హఠయోగము నవలంబించి, సాధనచతుష్టయ సంపన్నుడైన ముముక్షువుయమ నియమ, ఆసన ప్రాణాయామ, ప్రత్యాహార, ధారణధ్యాన, సమాధిస్థితియందు, నిష్ఠాగరిష్ఠుడైన తపస్వియే, అణిమాద్యష్ట సిద్ధులనుపొందునని, పాతంజలిమహాపురుషులయొక్క మతము, యీలాటి యోగమువల్లనే, సమస్త పురుషులు, దేవదానవులు, యక్ష, కిన్నర, కింపురుషులు, సిద్ధసాధ్య, పన్నగులు, మొదలయినవారలు, అణిమాద్యష్ట సిద్ధులనుపొంది, సమస్తలోకములయందు, ఇచ్ఛామాత్రముగా సంచరించి, ఆయునిర్ణయము లేక, బ్రహ్మలిఖితమును జయించి, ఇచ్ఛాసుఖమును పొందిరని, పూర్వకథాసార సంగ్రహమువల్ల, మనము యిప్పుడు వింటున్నాముగదా ఆలాటి హఠయోగము నవలంబించి, మంత్రయోగమువల్ల చిత్తశుద్ధినిగలిగి, సాధనచతుష్టయ సంపన్నుడైన, ముముక్షువుయము మనెడు దశఅంగములను నిగ్రహించి, నియమమనె, దశఅంగములను పరిగ్రహించి, యనశై నాలుగు ఆసములను సాధ్యసించి, రేచక పూరక కుంభకమనెడు, ప్రాణాయామమునుజేసి, మలినమైన పాపపురుషుని దగ్ధముచేసి, నిర్మలమైన మనస్సుచేత, ప్రత్యాహారమువల్ల, అంతరేంద్రియ బాహ్యేంద్రియనిగ్రహమునుజేసి, చిత్తవృత్తిని, అస్తి, భాతి, ప్రియస్వరూపమను, సచ్చిదానంద స్వరూపమయిన దివ్యతేజస్సుయందు, చిత్తవృత్తిని భ్రూమధ్యమందు, అపురవీక మందునిచి, ఈ ధారణబలముచేత, ధ్యానముచలించక, పూర్ణసుఖమైన సమాధిస్థితియందు, ఉండుటే హఠయోగమనబడును, ఈలాటియోగమునకు ముఖ్యకారణమైనదే, ప్రాణాయామము (ప్రాణాయామమనగా) ఈప్రాణాయామము త్రివిధములుగా నున్నది, ముముక్షువుయనువాడు, పద్మాసనారూఢుడై నాసికాగ్రమును మధ్య అనామికాంగుష్ఠములలో బట్టి వామనాసాపుటముచే పదహారు మాత్రకలు

పూరించి అరవై నాలుగుమాత్రకలు కుంభకముచేసి (కుంభకమనగా) వాయువునిలిపి, మూలమంత్రమును పఠించి, ధ్యేయవస్తువును జూచుచు, ముప్పై రెండు మాత్రుకలు, దక్షిణనాసాపుటముచేత, రేచకము (అనగా) వాయువునువిడచి, పునహా అదేనాశిక ద్వారమువల్ల, మొదటచెప్పినప్రకారం పూరించి కుంభకమువల్ల రేచించవలెను, ప్రాణాయామమనబడును, ఈలాటి ప్రాణాయామమువల్ల, కాయశుద్ధినిబొంది, మూలాధారస్వాధిష్ఠ మణిపూరక, అనాహత, విశుద్ధ అజ్ఞేయ, శింశుమార, ధృవ, సహస్రార చక్రములయందుండు, రహస్యమునుదెలిసి ముక్తిస్థానమందుండు సాక్షాత్పరమాత్ముని, దివ్యస్వరూపమును ధ్యానించి ముక్తులగుటయే రెండవ సోపానమయిన, హఠయోగమనబడును, మూడవ సోపానమయిన, లయయోగము నభ్యసించవలయును, పృథ్విని అప్పుయందు అప్పును, అగ్నియందు అగ్నినివాయువునందు వాయువును ఆకాశమందు ఆకాశమును అవకాశమైనమహాతత్వమందు, అవకాశమును మహాతత్వమందు, మహాతత్వమును చిత్తమందు చిత్తమును మనస్సునందు, మనస్సునుబుద్ధియందు, బుద్ధిని జ్ఞానమందు, జ్ఞానమును ఆత్మస్వరూపమైన, నిజసుఖమందులయించుటయే, లయయోగమనబడును. యీమూడవ సోపానమును దాటినయడల, హఠ రాజము, అమనస్క-యోగమనెడు రెండుసోపానములుదాటి, భక్తియోగంబనెడుసోపానములనెక్కి- త్రివిధములగుబాహ్యా అనన్యా, అంతరములైన భక్తిమార్గయత్రయములవల్లను సత్వ, రజస్తమోగుణస్థులైన, వారనుష్టించవలసిన పథమేమనగా, (బాహ్యాభక్తి) "అనగా" దివ్యలోకమైన, వైకుంఠ, కైలాస, సత్యలోకములనెడు, త్రిలోకములలోనుండు, నిత్యసత్యస్వరూపులైన, బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరుల, సగుణరూపమైన, దివ్యవిగ్రహములనుబట్టి, నిత్యానైమిత్తిక కర్మాదులనుదీర్చి వేదోక్తప్రకారముచేత, సాలంకృతమైన, చతుర్భుజయుక్తమైన, సారూప్యమగు విగ్రహాదులను, నవవిధములైన, భక్తిమార్గము

లచే, షోడశోపచారములయిన, పూజలొనర్చుటయే బాహ్యభక్తి అనబడును. నాశరహితములైన, కైలాస వైకుంఠములందుండు నిజ మూర్తులను అనన్యభావముచేత, నిజస్థలమందు, పరిశుద్ధాత్ముడై నిర్మలమైన మనస్సుచేత సుఖాసనమునునుండి, అంతర్లక్ష్యయుతుడై, చతుర్భుజయుక్తులైన, సాలంకారమూర్తులయందు చిత్తవృత్తినిలిపి యచటె గని మనోదార్ఢ్యమువల్ల దివ్యసుందర విగ్రహములను నవరత్నఖచితమైన దివ్యసింహాసనమునందు ఆవాహనచేసి, సమీచీనమైన వస్త్రాభరణములచేతఅలంకరించి, చంద్రసూర్యాగ్నికళలను, మూర్తులందు నిలిపి, సంపూర్ణకళ యుక్తమగు దివ్యసుందర తేజోధిష్ఠితములగు, మూర్తులను, మనోభావముచేత, మానసపూజనొనరించి, మృదుమధురమైన మాటలచేత. మూర్తులను స్తోత్రముచేసి, శుద్ధసాత్త్విక మనస్సు, కర్పూరమును జ్ఞానాగ్నివల్ల, ప్రజ్వలించి, నిజమూర్తి స్వస్వరూప పరిపూర్ణానందమనెడు, సాగరములో మునుంగుటయే, అనన్యభావమనబడును, యిదియే, అంబరీష, అక్రూర, ముచికుంద, ప్రహ్లాద, పరాశర, నారద, శుక, శౌనక, బకదాల్భ్య, భీష్మ, పుండరీక, వ్యాస, రుక్మాంగద, అర్జున, హనుమంత, వసిష్ట, బలి, ఇంద్రాదులే మొదలైన వారలు యీఅనన్య భావముచేత, [illegible]యందు, మూర్తిధ్యానమువల్ల, దేహాదిప్రపంచమును, లయించి, సాలోక్య సుఖమునుపొందిరని, మహాభాగవతాదిగ్రంథములయందు, చెప్పబడియున్నది గదా. ఇలాటి మూర్తులను, బహుకాలము ధ్యానించుటచే కలిగిన పరిపూర్ణానందమువల్ల, ధ్యానధ్యేయవస్తువు యేకమని నిర్వికల్ప, సమాధిస్థితియందు పరిపూర్ణానందమై ఏకమై నిత్యమై, విమలమై అచలమై సర్వదా సాక్షీభూతమై సుఖదుఃఖరహితమై, భావాతీతమై వాఙ్మనస్సుక గోచరమై ఉండుటయే, అంతర్భావమనియు, నిజసుఖమనియు, యీత్రివిధమైన, భక్తిమార్గములనెడు సోపానములుగల దివ్యజ్ఞానమును కలిగి, ఆత్మ అనాత్మ విచారపరుడై వివేక వైరాగ్య

శమాదిషట్కము ముముక్షుత్వమనెడు సాధనచతుష్టయ సంపన్నుడైనవాడే ముముక్షువుయనబడును. (అనగా) "మోక్షాధికారి" (వివేకమనగా) ఆత్మ "అనాత్మవిచారం" వైరాగ్యమనగా ఆత్మవినహా అన్యపదార్థములయందు యిచ్ఛలేకయుండుట" (శమాదిషట్కమనగా) శమ, దమ, తితిక్ష, ఉపరతి, శ్రద్ధ, సమాధానా, యివియే సాధన చతుష్టయములనబడును యివి అభ్యసించినవాడే. ముముక్షువు "మోక్షాధికారి" అధికారియైన మనుజుడు, సద్గురువుల నాశ్రయించి. వారి అనుగ్రహములకు పాత్రుడై, మనోవాక్కాయ కర్మలచే, శుశ్రూషచేయుచు వేదాంత తత్వ రహస్యమును దెలియవలెను. యీప్రకారము దెలిసినవాడై, ఆత్మ వినహా వేరేపదార్థమును లేదనియు మాయాభాసమైన, ప్రపంచము మిథ్యమనియు. ఆత్మనే, సత్యమనియు, నిశ్చయించి. నిశ్చయజ్ఞానము కలుగుట "జ్ఞానమని పేరు" అఖండల, ఏకరస, అద్వైత, సత్యజ్ఞానానంద, నిత్యనిర్మల, స్వయంప్రకాశ, పరిపూర్ణ వస్తువైనా. జాతి, ప్రియరూపమైన, సచ్చిదానంద స్వరూపమైన, అద్వితీయమైన, పరబ్రంహామందు, మిథ్యాస్వరూపమైన, ఇచ్ఛాయను మాయకలిగి, ఆమాయవల్ల, అవకాశముకలిగి, అవకాశమె ఆకాశమై, ఆకాశమందు వాయువుకలిగి, వాయువునందు అగ్ని, అగ్నియందు అప్పు, అప్పుయందు పృథ్వి, పృథ్వియందు ఔషదములు, ఔషధమువల్ల అన్నము, అన్నమువల్ల, శోణితము, శోణితమువల్ల మాంసము, మాంసమువల్ల మేదస్సు, మేదస్సువల్ల అస్తి, అస్తివల్ల ఇంద్రియము. ఇంద్రియమువల్ల పిండోత్పత్తి, యీపిండమె పృథ్వి, అప్పు తేజస్సు, వాయువు, ఆకాశములనెడు, పంచభూతములయందును పంచపంచ అంశములనుపొంది, పంచవింశంత్యాంశములై ఘటమాయను. యీఘటమె, స్థూలశరీరమనబడును, యీశరీరమునకు జ్ఞానేంద్రియములైదు, (అనగా) శ్రోత్ర, త్వక్కు, చక్షు, జిహ్వ, ఘ్రాణము లనునవి. ఘ్రాణేంద్రియములు, వాక్కు, పాద, పాణి, ఉపస్థ, వాయువు

లనెడు, యివియే, ఐదు కర్మేంద్రియములు, ప్రాణ, అపాన, వ్యాన, ఉదాన, సమాన, యివియే పంచప్రాణములు, మనస్సు, బుద్ధి, సహా, చేరిన, 17 సప్తదశ కలాత్మకమైన సూక్ష్మ దేహమనబడును, దీనికి ప్రాజ్ఞుడే అధిదేవతా, కారణదేహమనెడు, సప్తావరణముచేత జేరిన మాయా స్వరూపమైన, అజ్ఞానకారణ దేహమనబడును. యీలాటి దేహాది ప్రపంచమె, తానని భ్రాంతిజెంది, మాయాంధకార కుహరములో జిక్కి భావనాత్రయమువల్ల, జాగ్రత్స్వప్న, సుషుప్తలనెడి, అజ్ఞానప్రపంచమును, సత్యమని యెంచుటయే, అజ్ఞానమనబడును, యీలాటి అజ్ఞానమును పోగొట్టుటయే, సుజ్ఞానమనబడును, ఈలాటి సుజ్ఞానియైనవాడు, స్థూలదేహము నేనుకాదనియు, స్థూలదేహమునందుండు, పృథ్వీసంబం

శ్లో॥ అస్థిమాంసత్వచోనాడీ రోమాంచైవాదిపంచకం ।
పృథ్వీపంచగుణాంచైవ తదంశాని ప్రకీర్తితాః

అస్థి, మాంసము, త్వక్కు, నాడి, రోమము. పృథ్వీసంబంధము, యీపంచాంశములు నేనుకాదనియు.

శ్లో॥ శ్లేష్మమూత్రలాలం తథా స్వేద, శుక్లశోణితమేవచ ।
అప్పంచగుణాంచైవ తదంశాని ప్రకీర్తితాః ।

శుక్లము, శోణితము, లాలము, మూత్రము, స్వేదము, జలసంబంధమైన, ఈ ఐదంశములు నేనుకాదనియు.

శ్లో॥ క్షుధాతృష్ణాతథానిద్రా ఆలస్యం సంగమేవచ ।
అగ్నిపంచగుణాంచైవ తదంశాని ప్రకీర్తితాః ।

క్షుధ, తృష్ణ, ఆలస్య, నిద్ర, సంగమం, అగ్నిసంబంధమైన, ఐదుగుణములు నేనుకాదనియు.

శ్లో॥ చలసంధావనంచైవ ఆకుంచననిరోధనం।
విద్యోగశ్చేతి విజ్ఞేయ వాయుఃపంచగుణాస్మృతాః॥

వాయుసంబంధమైన, చలన, ధావన, ప్రసరణ, అకుంచన, నిరోధన మొదలైన వస్తువు నేనుకానినియు.

శ్లో॥ రాగద్వేషభయాలజ్జా మోహాశ్చైవయథాతథా।
నభోపంచగుణాః ప్రోక్తంతదంశాని ప్రకీర్తితాః॥

రాగము, ద్వేషము, భయము, లజ్జా, మోహము, అను ఆకాశ సంబంధమైన, ఈఅయిదు గుణములు నేను కానినియు. ఈయిరవై యైదు గుణములుచేరిన, స్థూలదేహమునకు సాక్షియైయున్నానని, సూక్ష్మదేహమును విచారించుచును, సూక్ష్మదేహమైన, జ్ఞానేంద్రియములు నేను కానినియు. కర్మేంద్రియములు నేను కానినియు, పంచప్రాణములు, మనస్సు, బుద్ధి, నేనుకానినియు, యెంచుటయే. సూక్ష్మదేహ నిరసనము. ఋనును, కారణదేహమైన, మిథ్యాస్వరూపమయిన, మాయయనను, అజ్ఞానము, నేనుకానినియు. జాగ్రత్స్వప్న, సుషుప్త్యవస్థాత్రయములకు, దేహత్రయములకు. నేను సాక్షివున్నాననియెంచి. దేహాదిప్రపంచమేలేదనుచు, సాక్షిలేనటుయు, నేనే వున్నానని, నాకు పరిమాణములేని సర్వమునేనై నేనేసర్వమై సుఖదుఃఖరహితమై, భావాతీతమై, పరమానందస్వరూపమై, అఖండఏకరస అద్వైత, సత్య, జ్ఞానానంద, నిత్యనిర్మల, స్వయంప్రకాశ స్వరూపమై, ఉండుటయే, నిజవస్తువనినియు, పరమాత్మయనియు, పరబ్రహ్మమనియు, సచ్చిదానంద స్వరూపమునియు, ఎంచి, స్వస్వరూపమైన, ఆత్మపంచలక్షణమనస్కుడై, ఉండుటయే జ్ఞానయోగమనబడును, ఈలాటి జ్ఞానయోగమువల్ల, అజ్ఞాననివృత్తియై, పరమానంద ప్రాప్తియగునని, శృతిస్మృతి, పురాణేతి హాసముల

యందు, జెప్పబడియున్నదిగదా, "మిత్రులారా" యీవిషయమును, అభ్యసించుట. దీనియందు ప్రవేశించి, కైవల్యపదముగనుట అసాధ్య మనియు, ముఖ్యము నేను జెప్పియుండువన్నియు గ్రహించక దైవేచ్ఛ వలనె కలుగుచున్నదిగాని మనప్రయత్నమేమియు సాగదనియు యంచ వలదు.

శ్లో. ఉత్సాహం సాహసంధైర్యం బుద్ధిశ్శక్తిపరాక్రమం।
షడ్భిర్మనుష్యయత్నానాం సప్తమందైవచింతకం॥

ఉత్సాహము. సాహసము. ధైర్యము, బుద్ధి, శక్తి, పరాక్రమం యివి ఆరింటిచేత, మనుష్యుడుచేసిన. యీవకార్యముగ కేగాని. దైవసహా యము నొకపాలుమాత్రమె, భ్రాతలారా, సర్వకార్యములకు, తప్పక ప్రయత్నము జేయుచు, కీర్తివహించి మనభరతఖండమును దేశాభిమా నులు. వృద్ధికి తెత్తురని మిక్కిలి వినయముగా ప్రార్థించుచున్నాను. ఈప్రబంధమునందలి విషయములు శ్లోకములు, పద్యములు. మొద లగునవి. కొన్నిగ్రంథముల సహాయముచే యందు, కనపరచియున్నాను. యిందులో కొన్నిచోట్ల గ్రంథబాహుళ్యముచె శ్లోకార్థములు పూరా చేయలేక ముఖ్యమైన అంశములు వేశియున్నాను.

ఈ ప్రబంధమునందు యన్ని నెరసులున్నను యన్ని అపశబ్ద ములున్నను. యన్ని అపార్థములున్నను వక్రవక్రముగా తెలియబడని మాటలు తమబిడ్డలాడుచుండగా తలితండ్రులు ఆమాటలనే, కిన్నరులు జేయు వీణా మృదంగాది మొదలైన వాద్యములవలనే చిలుకపలుకుల వలెను ఆలకించివిని యేలాగు సంతసించి ముద్దిడుచున్నారో ఆలాగున ఈ గ్రంథమునందు యెన్ని నెరసులున్నను, వాటిని యెంచక గొప్ప విజ్ఞులని ప్రార్థన ప్రాజ్ఞులైనవారలు దోషమును దీసివేసి గుణమున్నే ప్రధానముగా జేతురు. గాన నాయందు యన్నిదప్పులున్నను దూషించక

ఈప్రబంధమును గౌరవింతురని భరతఖండ నివాసులగు భ్రాతలను గూర్చి ప్రార్థన జేయుచున్నాను.

సంపూర్ణము.

నిర్ణయసింధౌతృతీయ పరిచ్ఛేదే శ్రాద్ధనిర్ణయః పేజి. 344.

"శూద్రదృష్టాన్నగ్రాహ్యః పరాశరః"

శ్లో॥ తద్విష్ణోరితిమంత్రేణ గాయత్ర్యాచప్రయత్నతః।
ప్రోక్షయేదన్నజాతంతు శూద్రదృష్ట్యాదిశుద్ధయె॥

శూద్రునియన్నము చూచుటవలన కలగిన పాపనివృత్తికొరకు తద్విష్ణోః పరమంపదం అనుమంత్రముచేతను గాయత్రీ మంత్రముచేతను అన్నమును ప్రోక్షించిన శుద్ధినొందును.

మద్యమాంసాది నిషేధః.

వృద్ధహారీతసంహితాయాం షష్ఠోధ్యాయః.

శ్లో॥ సురాయాఃప్రతిషేధస్తు ద్విజానాంమవకీర్తితః।
విశిష్టస్యాపిశూద్రస్య పాతిత్యమనుర్బ్రవీత్॥

బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్యులకే సురాపానము నిషేధమని చెప్పుట కాదు శూద్రునకుకూడా నిషేధమే అనృతము, మద్యమాంసము, పరస్త్రీసంగమము, పరద్రవ్యాపహారణము, శూద్రునకుకూడా విశేషనరక ప్రాప్తియని మనువు వచించియున్నాడు.

"కన్యాపస్మృతిః" "కన్యావిక్రయప్రశంస"

శ్లో॥ శుల్కేనయేప్రయచ్ఛంతి మహితాంలోభమోహితాః।
తేయాంతినరకేఘోరే యావదాభూతసంప్లవం॥
గమనాగమనాద్యోగా దేవంశుల్కవిధీయ్యతే।
యేవంజ్ఞాత్వాచయుక్తింతాం కన్యాంవిందేతసత్కులం॥
నస్యాద్దివేచపిత్రేచ దాసీస్యాదధసేవితా।
క్రయక్రీతాతుసాదాస నసాపత్నీవిధీయ్యతే॥
అగ్నిష్టోమాతిరాత్రాణాం శతంశతగుణాకృతం।
ప్రాప్నోతిపురుషోదత్వా హేమాదిసంత్రైరలంకృతం॥

యస్తు సత్యేన ధర్మేణ పిత్రాచార్యప్రయతే సుతాం ।
సుప్రీత్యలభతే స్థానం యథా దక్షః ప్రజాపతిః ।

యెవ్వారు లోభమోహముచే యుక్తులై తమపుత్రికను క్రయ
మునకు విక్రయించుచున్నారో, వారు మహాప్రళయపర్యంతము
ఘోరమైన నరకమును పొందగలరు.

(నరకమనగా)

సీ। కరుకుపగ్గములను కంఠమూలముగట్టి కుయ్యంగ నీడ్తురు కొంతసేపు ।
జల్లునర క్తముల్ వెళ్ళంగ బల్లెల కొసరి గుమ్ముదురు కొంతసేపు ।
కడకాలుబట్టి వెక్కసముగా నేలపై గూలవేయుదురు కొంతసేపు ।
మిట్టనెక్కించి బల్మిగనూకి పల్లాలకుప్పొంగ ద్రోతురు కొంతసేపు ।
విద్యాన్న కన్యకావిక్రయాసక్తుల । కంబలసిధారబెండు మధ్రాగిపోవ
కాచిపోయు మనీసంబుకపాల లేక । కోయుచుందురు కోడవండ్ల క్రూర
మతుల ॥

ఈలాగు విక్రయించుటవలన కలిగినదోషము తెలుసుకొని కన్య
సత్కులమందు బుట్టిన వరుణ్ణి పొందవలయును ఈలాగు విక్రయించిన
కన్యకకు, యజ్ఞములయందు, శ్రాద్ధాదులయందు, అధికారములేదు
పురుషునిచే సేవింపబడు దానిగా జెప్పబడుచున్నది యిట్టివనిత దాసి
గాని ధర్మపత్నియనబడదు, వివాహమంత్రముచె సంస్కరింపబడిన కన్యను
యెవడు వరునికొరకు అర్పణజేయుచున్నాడో, అతడు నూరుమాసలు
చేయబడిన అగ్నిష్టోమాది క్రతుఫలమును బొందుచున్నాడు తండ్రి
యైన యేపురుషుడు సత్యమైన ధర్మమార్గముచే వరునికర్పణజేయు
చున్నాడో, ఆపురుషుడు దక్షప్రజాపతివలెను సర్వోత్తమమైన పుణ్య
లోకమును పొందుచున్నాడు.

వాశిష్ఠధర్మశాస్త్రే తృతీయోధ్యాయః॥ స్మృతిః॥ అశ్రోత్రియానను వాకా, అనగ్నయః శూద్రధర్మేనభవన్తి, నాసాబ్రాహ్మణోభవతి, మానవంచాత్రముదాహరన్తి॥ యోనధీత్యద్విజో వేదమన్యత్ర కురుతే శ్రమం సజీవన్నేవశూద్రత్వ మాశుగచ్ఛతిసాన్వయః॥

బ్రహ్మనిష్ఠులుగాక అగ్నిహోత్రములులేక, వేదము చదువక నుంటున్నారో యట్టి బ్రాహ్మణుడు శూద్రప్రాయుడగు చున్నాడు, యిందుకు మనువుచె చెప్పబడిన శ్లోకముదాహరించబడును, యేవిప్రుడు వేదము చదువక నితరవిద్యలయందు పరిశ్రమచేయునో వాడు బ్రతికియూ నవంశముతోగూడ శీఘ్రముగ శూద్రత్వమును జెందుచున్నాడు. నేను జూచినంతట్లో మద్దగిరి తాలూకా కసబాలోనుండు వేల్నాడు కొండావధాన్లువారు నరున్న మడకశిరాతాలూకా రేకులకుంట అనంతపురం లోనుండు ములికినాడు శేషాద్రిశాస్త్రిలవారు వరకున్నా వేదము చక్కగా చదివి యున్నవారలు.

"దేవీభాగవతేనవమస్కంధే అష్టమోధ్యాయః"

శ్లో॥ అన్నానాంనియమోనాస్తి యోనీనాంచవిశేషతః।
ఆశ్రమాణాంజ్ఞానాంచసర్వే మ్లేచ్ఛాఃకలౌయుగే॥

ఇంక సర్వజనులు కలియుగమందు విశేషముగ అన్ననియమము యోనినియమము ఆశ్రమనియమము లేక మ్లేచ్ఛులగుచున్నారు.

(యిందుకు దృష్టాంతము) 1914 సంవత్సరమున చెన్నపట్టణమందు చాతుర్వర్ణములవారు 400 మంది మహాసభగాచేరి అందులో బ్రాహ్మణులు వైశ్యక్షత్రియ శూద్ర స్త్రీలను వివాహము జేసుకొనవచ్చుననియు క్షత్రియులు వైశ్యశూద్ర స్త్రీలను వివాహము జేసుకొనవచ్చుననియు వైశ్యులు శూద్రస్త్రీని వివాహము జేసుకొనవచ్చుననియు శూద్రుడు శూద్రస్త్రీని మాత్రము వివాహము జేసుకొనవలెనని

యు పెద్దమనుష్యులుచేరి మీటింగుచేసినారు, యిందుకు చాలామంది తృప్తిలేక యీసభను పునహాయేర్పాటు జేయబోవుచున్నారు.

ఆత్మలాభసుఖంయావత్తపోధ్యానముదీరితం ।
శ్రుతిస్మృత్యాదికంధర్మం తద్విరుద్ధంనచాచరేత్ ॥

స్వలాభసౌఖ్యముకొరకు తపోధ్యానములు విషయములు వచింపబడినను (అందులో ఇచ్ఛానుసరణివచింప బడినవి) అయినను శ్రుతి స్మృత్యాది ప్రతిపాదిత ధర్మములనే చేయవలయును గాని తద్విరుద్ధ ధర్మముల నాచరింపగూడదు.

మావద్ద సరసముగా దొరుకు ఔషధముల జాబితా.

మాత్రలు	రు.అ.పై.	భస్మములు.	రు.అ.పై.
జ్వరాంకుశం 30మా, గల సీసా 1కి.	0-8-0	శతపుటాభ్రకభస్మం తులం 1కి	5-0-0
జ్వరఘణిగరుడం ...	0-8-0	తామ్రభస్మం ...	15-0-0
మహాజ్వరాంకుశం ...	1-0-0	వంగభస్మం ...	3-0-0
ఆనందభైరవి ...	0-8-0	ప్రవాళభస్మం ...	8-0-0
సన్నిపాతభైరవి ...	0-8-0	పటికారభస్మం ...	1-0-0
చిత్తానందభైరవి ...	0-8-0	స్వర్ణభస్మం ...	30-0-0
రసానందభైరవి ...	0-8-0	రజతభస్మం ...	15-0-0
అర్ధనారీశ్వరం ...	1-0-0	త్రివంగభస్మం ...	8-0-0
కోడాసుడి ...	1-0-0	నాగభస్మం ...	8-0-0
గోరోజనమాత్రలు ...	1-0-0	మైలుతుత్థభస్మం ...	1-0-0
కస్తూరిమాత్రలు ...	1-0-0	రసభస్మం ...	10-0-0
చోలాదిమాత్రలు ...	0-8-0	గంధకభస్మం ...	5-0-0
హింగుళాదిమాత్రలు ...	0-8-0	శంఖభస్మం ...	3-0-0
రసకర్పూరమాత్రలు ...	0-8-0	మనశిలభస్మం ...	1-0-0
పుష్పమణిమాత్రలు ...	0-8-0	శిలాజిత్తుభస్మం ...	8-0-0
కాలాగ్నిరుద్రభైరవం ...	[illegible]-0-0	గరుడగంధకభస్మం ...	5-0-0
బ్రహ్మాస్త్రరసం ...	2-0-0	వెలిగారభస్మం ...	1-0-0
పాశుపతాస్త్రరసం ...	2-0-0	తుత్తునాగభస్మం ...	8-0-0
అగ్నికుమారకం ...	1-0-0	పంచలోహభస్మం ...	8-0-0
తాంబూలమాత్ర	0-4-0		

	రు.అ.పై.		రు.అ.పై.
కూలకుఠారభస్మం	. 5-0-0	కర్పూరద్రావకం వీనికి కర్పూరాద్యరిష్టమందురు	... 1-0-0
మేహకుఠారభస్మం	. 5-0-0	పుష్పద్రావకం	... 2-0-0
సిందూరములు.		**లేహ్యములు**	
తామ్రసిందూరం తులం 1కి	...15-0-0	మరీచిలేహ్యం సేరు 1కి	... 5-0-0
రససిందూరం ...	...10-0-0	శొంఠిలేహ్యం ...	... 5-0-0
అన్నభేదిసిందూరం	... 3-0-0	పిప్పల్యాదిలేహ్యం	... 5-0-0
ఇంగ్లీకసిందూరం	... 8-0-0	ద్రాక్షాదిలేహ్యం	... 5-0-0
కుక్కుటాండసిందూరం	...10-0-0	ఖర్జూరాదిలేహ్యం	... 5-0-0
స్వర్ణసిందూరం	...30-0-0	మహాబిల్వాదిలేహ్యం	... 5-0-0
రసకర్పూరనూనె 6 పలంశీసా 1కి.	1-0-0	సౌభాగ్యశొంఠి	... 5-0-0
శంఖద్రావకం 3 పలం సీసా 1కి	1-0-0	సమస్తమేహములకు లేహ్యం	... 8-0-0
మరీచిద్రావకం ...	... 1-0-0	చర్దికిలేహ్యం	... 8-0-0
సోమద్రావకం	... 1-0-0	వీర్యవృద్ధికిలేహ్యం	...10-0-0
కల్లుప్పుద్రావకం	... 1-0-0	రతిసమయమందు వీర్యము నిల్పుటకు లేహ్యం	.12-0-0
పెట్లుప్పుద్రావకం	... 1-0-0		

స్త్రీలకురుతుకాల సెలసరి అంటుబడకుండుట పుండ్లుపొక్కులు మొదలగు చర్మ వ్యాధులకు యింకా సమస్తమైన రోగములకు మాత్రలు చూర్ణములు రసములు భస్మములు సిందూరములు ద్రావకములు పుష్పాలు నూనెలు లేహ్యములు మొదలగునవి మావద్ద సరసముగా దొరకును రోగి వయస్సు, స్త్రీయా లేక పురుషుడా, ఏకాయులు, పేరు, గ్రామం, పోష్టు విడిఅక్షరములతో వ్యాధియెన్ని దినములుగావుండినది, వ్యాధిగుణములు దెలుపుతూ ఇందుకై 4-లో 1 భాగము అడ్వాన్సుగా సొమ్ము పంపవలసినది అట్లు పంపినమందులు పంపబడును పోష్టేజీ కొనువారు భరించవలయును.

అర్డరుపంపి తెప్పించుకొన్న మందు వాపసుపంపిన వెనుకకు తీసుకోబడదు.

వలయువారు యీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

ఇతర పుస్తకములు ఔషధములు వలయువారు అర్జిగా బిల్లను పంపిన మాకేట్లాకును పంపబడును.

ఫిడ్లు, తబలా, వైద్యం, జ్యోతిషము, హరికథ, యీవిద్యల నభ్యసించవలెనని యిచ్ఛయుండువారలు, మావద్దకువచ్చి నేర్చుకొనవచ్చును మాయింటియందు అన్నముపెట్టి ధర్మముగా విద్య నేర్పించడమేగాను వ్యాధిగ్రస్తులకు ధర్మార్థముగా వ్యాధిని గుణముచేసి పంప

దయూను తమతమ గ్రామములనుండి ఔషధములు తెప్పించుకొనువారికి మాత్రము దుడ్డు తీసుకొని పంపడమూనుగాని మావద్దనేవచ్చి కొన్నిరోజులు నిలిచి ఔషధములు తీసుకొనువారికి మాత్రము ధర్మార్థముగా చికిత్స చేయడమూను.

ఇట్లు,

పి. వెం . . గాద్రి శాస్త్రి,

నేటీవుడాక్టర్'

మలుగూరు,

పోస్టు హిందూపూర్.

సర్వమంగళా.

47 పేజీ శేషము. పతిని చూచినపుడే సంతోషించును. పతి చూచినప్పుడు తల వంచుకొనును. ఇవతలవతల చూచువ్యాజంబున పతినిచూచును. పతికాలంబునకుదాద్యవ యవములను వెల్లడిచేయును. ప్రయత్నపూర్వకముగ మదన సదనమును సిగ్గుచే మూసు కొనును, పతితో నాలింగనచుంబనాది సౌఖ్యములననుభవించును. పతితో యథార్థముగ మాటలాడుచుండును, పతికి శక్యములగు ద్రవ్యముల నేయడుగును, పతిస్వల్పముగనిచ్చినను మిక్కిలి సంతోషమునుపొందును, పతి పంపిన వస్తువుల నత్యాదరముతో గ్రహించును పతి ఆలింగనముచేసినప్పుడు అమృతమును పూసికొన్నట్లెంచును, మగడు నిద్రించినపిదప తాను నిద్రించును, మగడు లేవకమునుపు తానులేచును, పిదప మగనిని తొడతాకినిద్ర లేపును, ఇట్లు చేయునది పతివ్రత యనబడును, కావున స్త్రీలిట్టి గుణములుగలిగి పతుల యందను రాగముతో వర్తించవలయు.

సకృదపి కులటాభి ర్యోగినీ భిక్షుకీభి స్కుట్టినీఘటితాభి స్సంస్పృజే
న్నైవనారీ । రుచిరపదమముష్మై పథ్యమేవం వదేత్ప్రతిదినమపి భర్తుర్భో
జనేచ్ఛాం ప్రసిద్ధ్యాత్ ।

వ్యభిచార స్త్రీలతోడను, మంత్రవాదినులతోడను, బిచ్చపువాండ్రతోడను, నట విటులతో జేరియుండు స్త్రీలతోడను సహవాస సంభాషణాదుల జేయదగదు ప్రతిదిన మును తనభర్తయొక్క అభిప్రాయమెరింగి రుచికర పదార్థముల వండవలయు.

క్వచిదపి నిభృతే వా ద్వారి వా నైవతిష్ఠే చ్చిరమథగిరమస్మై విప్ర
యాం న ప్రయచ్ఛేత్ । విజనజనదేశే మంత్రయేన్నిష్కుటే వా పురుష
మపి పితృస్మ్రంత్రపైతృంవినా వ ।

పతివ్రతయగు స్త్రీ, నిర్జన ప్రదేశమందుగాని తలవాకిటగాని యెకప్పుడైనను నిలువ గూడదు, భర్తకిష్టముగాని మాటలనెప్పుడును బలుకగూడదు, జనములేనిచోటగాని ఇంటి పెరటి తోటలయందుగాని అన్య పురుషులతో సంభాషింపగూడదు, ఒక ఆలోచనలేనిది స్వపురుషునితోగూడ పలుమారు మాటలాడుట పలుమారు చూచుట కూడదు.

అనుమతిముపలభ్యాధీశితాస్యాత్రయాయాచ్ఛ్రయసమనువిదద్యాద్భ
ర్తురుత్థానమగ్రే । గతపతిరయి తేతు క్వాపి మాంగల్య మాత్రాణ్యుపచిత
గురువిప్రాధారయేన్మండనాని ॥

పతివ్రతయైన స్త్రీవివాహాయజ్ఞ గోష్ఠి దేవోత్సవాదుల కెచ్చటికైనపోవలసినప్పుడు మగని యాజ్ఞనుపొంది వదినెలు మొదలగు పతిబాంధవులతో గూడినదై పోవలయు,

మగడు శయనించిన పిదప తానుశయనించి మగనికంటె ముందుగ తాను లేవవలయును, భర్తదేశాంతరమునకు పోయియున్నపుడు మాంగల్యముతప్ప తక్కిన యాభరణముల ధరించక గురువులు బ్రాహ్మణులు వీరియందు భక్తికలిగియుండవలయు. 17 పేజీ శేషము.

చతుర్థేహ్నితతస్స్నాత్వా శుక్లమాల్యాంబరాశుచిః । ఇచ్ఛంతీ భర్తృసదృశం పుత్రంపశ్యేత్పురఃపతిం ॥ పూర్వంపశ్యేదృతుస్నాతాయాదృశం నరమంగనా । తాదృశంజనయేత్పుత్రం భర్తారందర్శయేదతః ॥

పిమ్మట నాలుగవ దినమున స్నానముచేసి తెల్లని వస్త్రములను పుష్పములను ధరించి శుచిర్భూతురాలై పతి సమానుడగు పుత్రుని గోరుచున్నదై ముందుగ భర్తను చూడ వలయు, ఏలననగా స్నానము చేసినతోడనే ముందుగ నెట్టి పురుషుని జూచునో వాని వంటి పుత్రుని కనును కాబట్టి ముందుగా పతినే చూచునది.

ఋతుస్తుద్వాదశనిశాః పూర్వాస్తిస్రశ్చనిందితాః । ఏకాదశీచ యుగ్మాసు స్యాత్పుత్రోన్యాసు కన్యకా ॥

స్త్రీలకు ఋతువయినది మొదలు ౧౨ దినములవరకు ఆర్తవము కనపడుచుండుట వలన నది ఋతుకాలమనబడును వానిలో మొదటి మూడుదినములు. ఏకాదశి ఇవి నిందితములు, సరిదినముల యందు గూడిన పుత్రుడును బేసి దినములయందు గూడిన కన్యకయు జనించును.

ఊనద్వాదశవర్షాయా మప్రాప్తః పంచవింశతిం । యద్యాధత్తే పుమాన్గర్భంకుక్షిస్థస్సవిపద్యతే ॥ జాతోవాసచిరంజీవేజ్జీవేద్వాదుర్బలేంద్రియః । తస్మాదత్యంతబాలాయాంగర్భాధానంనకారయేత్ ।

౧౨ ఏండ్లకు లోబడిన స్త్రీయందు ౨౫ సంవత్సరములకులోబడిన పురుషుడు గర్భాధానముచేసిన యాగర్భము కుక్షియందే అపదపొంది స్రవించును, ఒకవేళ గర్భము నిలిచి శిశువు జనించినను బహుకాలము జీవించదు, జీవించినను ఇంద్రియపటుత్వ లేకుండును, కావున మిక్కిలి బాల్యముగల స్త్రీయందు గర్భాధానము చేయకూడదు.

సాంత్వయిత్వా తతోన్యోన్యం సంవిశేతాం ముదాన్వితౌ । ఉత్తానాతన్వనారోపి తిష్ఠేదంగైస్ససంస్థితైః । తథాహి బీజంగృహ్ణాతి దోషైస్స్వస్థానమాస్థితైః ॥

స్త్రీ పురుషు లొకరినొకరు ప్రియవాక్యములచే నూరడించుకొని సంతోషవంతులైరై శయనించవలయు స్త్రీ భర్తయందే మనస్సుగలదై బాగుగ నుండబడిన

గలదై వెళ్లిలి బయుండవలయును, అట్లగుటచే స్వస్థాన స్థితవాతాదిదోషములచే బీజమును గ్రహించును కావున స్త్రీ రతి కాలమునందు కామాతిరేకముచేనుపరతి మొదలగు క్రీడా భేదములతోను పురుషాయిత బంధములతోను రమించుట సత్సంతానము గోరువారికి దగదు.

యో భార్యాయా మృతౌ మోహాదంగనేవ ప్రవర్తతే తతః స్త్రీ చేష్టితాకారో జాయతే షండసంజ్ఞకః ॥ ఋతౌ పురుషవద్వాపి ప్రవర్తేతాంగనాయది । తత్రికన్యాయదిభవేత్ సాభవేన్నరచేష్టితా ॥

పురుషుడు తనభార్యయందు ఋతుకాలమున మోహావిష్టుడై యుపరతియొనర్చిన స్త్రీయొక్క చేష్టలు ఆకారముగల వీర్యరహితుడగు పుత్రుడుకలుగును, వీడు షండుడన బడును స్త్రీ తనపురుషునితో ఋతుకాలమందు నుపరతిని సల్పుటచే కన్యకజనించిన పురుషచేష్టలు కలిగియుండును, అనగా పురుషునివలె స్వతంత్రముగ వ్యవహరించునది యు కామశాంతినొందక చర్మమయలింగ ధారిణులగు స్త్రీలతో సంభోగముచేయునది యు నగునియెఱుంగవలయు, ఇందుకు నిదర్శనముగా జ్యోతిశ్శాస్త్రమునందు జన్మకాలగ్రహ సంపత్తినిబట్టి స్త్రీలకిట్టి స్వభావము గలుగునని చెప్పబడియున్నది ॥ శ్లో॥ శుక్రాసితా యది పరస్పరభాగసంస్థౌ శుక్రేచ దృష్టిపథగా వుదయే ఘటాంశః । స్త్రీణామతీవ మదనాగ్ని మథ ప్రవృద్ధి స్త్రీభి స్సమంచ పురుషాకృతి భీరమేచ్చ ॥

స్త్రీ పురుషులు కలసినప్పుడు ముందుగా పురుషుడు శుక్రమునువిడచిన కూరుడును బలవంతుడను ధైర్యవంతుడునగు కొమరుడుగలుగును, ముందుగా స్త్రీ ఆర్తవముతో విడచిన రూపవతియగు కొమార్తెయుకలుగును, కావుననే కొన్ని పురుషగర్భములు తల్లిపోలిక గలవిగను కొన్ని స్త్రీ గర్భములు తండ్రిపోలిక గలవిగనుండును.

బాలుని బెదరించినను అకస్మాత్తుగ నిద్రలేపినను భయపడును తటాలున లేవనెత్తి నను మీదికెగరవేసినను శిశువునకు వాతాది దోషములుచేరును కూర్చుండబెట్టినయెడల మరుగుజ్జు తనముకలుగును కావున నిట్టిపనులను బాలునిమేలు గోరువారు చేయకూడదు,

ప్రసవించిన స్త్రీకి చనుబాలు కొరత అయినయెడల రోగములేనిది ముసలితనము బాల్యము లేక మధ్య యవ్వనముగలది మిక్కిలి పొడుగు పొట్టి లావు సన్నముగాక సమానముగనుండునది మంచిగుణములుగలది ఆకలేనిది బిడ్డలుకలది వ్రేలాడు పెదవులులేనిది వ్రేలాడక వూర్ధ్వాగతములుగాక సమానముగ నుండెడి చన్నులుగలది వికృతాంగములు వ్యసనములేనిది ప్రేమకలదియునగు, దాదిని బాలుని ఆరోగ్యముకొరకు యేర్పరచవలయు, అట్టి ఊర్ధ్వస్తని అయినయెడల బాలునిముఖమునకు వక్రతలుగును వ్రేలాడు కుచములు

అయినయెడల బిడ్డయొక్క ముక్కు మొగము కప్పబడి శ్వాసనిరోధముకలిగి తన్మూలము గ శిశు ప్రాణాపాయమునకు హేతువగును గాన సమానస్థితిలో శిశువునకు పాలు యిప్పింపవలయు.

శిశువునకు ఏయంగమునందు బాధయుండునో ఆయంగమును మాటిమాటికి తాకుచు యితరులాయంగమును దాకిన నేడ్చును. శిరమునందు రోగము కలిగినయెడల కన్నులు మూసుకొనును తలవంచుకొనును పొత్తికడుపునందు గలిగిన మూత్రమురాక బాధకలుగును మరియు దప్పిమూర్ఛకలుగును లోకడుపునందు బాధకలిగినయెడల మలమూత్రములు రాకుండును దేహకాంతిచెడును వాంతి కడుపుపొంగు పేగులు అరచుటయు కలుగును, విశేషముగ నేడ్చుచుండిన శరీరమంతట బాధయని తెలుసుకొనునది.

నేను చెప్పియుండు విషయలన్నియు స్త్రీలు, పురుషులు, గమనించి ప్రవర్తించవలెను అట్లు ప్రవర్తించిన యిహపరసాధకంబగుననుటకు యింతమాత్రము సందియంబులేదు.

మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీంకేయును

సంపూర్ణము.

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

1. వ్రతకథలు - పూజలు

		వెల రూ.
1.	శ్రీ వినాయక వ్రతం	వెల రూ.10-00
2.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యాహవాచనం	30-00
3.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)	10-00
4.	సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం	30-00
5.	వరలక్ష్మీ వ్రతం	10-00
6.	కేదారేశ్వర వ్రతం	10-00
7.	త్రినాధ వ్రతం(కలర్)	10-00
8.	త్రినాధవ్రతం(సాదా)	5-00
9.	క్షీరాబ్ధి వ్రతం	12-00
10.	మంగళ గౌరీవ్రతం	10-00
11.	వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో	25-00
12.	శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)	25-00
13.	కనకమహాలక్ష్మీ వ్రతం (కామేశ్వరీపాటతో)	25-00
14.	సంతోషీమాతా వ్రతం	25-00
15.	ఏడు శనివారాల వ్రతం	25-00
16.	సత్యనారాయణవ్రతం	25-00
17.	శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష	30-00
18.	శివదీక్ష	10-00
19.	కాత్యాయనీ వ్రతం	20-00
20.	సౌభాగ్య గౌరీవ్రతం	20-00
21.	తిరుప్పావై (ధనుర్మాసవ్రతం)	36-00
22.	స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
23.	స్త్రీలవ్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేదునూరిగంగాధరరావుగారి)	54-00
24.	పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరిపాటతో)	36-00
25.	సర్వదేవతా పూజావిధానం	25-00
26.	ఆరువ్రతాలు	30-00
27.	రాహుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా	10-00

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

28. తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29. శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30. శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31. లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32. శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33. శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34. కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35. శివపూజ	10-00
36. వీరభద్ర పూజ	10-00
37. ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38. నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39. సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40. రామదేవుని కథ	10-00
41. శివదేవుని కథ	10-00
42. లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43. వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44. బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	10-00
45. సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46. నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47. రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48. ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49. శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50. 16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51. పార్వతీకల్యాణం	25-00
52. సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53. పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54. అష్టనాగపూజ	36-00
55. పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56. ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57. ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58. ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59. ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60. హనుమద్ వ్రతం	36-00
61. పంచాయతన పూజ	63-00
62. 28 వ్రతములు	120-00

63.	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64.	కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)	....
65.	హ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)	....
66.	గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1.	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4.	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5.	లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6.	స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్	108-00
7.	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63)	24-00
9.	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	25-00
10.	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	36-00
11.	లలితా సహస్రనామములు	24-00
12.	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13.	దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14.	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15.	శివ సహస్రనామములు	24-00
16.	విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17.	గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18.	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19.	గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21.	శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22.	సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23.	సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24.	శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25.	మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26.	సంధ్యావందనం	24-00
27.	మంత్రపుష్పమ్	....
28.	త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా	15-00
29.	హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30.	మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31.	ఆరు చాలీసాలు	10-00
32.	శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33.	వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34.	ఆరుదండకాలు	5-00
35.	వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36.	అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37.	దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో)	10-00
38.	సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39.	భగవద్గీత మూలం	27-00
40.	రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41.	స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42.	పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43.	పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44.	పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45.	పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46.	మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47.	శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48.	కుజదోషం	10-00
49.	కాలసర్ప దోషం	10-00
50.	మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51.	దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52.	పంచసూక్తములు	10-00
53.	సంధ్యావందనం	10-00
54.	రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55.	గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56.	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57.	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58.	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59.	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60.	నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61.	మహాన్యాసమ్	36-00
62.	సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63.	గోమాతపూజావిధానము	10-00
64.	ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65.	ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66.	ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67.	శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68.	అర్చన	40-00
69.	నిత్యదేవతార్చన	40-00
70.	సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71.	శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72.	చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73.	శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74.	వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75.	శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1.	శ్రీ సాయిబాబా సచ్ఛరిత్ర	120-00
2.	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3.	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4.	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
5.	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
6.	నవనాథ చరిత్ర	99-00
7.	శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8.	శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9.	సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10.	అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11.	భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12.	శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13.	శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14.	శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15.	శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16.	శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17.	"శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18.	"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19.	శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20.	శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21.	శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22.	శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23.	హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24. శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25. ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26. షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27. సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28. సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29. నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30. శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31. హృదయంలో సాయి	15-00
32. శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్ఛరిత్ర)	120-00
33. గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1. 'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72-00
2. గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3. ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి	12.00
6. కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7. గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి)	25.00
8. శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	25.00
9. సాదా క్యాలండర్	5.00
10. పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11. తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12. కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13. జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14. మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15. వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16. వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17. సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18. శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19. పూర్వ పరాశరి	100-00
20. పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21. ప్రశ్న సింధు	99-00
22. నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23. సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24. దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25. ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26. జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27. జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28. జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29. ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30. జాతక మకరందం	63-00
31. జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32. మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33. ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34. జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35. శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36. నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37. పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38. సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39. ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40. నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41. శుభశకునాలు	30-00
42. హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43. సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44. ముహూర్త దీపిక	99-00
45. పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46. కలలు ఫలితాలు	30-00
47. జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48. మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49. జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50. గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51. ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52. ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53. జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54. అంగసాముద్రికం	36-00
55. హస్త సాముద్రికం	63-00
56. లాల్ కితాబ్	99-00
57. శకునశాస్త్రం	63-00
58. ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59. పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60. అష్టకవర్గు (కొండపల్లి)	63-00
61. బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62. లగ్నరత్నాకరం	63-00
63. షట్పంచాశిక	120-00
64. 40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65. 40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66. 40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67. 40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68. 40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69. మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70. కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71. ముహూర్తచింతామణి	99-00
72. సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73. ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74. అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75. గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76. జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77. జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78. జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79. నాడీజ్యోతిషం	63-00
80. నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81. లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82. గౌతమసంహిత	63-00
83. హోరరత్నమాల	63-00
84. జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85. పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86. దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87. వింత జోష్యములు	63-00
88. షోడశవర్గులు	200-00
89. రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90. చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91. కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92. బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93. గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94. శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిధున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీలికలేఖికాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్ధరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకవర్గ పద్ధతిః	75-00

129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు

136. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ఠ సంహిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్)	200-00

5. వాస్తులు

1. 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకొనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5.	గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6.	వాస్తు పూజ	63-00
7.	వాస్తు సూత్రములు	63-00
8.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9.	గృహవాస్తు వర్గులు	99-00
10.	విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11.	విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12.	విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13.	ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14.	శుభవాస్తు	270-00
15.	వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16.	వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17.	హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18.	గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19.	వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20.	గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21.	జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22.	వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23.	వాస్తుశిరోమణి ,,	120-00
24.	వాస్తుసంగ్రహమ్ ,,	63-00
25.	పంచవాస్తు పారిజాతం ,,	120-00
26.	వాస్తుడిండిమమ్ ,,	63-00
27.	వాస్తుదుందిభి ,,	120-00
28.	విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్)	250-00
29.	కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30.	జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31.	మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32.	వాస్తు జ్యోతి	63-00
33.	మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34.	వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35.	వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్రశాస్త్రాలు

1.	మంత్రసాధన	63-00
2.	తంత్రజాలం	63-00
3.	మంత్రశక్తి	63-00

4.	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5.	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6.	తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7.	యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8.	మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9.	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10.	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11.	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12.	సదాచార దీపిక	63-00
13.	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14.	ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15.	బదనిక తంత్రమ్	63-00
16.	ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17.	గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18.	గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19.	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20.	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21.	పాశుపత తంత్రం	99-00
22.	పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23.	రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24.	మంత్రసిద్ధి	120-00
25.	పరశురామతంత్రమ్	108-00
26.	శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27.	శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28.	గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29.	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30.	శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31.	మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32.	సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33.	హవన తంత్రం	250-00
34.	షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35.	శాక్తేయతంత్రం	250-00
36.	రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37.	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38.	హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00

39.	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40.	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41.	స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42.	కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43.	శాంతితంత్రమ్	250-00
44.	యంత్రసిద్ధి	360-00
45.	శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్	360-00
46.	మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
47.	మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
48.	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49.	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50.	కామధేనువు తంత్రం	360-00
51.	శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52.	శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53.	కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54.	ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55.	సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1.	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2.	భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3.	భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2.	గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3.	గణేశోపాసన 2	99-00
4.	నవగ్రహవైభవం	99-00
5.	నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6.	నవగ్రహ వేదం	99-00
7.	శనిగ్రహారాధన	99-00
8.	ఆదిత్యారాధన	99-00
9.	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10.	శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11.	లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12.	హనుమదారాధన	99-00
13.	లలితారాధన	99-00
14.	శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15.	గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16.	వీరభద్రారాధన	99-00
17.	కుజగ్రహారాధన	99-00
18.	భైరవారాధన	99-00
19.	దైవారాధన	99-00
20.	గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21.	శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22.	హయగ్రీవారాధన	99-00
23.	లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24.	శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25.	దేవీ లీలామృతం	99-00
26.	పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27.	పురాణపండ రామాయణం	99-00
28.	పురాణపండ భారతం	99-00
29.	పురాణపండ భాగవతం	99-00
30.	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31.	కాలసర్ప యోగం	99-00
32.	నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33.	నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34.	వేదసూక్తములు	99-00
35.	వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36.	పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37.	సూక్తిరత్నాలు	99-00
38.	హనుమచ్చరిత్ర	99-00
39.	నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40.	నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41.	సాలగ్రామములు	99-00
42.	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43.	శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44.	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45.	వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46.	మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,,	99-00
47.	మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,,	99-00
48.	న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49.	మూకపంచశతీ	99-00
50.	శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51.	రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52.	ఉపాసన విధానం	99-00
53.	పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54.	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55.	గణపతిభాష్యం	99-00
56.	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57.	నవయోగులు	99-00
58.	ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59.	సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్)	216-00
61.	సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62.	ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63.	బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64.	సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65.	శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66.	శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67.	మార్షల్ఆర్ట్స్ (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68.	మ్యాజిక్‌గైడ్	99-00
69.	చదరంగం	99-00
70.	పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71.	గరుడపురాణం	40-00
72.	మాఘపురాణం	36-00
73.	శివపురాణం	36-00
74.	వైశాఖపురాణం	36-00
75.	కార్తీక పురాణం	36-00
76.	కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77.	సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78.	పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79.	గాయత్రీ మహిమ	36-00
80.	వృక్షదేవతలు	63-00
81.	యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82.	సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83.	చతుర్వేదములు	120-00
84.	నవగ్రహారాధన	120-00
85.	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86.	మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు)	250-00

87. మానవధర్మములు		120-00
88. వేదమంత్ర సంహిత		120-00
89. సహస్రలింగార్చన		120-00
90. శ్రీ శివగీత		120-00
91. ద్వాదశఉపనిషత్తులు		120-00
92. పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్‌బైండ్)	250-00
(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా	120-00
93. బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము		200-00
94. బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
95. బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
96. కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు		63-00
97. దక్షిణావృత శంఖములు		63-00
98. 108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని		36-00
99. ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్)		270-00
100. భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని		99-00
101. చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర		36-00
102. భగవత్‌స్తుతి		63-00
103. సూర్యోపాసన		36-00
104. కాశీఖండం		250-00
105. దేవీభాగవతం		360-00
106. శ్రీ ఆంజనేయం		216-00
107. ధర్మసందేహాలు		216-00
108. ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు		250-00
109. రామాయణం		600-00
110. పోతన భాగవతం		900-00
111. శివమంత్రములు		63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1. ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2. మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3. ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4. గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5. గృహవైద్యసారం	36-00
6. హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7. ప్రకృతివైద్యం	36-00
8. ఆహారం-వైద్యం	99-00

9.	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10.	ఆయుర్వేదమ్	36-00
11.	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12.	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13.	ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14.	అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15.	రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16.	ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17.	ఒబెసిటి	99-00
18.	హెల్త్‌గైడ్	99-00
19.	ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20.	ఫుడ్‌థెరపి	63-00
21.	న్యాచురల్‌థెరపి	99-00
22.	సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23.	కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24.	యోగామంత్ర	63-00
25.	యోగా మండే టు సండే	63-00
26.	హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే	99-00
27.	హెల్త్‌ఫైల్	108-00
28.	వస్తుగుణపాఠం	250-00
29.	రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30.	వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31.	నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్)	360-00
32.	నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33.	ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

1.	శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3.	శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4.	శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5.	హారతిగైకొనుమా	40-00
6.	శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00

9.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10.	భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11.	దేవీలీలామృతం	99-00
12.	శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13.	దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14.	భవానీదీక్ష P	10-00
15.	దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17.	అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1.	అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2.	శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3.	సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4.	వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5.	సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6.	సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7.	చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8.	జాతీయ గీతాలు	10-00
9.	దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10.	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11.	గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12.	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13.	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14.	భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్)	36-00
15.	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16.	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17.	అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1.	ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2.	ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3.	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4.	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5.	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6.	ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7.	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8.	సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్)	63-00
3.	శాకాహార వంటలు	30-00
4.	మాంసాహారవంటలు	30-00
5.	చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6.	అందానికి చిట్కాలు	30-00
7.	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8.	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శాలీబోర్డర్స్	36-00
10.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11.	చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12.	పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13.	పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14.	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15.	బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16.	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17.	మైక్రోవోవెన్ వంటలు	99-00
18.	సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19.	పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20.	పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21.	మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22.	మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23.	నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు	99-00
24.	మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సాయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన ,,	250-00
నారద సంహిత ,,	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము ,,	60-00
మయమతము - వచనము ,,	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము ,,	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి	......
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)	....
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు ,,	....
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక ,,	....
మహాదశా పారిజాతం ,,	....
వాస్తు నారాయణీయం ,,	120-00
యోగావళీఖండం ,,	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్ధచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి... ,,	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి ,,	200-00
ఆరతిసాయిబాబా ,,	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి
ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ది కారికలు	200-00
నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేధిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్చయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తొట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ఠ సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహుర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్పవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00